

LETNO POROČILO

za leto 2022

Ljubljana, 17. marec 2023

Kazalo

PREDSTAVITEV DRUŽBE.....	1
POSŁANSTVO, VIZIJA IN VREDNOTE	2
I. POSLOVNO POROČILO.....	4
1. POMEMBNEJŠI DOGODKI V LETU 2022	5
2. PRIKAZ KLJUČNIH KAZAZLNIKOV V LETU 2022	6
3. KLJUČNE STRATEŠKE USMERITVE ZA OBDOBJE 2022-2026	6
4. POSLOVANJE DRUŽBE V POSLOVNEM LETU 2022	7
4.1. Analiza in trendi makroekonomskega okolja	7
4.2. GVO v letu 2022	8
4.3. Finančna analiza poslovanja	9
4.3.1. Prihodki	9
4.3.2. Odhodki	12
4.3.3. Prosti denarni tok iz poslovanja (EBITDA)	13
4.3.4. Naložbe v osnovna sredstva	13
4.3.5. Dobiček iz poslovanja (EBIT) in dobičkonosnost poslovnih prihodkov	14
4.3.6. Donosnost kapitala (ROE)	14
4.3.7. Neto finančni dolg	15
5. ODPRTA ŠIROKOPASOVNA OMREŽJA.....	16
6. UPRAVLJANJE S TVEGANJI.....	17
7. ORGANIZIRANOST IN ZAPOSLENI	18
7.1. Organiziranost	18
7.2. Zaposleni	19
8.2.1. Število zaposlenih in vrsta delovnega razmerja	19
8.2.2. Polni in skrajšani delovni čas in invalidi	20
8.2.3. Struktura zaposlenih po spolu in starosti	20
8.2.4. Prihodi in odhodi (fluktuacija)	21
8.2.5. Izobrazbena struktura	21
8.2.6. Letni ocenjevalni razgovori	21
8.2.7. Spremljanje organizacijske vitalnosti	21
8.2.8. Izobraževanje in razvoj zaposlenih	22
8.2.9. Študij ob delu	22
8.2.10. Sodelovanje z izobraževalnimi zavodi	22
8.2.11. Kadrovske štipendije	23
8.2.12. Stroški dela	23
8.2.13. Povprečna plača	23
8.2.14. Skrb za zaposlene in druge skupine, ki so povezane s podjetjem	24
8.2.15. Varnost in zdravje pri delu ter požarna varnost	24
8.2.15. Sodelovanje s sindikati in svetom delavcev	25
8. SISTEM VODENJA PO STANDARDU ISO 9001 in ISO 14001	26
9. TRAJNOSTNO POSLOVANJE	27

10.	PREGLEDNOST ODNOSOV Z DRŽAVNIMI ORGANI	28
11.	DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA	28
12.	IZJAVA O UPRAVLJANJU	29
13.	IZJAVA O ODGOVORNOSTI POSLOVODSTVA	34
II.	RAČUNOVODSKO POROČILO	35
1.	RAČUNOVODSKI IZKAZI DRUŽBE	36
1.1.	Izkaz poslovnega izida družbe GVO, d.o.o. za obdobje, ki se je končalo 31.12.2022 in 31.12.2021	36
1.2.	Izkaz drugega vseobsegajočega poslovnega donosa za obdobje, ki se je končalo na 31.12.2022 in 31.12.2021	36
1.3.	Bilanca stanja družbe GVO, d.o.o. na dan 31.12.2022 in 31.12.2021	37
1.4.	Izkaz gibanja kapitala družbe GVO, d.o.o. za obdobje, ki se je končalo 31.12.2022	38
1.5.	Izkaz denarnih tokov družbe GVO, d.o.o. za obdobje, ki se je končalo na 31.12.2022 in 31.12.2021	39
2.	POJASNILA POSTAVK RAČUNOVODSKIH IZKAZOV IN POVZETEK POMEMBNIH RAČUNOVODSKIH USMERITEV GVO, d.o.o.	40
2.1.	Splošno o družbi	40
2.2.	Podlaga za sestavo	41
2.3.	Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev	42
3.	POJASNILA K IZKAZOM	52
3.1.	Čisti prihodki od prodaje	52
3.2.	Drugi prihodki od poslovanja	52
3.3.	Stroški materiala in energije	52
3.4.	Stroški storitev	53
3.5.	Stroški dela	53
3.6.	Drugi odhodki poslovanja	54
3.7.	Finančni prihodki in odhodki	54
3.8.	Davek iz dobička in odloženi davki	54
3.9.	Neopredmetena sredstva	55
3.10.	Opredmetena osnovna sredstva	57
3.11.	Sredstva v najemu (pravica do uporabe – ROU)	58
3.12.	Naložbe v odvisna podjetja	59
3.13.	Druge finančne naložbe	59
3.14.	Odložene terjatve za davek	60
3.15.	Zaloge	60
3.16.	Poslovne in druge terjatve	60
3.17.	Pogodbena sredstva	61
3.18.	Razmejena sredstva	62
3.19.	Denar in denarni ustrezniki	62
3.20.	Kapital in rezerve	62
3.21.	Pogodbene obveznosti	63
3.22.	Odloženi prihodki	63
3.23.	Rezervacije	63
3.24.	Prejeta posojila	64
3.25.	Obveznosti iz najemov	65
3.26.	Poslovne obveznosti	65
3.27.	Odloženi prihodki	66
3.28.	Vnaprej vračunani stroški in odhodki	66
3.29.	Knjigovodske in poštene vrednosti	67

3.30.	Potencialne obveznosti	68
4.	DRUGA RAZKRITJA.....	69
4.1.	Posli s povezanimi strankami.....	69
4.2.	Stroški revizorja	71
4.3.	Upravljanje finančnih tveganj	72
5.	DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA	74
6.	POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA	75

PREDSTAVITEV DRUŽBE

PODJETJE	GVO, gradnja in vzdrževanje telekomunikacijskih omrežij, d.o.o.
NASLOV	Cigaletova 10, 1000 Ljubljana
DEJAVNOST DRUŽBE	Gradnja in vzdrževanje telekomunikacijskega omrežja
POSLOVODSTVO	dr. Zef Vučaj, direktor
NADZORNI SVET	Vesna Prodnik, predsednica (od 14.11.2022 dalje) dr. Mitja Štular, predsednik (do 13.11.2022) Sabina Merhar, namestnica predsednika Helena Jakič, predstavica zaposlenih
REVIZIJSKA KOMISIJA	Sabina Merhar, predsednica Helena Jakič, članica Darinka Virant, zunanja članica
MATIČNA ŠTEVILKA	1507664000
DAVČNA ŠTEVILKA	40917282
ŠT. VPISA V SODNI REGISTER	1/33049/00, registrirana dne 14.04.2004
OSNOVNI KAPITAL DRUŽBE	5.758.157,00 EUR
VELIKOST DRUŽBE	Veliko podjetje
TRANSAKCIJSKI RAČUNI	SI56 0400 1004 9654 774 pri Nova KBM d.d. SI56 0400 1004 8324 807 pri Nova KBM d.d. SI56 0400 1004 8480 880 pri Nova KBM d.d. SI56 3000 0000 0372 710 pri Sberbank d.d. SI56 3000 0010 0372 726 pri Sberbank d.d.
ČLAN IZS, evidenčna številka	2593
SPLETNI NASLOV	www.gvo.si
ELEKTRONSKI NASLOV	gvo@telekom.si
ODVISNE DRUŽBE (Lastništvo 100,00% GVO, d.o.o.)	OPTIC-TEL telekomunikacije d.o.o. Cigaletova ulica 10, 1000 Ljubljana INFRATEL, telekomunikacijska infrastruktura, d.o.o. Cigaletova ulica 10, 1000 Ljubljana GVO Telekommunikation GmbH (v likvidaciji) Schorlemer Strasse 48, DE 48683 Ahaus Zvezna republika Nemčija

Edini družbenik družbe GVO, d.o.o. je družba Telekom Slovenije, d.d.. Letno poročilo Skupine Telekom Slovenije je na voljo na spletni strani družbe Telekom Slovenije, d.d. (www.telekom.si).

POSŁANSTVO, VIZIJA IN VREDNOTE

Poslanstvo

Naše poslanstvo je povezovanje ljudi.

Vizija

Naša vizija je postati vodilni infrastrukturni operater na podeželju v Sloveniji.

Vrednote

Medsebojno se spoštujemo

S spoštovanjem vseh deležnikov gradimo uspešne odnose. Spoštujemo vse sodelavce, ne glede na organizacijsko umeščenost ali vrsto del, ki jih ti opravljajo, dobavitelje, podizvajalce, naročnike in kupce. Prizadevamo si za spoštovanje njihovih želja, predlogov in potreb v okvirih, ki omogočajo stabilno finančno poslovanje in ohranjanje tržne moči našega podjetja.

Prevzemamo odgovornost

Vsak delavec prevzema odgovornost za svoja dejanja in odločitve. S kakovostno in pravočasno opravljenim delom, z odgovornim ravnanjem z osnovnimi sredstvi, drobnim inventarjem, osebno varnostno opremo in drugimi delovnimi sredstvi. Odgovorni smo tudi do sebe in vseh svojih sodelavcev, s svojimi dejanji pa si prizadevamo ohraniti zdravo in spodbudno delovno okolje.

Učinkovito komuniciramo

Z odprtim in razumljivim komuniciranjem gradimo medsebojno zaupanje, med sodelavci in v odnosih do ostalih deležnikov (dobavitelji, podizvajalci, naročniki, kupci ter ostala, nesegmentirana javnost). Pisno komunikacijo dopolnjujemo z ustno, kadar lahko tako dosežemo višjo stopnjo medsebojnega razumevanja.

Napak ne ponavljamo

Lastne napake in napake sodelavcev razumemo kot priložnosti, da se iz njih čim več naučimo, in jih ne ponavljamo.

Težave rešujemo konstruktivno

Reševanja težav, ki jih zaznamo v delovnem procesu, se lotevamo konstruktivno. Ob identifikaciji težave najprej pomislimo na možne rešitve in korake, ki so potrebni za doseg postavljenih ciljev.

Reklamacije obravnavamo skrbno

Vsako reklamacijo obravnavamo skrbno, spoštljivo in z najvišjo stopnjo prioritete, saj je od načina reševanja reklamacij odvisna podoba podjetja v javnosti ter njegov ugled. Kadar je le mogoče, po zaključku postopka reševanja reklamacije preverimo, ali je stranka zadovoljna z načinom reševanja reklamacije in s končnim rezultatom. Odzive uporabimo za morebitne spremembe postopkov, s ciljem višje stopnje zadovoljstva strank.

Vodimo z zgledom

Vodje na vseh nivojih s svojim odnosom do sodelavcev, osnovnih sredstev, kvalitete dela, spoštovanjem pravilnikov in navodil ter sprejemanjem odgovornosti za svoja dejanja in odločitve dajejo zgled vsem zaposlenim.

Uvodna beseda direktorja družbe

Leto 2022 je bilo razgibano, predvsem pa polno izzivov na različnih področjih, s katerimi smo se uspešno soočali in preteklo leto tudi uspešno zaključili. Zaznamovali so ga predvsem povečani vplivi inflacijskih gibanj in z njimi povezani dvigi cen tako na področju energentov kot tudi materialov, povečana fluktuacija kadra in konkurenčen boj zanje na trgu.

Na kadrovskem področju smo pristopili k izvajanju številnih ukrepov, s katerimi želimo dodatno izboljšati delovno okolje in pogoje dela, zadržati obstoječe kadre ter zagotoviti priliv bodočih kadrov, s katerimi bomo skupaj gradili prihodnost. V preteklem letu smo tako uvedli kadrovske štipendije za dijake in študente predvsem tehničnih strok in z izbranimi kandidati sklenili pogodbe o štipendiranju. Našim zaposlenim smo omogočili študij ob delu in jim nudili dodatno podporo s sofinanciranjem študija. Intenzivirali smo izvajanje internih izobraževanj, povečali smo fond za donacije organizacij, ki jih predlagajo zaposleni, konec leta pa smo z večjo donacijo podprli tudi Srčni sklad Telekom Slovenije.

Zunanji trg postaja naš vse bolj pomemben strateški steber. Prihodke na tem področju smo v letu 2022 povečali za četrtno glede na leto prej in s tem nadaljevali z uresničevanjem zastavljene strategije razprševanja vira prihodkov. Bili smo uspešni pri pridobivanju poslov z infrastrukturnimi naročniki, predvsem na področju cestne in energetske infrastrukture. Izvedbo nekaterih večjih projektov, ki smo jih pridobili v preteklem letu, bomo nadaljevali tudi letu v 2023.

Dostop do širokopasovnih storitev smo še naprej zagotavljali na odprtih širokopasovnih omrežjih, ki jih upravljamo in smo jih v preteklem letu nadgrajevali in dograjevali, da smo širokopasovne storitve približali dodatnim gospodinjstvom predvsem na ruralnih območjih Slovenije.

V zasledovanju naše dolgoročne strategije smo v preteklem letu z Ministrstvom za javno upravo sklenili pogodbe o sofinanciranju gradnje odprtih širokopasovnih omrežij na področju trinajstih občin. Z gradbenimi in montažnimi deli smo začeli kmalu po podpisu pogodb, vse projekte pa bomo v celoti zaključili v letu 2023. Ti projekti hkrati predstavljajo naš največji dosedanji investicijski cikel, saj bomo več kot polovico sredstev za izgradnjo omrežij zagotovili iz lastnih virov.

Za matično družbo smo skladno z zastavljenimi načrti nadaljevali gradnjo najsodobnejšega telekomunikacijskega omrežja v Sloveniji in več deset tisoč uporabnikom omogočili prehod na optično omrežje.

Za vsemi rezultati ter dosežki naše družbe stojijo naši zavzeti, strokovni in zvesti sodelavci, v katere bomo še naprej vlagali in jim omogočali tako osebni, kot tudi dolgoročni strokovni razvoj. S sprejetimi in načrtovanimi ukrepi želimo v prihodnje še izboljšati motivacijo zaposlenih in nagrajevati njihovo pripadnost, trdo delo in dosežke pri delu, ter s tem podpreti izvajanje naše ambiciozne strategije.

V preteklem letu smo tako postavili nekaj pomembnih temeljev, na katerih bomo gradili tudi v prihodnje, vse z namenom zagotavljanja najboljših možnih pogojev za doseganje zastavljenih ciljev. Okolje se v današnjem času hitro spreminja in izzivov nam tudi v prihodnje ne bo zmanjkalo. Verjamem pa, da smo nanje dobro pripravljeni.

Zef Vučaj
Direktor

 gradnja in vzdrževanje
telekomunikacijskih
omrežij d.o.o.
1.0

I. POSLOVNO POROČILO

1. POMEMBNEJŠI DOGODKI V LETU 2022

- Skladno s strategijo zmanjševanja odvisnosti od matične družbe smo v letu 2022 obrnili trend upadanja prihodkov na trgu (izven Skupine Telekom Slovenije) in v primerjavi z letom prej zabeležili 25% rast na tem segmentu.
- Z naročnikom DARS d.d. smo sklenili pogodbo za izdelavo PZI dokumentacije in izvedbo gradbeno inštalacijskih del za vzpostavitev sistema nadzornih točk e-vinjeta na avtocestnem omrežju v pogodbeni vrednosti 2,3 milijona EUR.
- Z naročnikom Plinovodi, d.o.o. smo sklenili pogodbo za izvedbo omrežja za prenos podatkov v pogodbeni vrednost 1,8 milijona EUR.
- Z Ministrstvom za obrambo Republike Slovenije (MORS) smo sklenili okvirni sporazum za nadgradnjo in posodobitev sistemov računalniškega ožičenja in opreme v objektih MORS in Slovenske Vojske, za obdobje štirih let. Okvirna vrednost del znaša 1,8 milijona EUR.
- Poleg izgradnje najsodobnejših optičnih dostopovnih omrežij za matično družbo in poslov na trgu ključni projekt v letu 2022 predstavlja gradnja odprtih širokopasovnih omrežij na območju 14 slovenskih občin, kjer nastopamo kot investitor, omrežja pa so zaradi neobstoja komercialnega interesa delno sofinancirana iz javnih sredstev, ki jih zagotavlja Ministrstvo za javno upravo. V gradnjo odprtih širokopasovnih omrežij smo v letu 2022 vložili 13,3 milijona EUR.
- Na odprtih širokopasovnih omrežjih v našem upravljanju se je nadaljevala rast števila zgrajenih in aktivnih priključkov. Število aktivnih uporabnikov na odprtih širokopasovnih omrežjih v upravljanju GVO in njegovih hčerinskih družb je na dan 31.12.2022 znašalo 25.299, kar je za 1.554 oz. 7% več kot leto prej.
- Družba Dun & Bradstreet nam je v mesecu septembru podelila certifikat za platinasto bonitetno odličnost, ki predstavlja najvišji nivo bonitetne odličnosti.
- V mesecu novembru je bila za članico nadzornega sveta družbe imenovana Vesna Prodnik, ki je kot predsednica prevzela vodenje nadzornega sveta. S tem je prenehal mandat dotedanjemu predsedniku, dr. Mitji Štularju.
- V zasledovanju trajnostnega razvoja smo vozni park dopolnili še z enim novim električnim vozilom. V uporabi imamo tako deset električnih vozil.

2. PRIKAZ KLJUČNIH KAZAZLNIKOV V LETU 2022

V poslovnem letu 2022 smo uspešnost poslovanja spremljali skozi vnaprej opredeljene ključne kazalnike uspešnosti, ki zajemajo celovit in uravnotežen pogled na uspešnost poslovanja družbe. Kazalnike smo opredelili s pomočjo sistema uravnoteženih kazalnikov (ti. Balanced Scorecard), tako da smo poleg finančnega vidika upoštevali tudi vidike strank, notranjih procesov ter učenja in rasti. Izhodišče za opredelitev ključnih kazalnikov poslovanja je bila vizija družbe, iz katere izhajajo ključne usmeritve ter posamezni strateški cilji.

S pomočjo sistema uravnoteženih kazalnikov smo za naše ključne strateške cilje pripravili strateški zemljevid, ga podrobno analizirali ter pretvorili v posamezne aktivnosti. Nadalje smo opredelili posamezne kazalnike, s katerimi je mogoče meriti uspešnost posameznih aktivnosti, ter nazadnje izbrali ključne kazalnike z največjim vplivom na doseganje strateških ciljev in skozi njih zasledovanje vizije družbe.

Pri vnaprej opredeljenih ključnih kazalnikih uspešnosti smo presegli večino zastavljenih ciljnih vrednosti, in sicer smo:

- z uspešnim izvajanjem projektov in obvladovanjem stroškov presegli načrtovani EBIT;
- presegli načrtovan obseg prihodkov na trgu, ustvarjenih prek povezanih družb;
- skoraj dosegli optimistično načrtovane prihodke na trgu, ki pa so bili za 25% višji od leta prej;
- presegli večino ciljnih povprečnih časov na segmentih gradnje RNO priključkov in kurativnega vzdrževanja (odprave napak).

3. KLJUČNE STRATEŠKE USMERITVE ZA OBDOBJE 2022-2026

Na podlagi naše vizije postati vodilni infrastrukturni operater na podeželju v Sloveniji za obdobje 2022 – 2026 ostajajo naše ključne strateške usmeritve:

- Povečevanje prihodkov na trgu, tudi z vstopom na nova področja (diverzifikacija storitev).
- Povečevanje tržnega deleža upravljanja in vzdrževanja telekomunikacijskih omrežij na podeželju (OŠO omrežja).
- Stabilizacija prihodkov, neodvisno od gospodarskih ciklov.
- Zagotavljanje visoke stopnje storitev za ključne naročnike in uporabnike omrežij v upravljanju GVO, skladno z zahtevami regulatorja.
- Izkoriščanje možnosti strateških prevzemov.

Uspešnost pri zasledovanju strateških ciljev bomo tudi v letu 2023 merili s pomočjo uravnoteženega sistema kazalnikov.

4. POSLOVANJE DRUŽBE V POSLOVNEM LETU 2022

4.1. Analiza in trendi makroekonomskega okolja

Gospodarski obeti v evrskem območju so povezani predvsem z negotovimi razmerami na energetskih trgih, ki se zaradi nadaljevanja vojne v Ukrajini še zaostrejejo. Rast gospodarske aktivnosti evrskega območja je bila v prvi polovici 2022 še razmeroma ugodna (4,8 % medletno), zlasti zaradi hitrega okrevanja storitev in zasebne potrošnje po sprostitvi epidemičnih omejitev. Svetovno gospodarsko aktivnost so močno zavrlji vojna v Ukrajini in z njo povezane gospodarske posledice z dodatnim strmim zvišanjem cen energentov in hrane ter okrepljeni pritiski v svetovnih dobavnih verigah, kot posledica motenj zaradi pandemije na Kitajskem.

Jesenska napoved Urada RS za makroekonomske analize in razvoj za leto 2022 predvideva 5,0-odstotno rast BDP, kar je več kot v predhodni napovedi. Na izboljšanje je vplivala višja rast zasebne potrošnje v prvi polovici leta, ki jo je ob visoki ravni zaposlenosti spodbudila potrošnja osebnih in s turizmom povezanih storitev (tudi s turistični boni). Rast so podpirali tudi vladni ukrepi za blaženje posledic druginje.

V letu 2023 naj bi se gospodarska rast občutno umirila (na 1,4 %), predvsem zaradi zaostrenih razmer v prvi polovici leta, v 2024 pa naj bi se v odsotnosti šokov pospešila na 2,6 %.

Negotovost v mednarodnem okolju ostaja tudi v prihodnje, tveganja so pretežno negativna in so močno odvisna od poteka vojne v Ukrajini ter razmer na energetskih trgih in epidemijo.

Slika 1: Pomembnejši makroekonomski kazalniki v Sloveniji

Vir: SURS, BS, ECB, preračuni in napovedi UMAR (Jesenska napoved gospodarskih gibanj, september 2022)

4.2. GVO v letu 2022

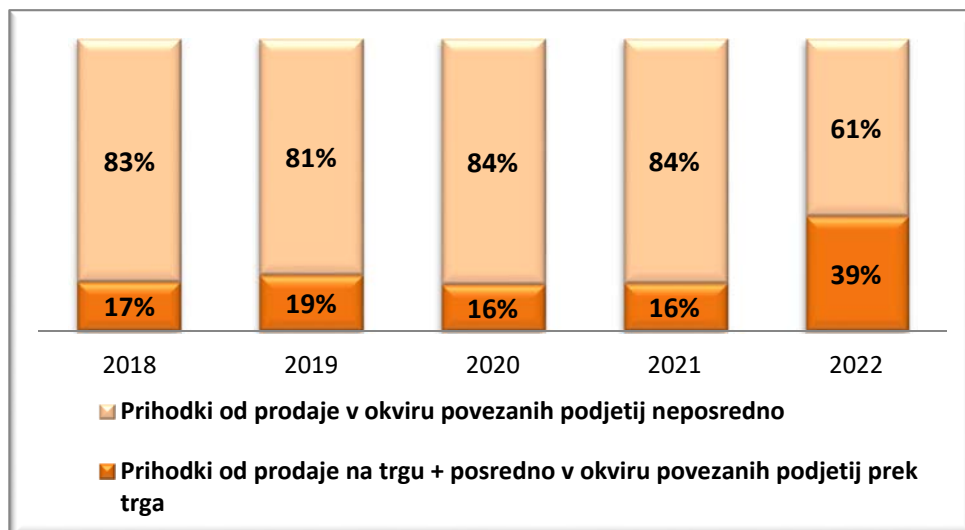
Družba GVO je danes vodilni ponudnik celovitih storitev projektiranja, gradnje in vzdrževanja telekomunikacijskih omrežij na območju Republike Slovenije, tako po tržnem deležu, kot tudi po obsegu storitev na teh področjih dela.

Pomemben delež prihodkov družba še vedno realizira znotraj Skupine Telekom Slovenije, pri čemer je delež finančne realizacije del, izvedenih neposredno na trgu ali posredno prek trga, odvisen predvsem od obsega investicij matične družbe in razpoložljivih projektov na trgu.

Skladno s strateškimi usmeritvami smo v letu 2022 v družbi naredili pomemben premik v smeri zniževanja odvisnosti od matične družbe, saj smo pridobili nekatere večje nove posle in povečali obseg prihodkov tako neposredno na trgu, kot tudi posredno prek povezanih podjetij.

V letu 2022 je obseg prihodkov, realiziranih neposredno na trgu in v okviru povezanih podjetij prek trga, skupaj znašal 39%, kar je za 23 odstotnih točk več kot leto prej.

Slika 2: Struktura prihodkov od prodaje v okviru povezanih podjetij in na trgu v obdobju 2018 – 2022

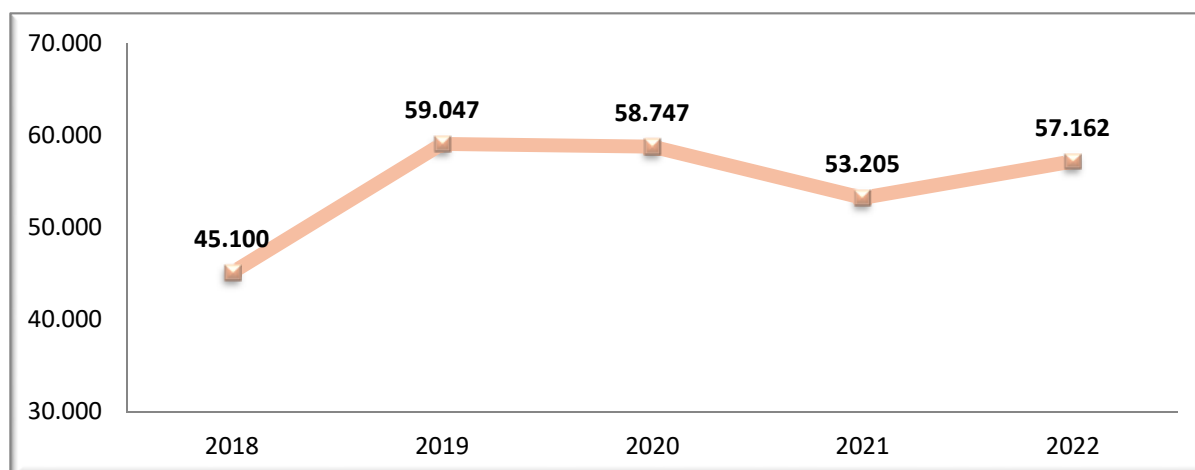

4.3. Finančna analiza poslovanja

4.3.1. Prihodki

Prihodki družbe so v letu 2022 znašali 57.162 tisoč EUR, od tega je 56.776 tisoč EUR (99,3%) čistih prihodkov od prodaje, 300 tisoč EUR (0,5%) je drugih prihodkov iz poslovanja in 86 tisoč EUR (0,1%) finančnih prihodkov.

Slika 3: Gibanje prihodkov v obdobju 2018 – 2022 (v 000 EUR)

Prihodke od prodaje družba realizira neposredno v okviru povezanih podjetij (predvsem letne investicijske in vzdrževalne pogodbe), v okviru povezanih podjetij prek trga (kjer so posli pridobljeni na trgu, a so prihodki realizirani do povezanih podjetij) ter neposredno na trgu (za naročnike izven Skupine Telekom Slovenije).

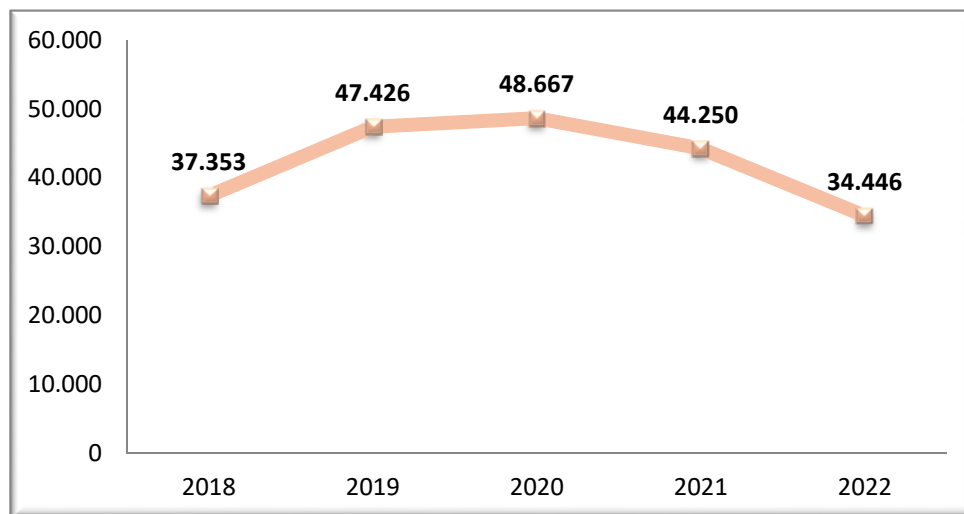
V strukturi čistih prihodkov od prodaje predstavljajo prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij 61% delež, prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij prek trga 29% in prihodki od prodaje neposredno na trgu 10%.

Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij

V strukturi prihodkov od prodaje v okviru povezanih podjetij največji delež predstavljajo prihodki iz naslova investicijskih gradenj v deležu 86%, sledijo prihodki od vzdrževanja in odprave napak v deležu 12%. Vsi ostali prihodki, doseženi neposredno v okviru povezanih podjetij (geodetske storitve, izdelava izvršilno-tehnične dokumentacije za zgrajena omrežja, projektiranje in ostale storitve), predstavljajo skupaj 2% prihodkov od prodaje v okviru povezanih podjetij.

V letu 2022 so se prihodki v okviru povezanih podjetij znova znižali. Prihodki iz naslova investicijskih gradenj za Telekom Slovenije so bili glede na leto prej nižji za 23%, prihodki od vzdrževanja in odprave napak pa so bili nižji za 5%. Vsi ostali prihodki v okviru povezanih podjetij skupaj, ki sicer predstavljajo le majhen strukturni delež, so bili v letu 2022 nižji za 47%.

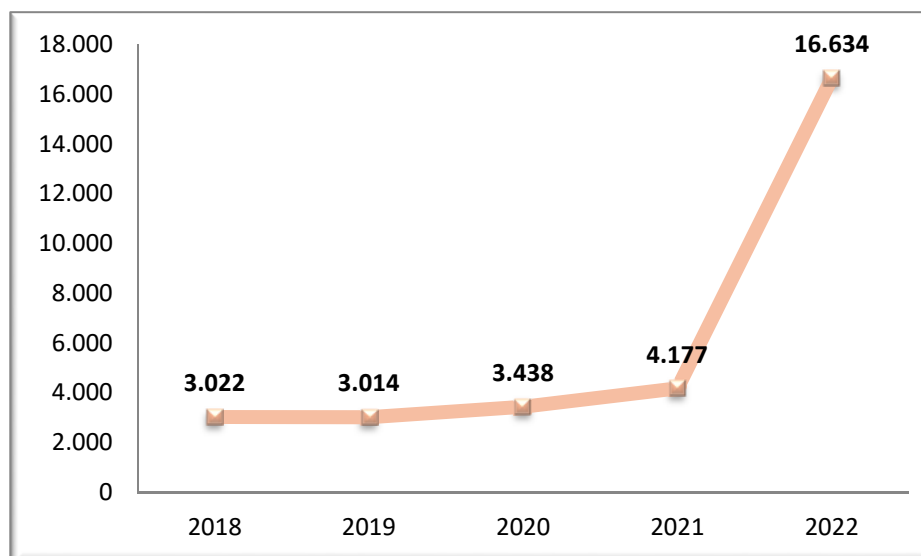
Slika 4: Gibanje prihodkov od prodaje v okviru povezanih podjetij neposredno v obdobju 2018 – 2022

Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij prek trga

V strukturi čistih prihodkov od prodaje v okviru povezanih podjetij prek trga največji strukturni delež v višini 79% predstavljajo prihodki od storitev za odvisne družbe, ki se v letu 2022 nanašajo predvsem na gradnjo širokopasovnih omrežij za odvisne družbe. Sledijo prihodki od uporabnine iz naslova upravljanja in vzdrževanja odprtih širokopasovnih omrežij, ki predstavljajo 12% strukturni delež. Prihodki iz naslova investicijskih gradenj in vzdrževanja elektronskega cestninskega sistema (ECS) za matično družbo predstavljajo 6%, medtem ko ostali prihodki skupaj predstavljajo 3% delež.

Slika 5: Gibanje prihodkov od prodaje v okviru povezanih podjetij prek trga v obdobju 2018 – 2022

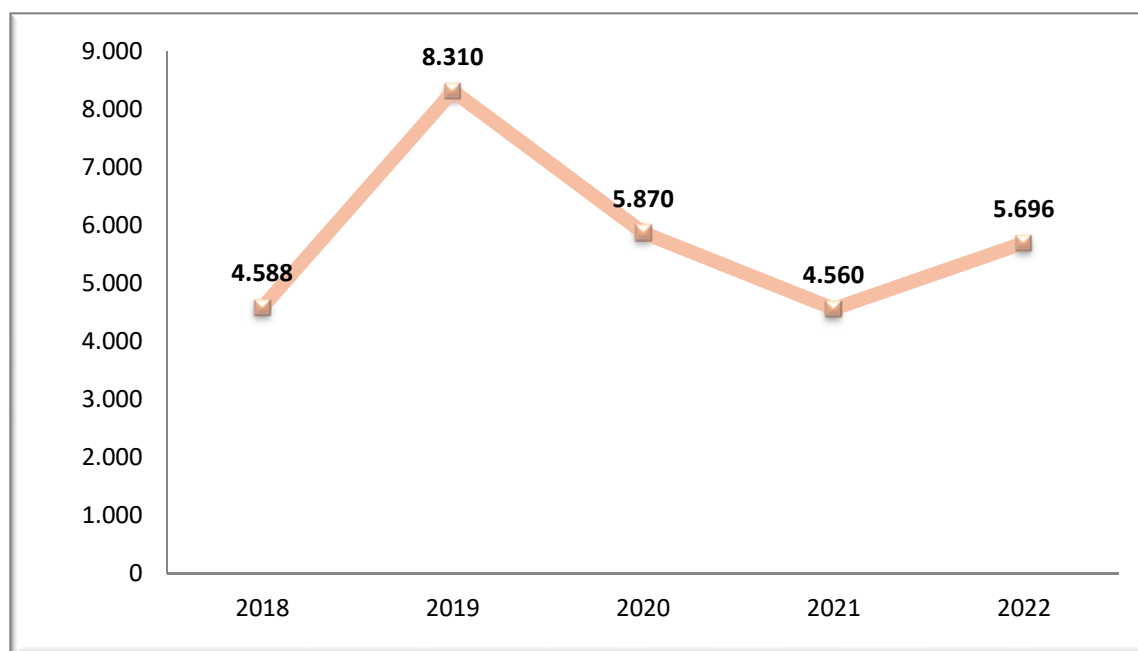

Prihodki od prodaje na trgu

Skladno s strategijo povečevanja odvisnosti od matične družbe smo v letu 2022 obrnili trend upadanja prihodkov na trgu (izven Skupine Telekom Slovenije) in v primerjavi z letom prej zabeležili 25% rast na tem segmentu.

V strukturi prihodkov od prodaje na trgu največji strukturni delež v višini 68% predstavljajo prihodki iz naslova investicijskih gradenj, sledijo prihodki od uporabnine za odprta širokopasovna omrežja do operaterjev na trgu z deležem 16%. Preostali prihodki na trgu, kamor spadajo storitve projektiranja, geodetske in druge storitve, so v letu 2022 skupaj zabeležili strukturni delež 16%.

Slika 6: Gibanje prihodkov od prodaje na trgu v obdobju 2018 – 2022

Prihodki iz naslova upravljanja in vzdrževanja odprtih širokopasovnih omrežij

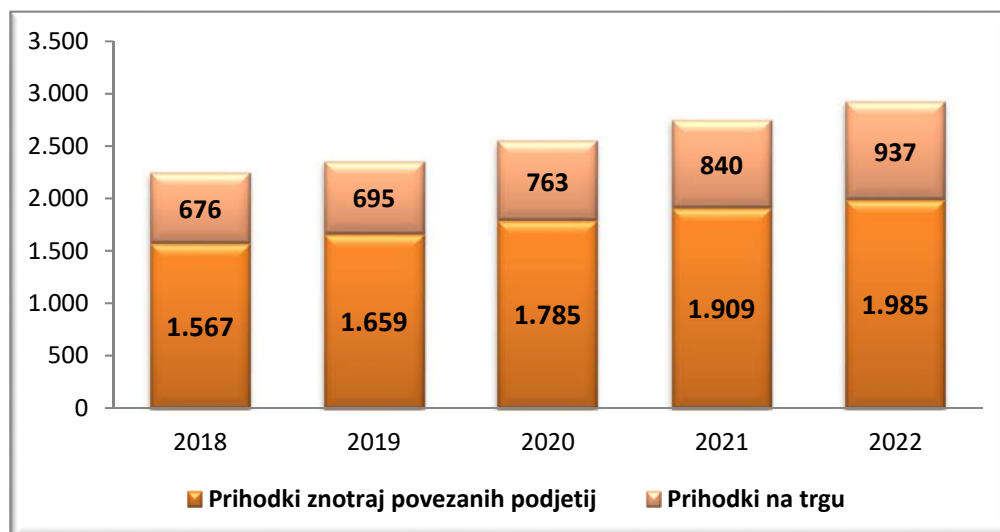
S povečevanjem obsega odprtih širokopasovnih omrežij v upravljanju ter povečevanjem števila novih priključkov na teh omrežjih in števila aktivnih priključkov na njih, še naprej dosegamo stabilno rast prihodkov iz tega naslova. Prihodki na tem segmentu so se v primerjavi z letom prej do povezanih podjetij (do Telekoma Slovenije) povečali za 4%, do ostalih operaterjev pa za 12%.

V letu 2022 smo upravljali odprta širokopasovna omrežja:

- v Mislinjski in Dravski dolini (občine Slovenj Gradec, Mislinja, Vuzenica, Dravograd, Radlje ob Dravi, Muta in Ribnica na Pohorju),
- v občinah Ormož, Sveti Tomaž in Središče ob Dravi,
- v občinah Mokronog-Trebelno, Mirna Peč, Trebnje, Mirna, Šentrupert in Žužemberk,
- v občini Sevnica,
- v občini Slovenske Konjice,
- v občini Pivka,
- v občini Radenci,
- v občini Ajdovščina ter
- v naseljih Dražgoše in Dašnica.

Na vseh omrežjih beležimo vsakoletno rast števila aktivnih priključkov, tako na obstoječih omrežjih v upravljanju, kot tudi na novozgrajenih omrežjih.

Slika 7: Gibanje prihodkov od upravljanja in vzdrževanja OŠO v obdobju 2018 – 2022 po vrsti kupcev

Stalno rast beležimo tako pri prihodkih znotraj povezanih podjetij, kot tudi pri prihodkih na trgu.

4.3.2. Odhodki

Odhodki so v letu 2022 znašali skupaj 53.445 tisoč EUR, od tega je 99,9% poslovnih odhodkov in 0,1% finančnih odhodkov. Poslovni odhodki so bili glede na leto prej višji za 13%, kar je posledica večjega obsega izvajanja del, finančni odhodki pa nižji za 10%.

V strukturi poslovnih odhodkov v letu 2022 največji strukturni delež predstavljajo stroški podizvajalcev (predvsem za izvajanje gradbenih del), ki predstavljajo 42% vseh poslovnih odhodkov, stroškov dela v višini 29% in stroškov materiala v višini 15%. Sledijo amortizacija v višini 7%, stroški storitev v višini 6% ter stroški energije (predvsem goriva za vozni park in delovne stroje) v višini 1% poslovnih odhodkov. Drugi odhodki (oblikovanje in sproščanje rezervacij za odpravo napak, prevrednotovanje terjatev in preostala prevrednotovanja in drugi stroški) predstavljajo 1% vseh poslovnih odhodkov.

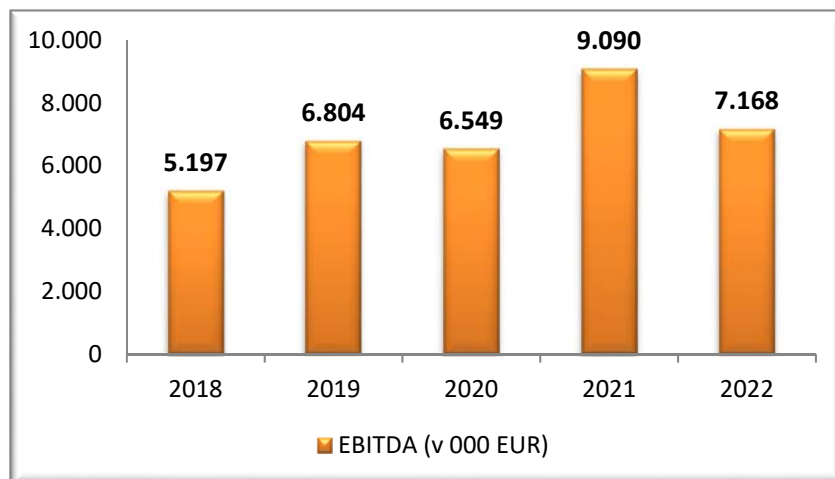
V primerjavi z letom prej so se stroški podizvajalcev zaradi večjega obsega izvajanja del povečali za 10%, stroški materiala pa za 8%. Stroški dela so bili višji za 1%, stroški energije pa so bili predvsem zaradi rasti cen naftnih derivatov višji za 28%. Stroški storitev so ostali na enakem nivoju, stroški amortizacije pa so se predvsem zaradi sredstev v najemu povečali za 10%.

4.3.3. Prosti denarni tok iz poslovanja (EBITDA)

Dobiček iz poslovanja pred amortizacijo (EBITDA) za leto 2022 znaša 7.168 tisoč EUR in je za 21% nižji od leta prej, kar je posledica večjega zneska sproščenih rezervacij v letu 2021, ki je rezultat poslovnega leta izboljšalo za 2.296 tisoč EUR. Brez tega enkratnega dogodka v letu 2021 bi bil EBITDA v letu 2022 glede na leto prej višji za 6%.

V obdobju 2018 – 2022 smo v povprečju dosegali EBITDA v višini 6.962 tisoč EUR.

Slika 8: Dosežen EBITDA v obdobju 2018 – 2022 (v 000 EUR)

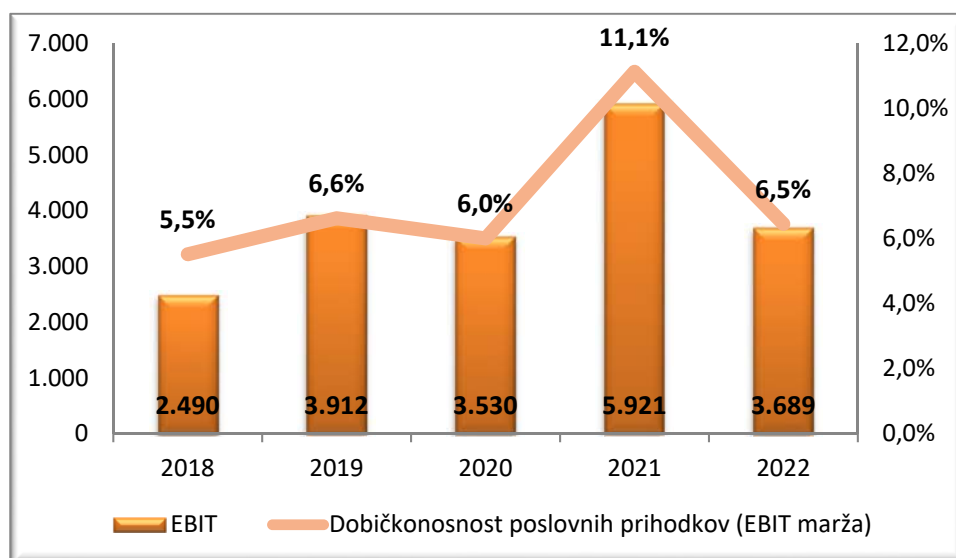
4.3.4. Naložbe v osnovna sredstva

V letu 2022 smo vlagali predvsem v gradnjo odprtih širokopasovnih omrežij naslednje generacije ter nadaljevali z rednim posodabljanjem voznega parka in drugih osnovnih sredstev, ki so ključna za naše poslovanje. Za naložbe smo skupaj namenili 15.257 tisoč EUR. Največji del investicij v letu 2022 so predstavljale investicije v gradnjo odprtih širokopasovnih omrežij naslednje generacije, za kar smo namenili 13.336 tisoč EUR (omrežja smo gradili v občinah Ajdovščina, Brežice, Cerklje na Gorenjskem, Gornji Grad, Idrija, Izola, Kamnik, Ljubno, Luče, Mozirje, Nazarje, Osilnica, Preddvor in Rečica ob Savinji). Za redne naložbe (v vozni park, instrumente in orodja, delovne stroje, računalniško opremo ipd.) smo namenili 1.454 tisoč EUR, naložbe v sredstva v najemu po MSRP16 (Najemi) pa so bile vredne 468 tisoč EUR.

4.3.5. Dobiček iz poslovanja (EBIT) in dobičkonosnost poslovnih prihodkov

Dobiček iz poslovanja pred finančnim izidom in davki (EBIT) za leto 2021 znaša 3.689 tisoč EUR in je za 38% nižji kot leto prej, kar je posledica večjega prevrednotenja rezervacij v letu 2021, ki je rezultat poslovnega leta izboljšalo za 2.296 tisoč EUR. Brez tega enkratnega dogodka v letu 2021 bi bil EBIT v letu 2022 glede na leto prej višji za 2%. Dobičkonosnost poslovnih prihodkov (EBIT marža) je v letu 2021 znašala 6 %.

Slika 9: Gibanje in dobičkonosnost EBIT v obdobju 2018 – 2022 (v 000 EUR)

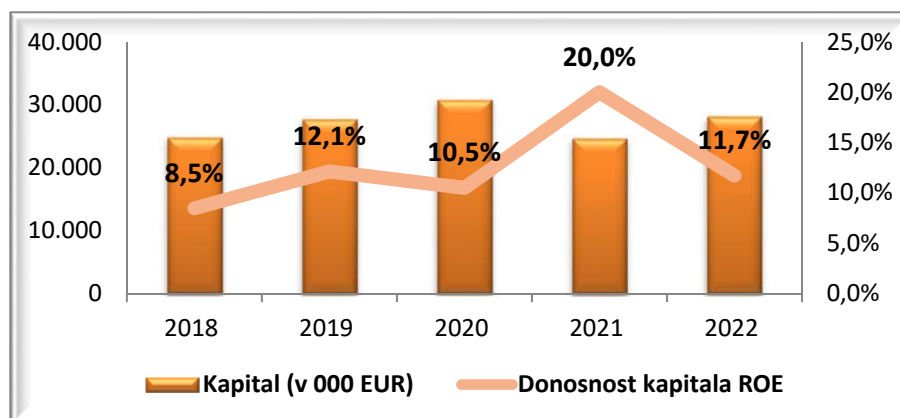
4.3.6. Donosnost kapitala (ROE)

Čista donosnost kapitala je s stališča lastnikov gospodarske družbe najpomembnejši in eden najpogostejše uporabljenih kazalnikov poslovne uspešnosti.

Kazalnik je izračunan kot čisti poslovni izid tekočega leta / kapital.

V letu 2022 je donosnost kapitala ROE znašala 11,7% in je zaradi enkratnega dogodka v letu 2021 za 8,3 odstotne točke nižja od leta prej.

Slika 10: Gibanje kapitala in donosnosti kapitala ROE v obdobju 2018 – 2022

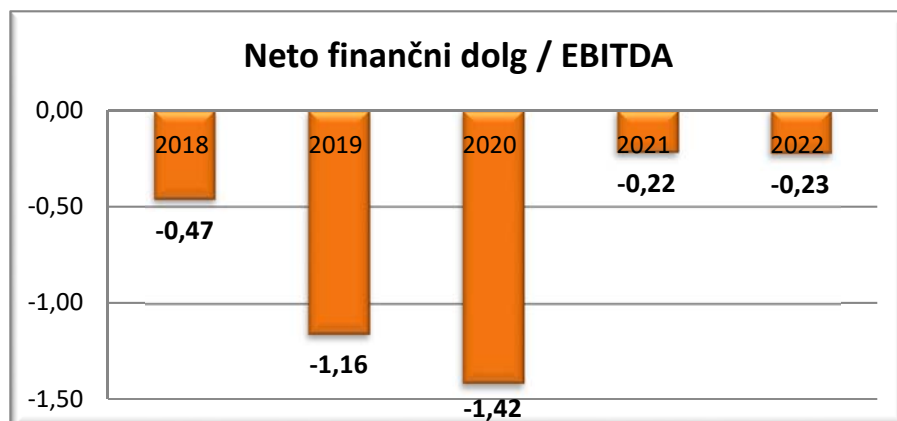
4.3.7. Neto finančni dolg

Neto finančni dolg družbe je na dan 31.12.2022 znašal -1.630 tisoč EUR in je bil za 389 tisoč EUR višji kot leto prej.

Neto finančni dolg je izračunan kot dolgoročne in kratkoročne finančne obveznosti – kratkoročne finančne naložbe – denar in denarni ustrezniki.

Kazalnik neto finančni dolg z EBITDA je v letu 2022 znašal -0,23 in je bil ponovno negativen. To pomeni, da je imela družba na zadnji dan leta 2021 dovolj likvidnih sredstev, da bi lahko takoj poplačala celoten finančni dolg, kar nakazuje na visoko kreditno sposobnost družbe. Ob tem velja izpostaviti tudi, da v celotnem opazovanem obdobju neto finančni dolg ni presegel trikratnika EBITDA.

Slika 11: Gibanje kazalnika Neto finančni dolg / EBITDA v obdobju 2017 – 2021

5. ODPRTA ŠIROKOPASOVNA OMREŽJA

V preteklih letih smo na zdravih temeljih uspešnega poslovanja in finančne stabilnosti veliko vlagali v gradnjo odprtih širokopasovnih omrežij, ki so bila grajena v obliki javno-zasebnega partnerstva in sofinancirana iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in proračuna Republike Slovenije. Odprta širokopasovna omrežja so bila grajena na (pretežno ruralnih) območjih, kjer zaradi redke poseljenosti ni komercialnega interesa za gradnjo tovrstnih omrežij. V teh projektih nastopamo kot zasebni partner in sofinancer, kot izvajalec gradnje in nazadnje tudi kot upravljavec in vzdrževalec omrežja, ki vsem zainteresiranim ponudnikom omogoča ponujanje širokopasovnih storitev pod enakimi pogoji.

Odprta širokopasovna omrežja v Mislinjski in Dravski dolini ter v občinah Ormož, Sveti Tomaž in Središče ob Dravi upravljamo in vzdržujemo od leta 2011, odprta širokopasovna omrežja na območju občin Mokronog-Trebelno, Mirna, Mirna Peč, Trebnje, Šentrupert, Žužemberk, Sevnica in Slovenske Konjice pa od leta 2013 dalje. Od leta 2018 upravljamo in vzdržujemo tudi odprto širokopasovno omrežje v občini Pivka ter v naselju Železniki, od leta 2021 dalje pa tudi odprto širokopasovno omrežje v občini Radenci.

V letu 2020 smo bili uspešni na javnem razpisu za sofinanciranje gradnje odprtih širokopasovnih omrežij in tako v letu 2021 na območju občine Ajdovščina začeli z gradnjo omrežja, ki bo dokončana v letu 2023.

V letu 2021 smo z Ministrstvom za javno upravo sklenili 13 pogodb o sofinanciranju gradnje odprtih širokopasovnih omrežij naslednje generacije, in sicer na območju občin Brežice, Cerklje na Gorenjskem, Gornji Grad, Idrija, Izola, Kamnik, Ljubno, Luče, Mozirje, Nazarje, Osilnica, Preddvor in Rečica ob Savinji. Z gradnjo omrežja smo začeli v letu 2022, izgradnja omrežij pa bo v celoti zaključena v letu 2023.

Odprta širokopasovna omrežja v upravljanju GVO, d.o.o. so na dan 31.12.2022 omogočala širokopasovni dostop skupaj več kot 22.000 končnim uporabnikom (gospodinjstvom, poslovnim in drugim uporabnikom), skupaj z omrežji v upravljanju hčerinskih družb Optic-tel in Infratel pa skoraj 32.000 končnim uporabnikom.

6. UPRAVLJANJE S TVEGANJI

Celovito obvladovanje tveganj pripomore k obvladovanju procesov in pomaga voditi podjetje v pravi smeri, kar poveča verjetnost doseganja boljših rezultatov podjetja ter omeji verjetnost ustvarjanja izgub.

Tveganje za Skupino Telekom Slovenije in s tem tudi za družbo GVO predstavlja morebitno negotovost dogodka, ki lahko pozitivno ali negativno vpliva na doseganje ciljev, in je po svoji naravi vgrajeno v vse poslovne procese in odločitve. Sistem upravljanja tveganj v skupini celovito ureja Politika obvladovanja tveganj, ki je zavezujoča za vse družbe v skupini. Vsebuje osnovne smernice za obvladovanje tveganj, vključno s pristojnostmi in odgovornostmi.

Tveganja ocenjujemo po sprejeti metodologiji, kjer je stopnja tveganja izračunana kot zmnožek med verjetnostjo za uresničitev tveganja in njegovim finančnim vplivom, na lestvici med 1 in 16.

V letu 2022 smo so soočali z dvema ključnima tveganjima, ki smo ju s pravočasnimi ukrepi uspešno obvladovali. Tveganji sta prikazani v tabeli spodaj:

Tveganje	Kaj je tveganje?	Kakšen je vpliv?	Kako upravljamo tveganje?
Pridobitev investicijskih projektov in prevzemanje večjih poslov	Neizkoriščene priložnosti pri pridobivanju večjih investicijskih projektov in prevzemanju večjih poslov.	Nižji prihodki.	Redno spremljanje in iskanje novih priložnosti na trgu v Sloveniji in v tujini, pri obstoječih in novih poslovnih partnerjih. Redno spremljanje in oddaja ponudb na javne razpise. Gradnja OŠO omrežij.

6 Stopnja tveganja

Kadrovsko tveganje	Odhod ključnih kadrov. Pomanjkanje kadra z ustreznimi znanji.	Višji stroški, izguba prihodkov.	Redno izvajanje ukrepov za pomlajevanje in ohranjanje fleksibilnosti kadrovske strukture. Izvajanje rednih in dodatnih izobraževanj ter sofinanciranje študija. Sodelovanje z izobraževalnimi institucijami in uvedba kadrovskih štipendij. Dosežen dogovor s socialnimi partnerji.
---------------------------	---	----------------------------------	---

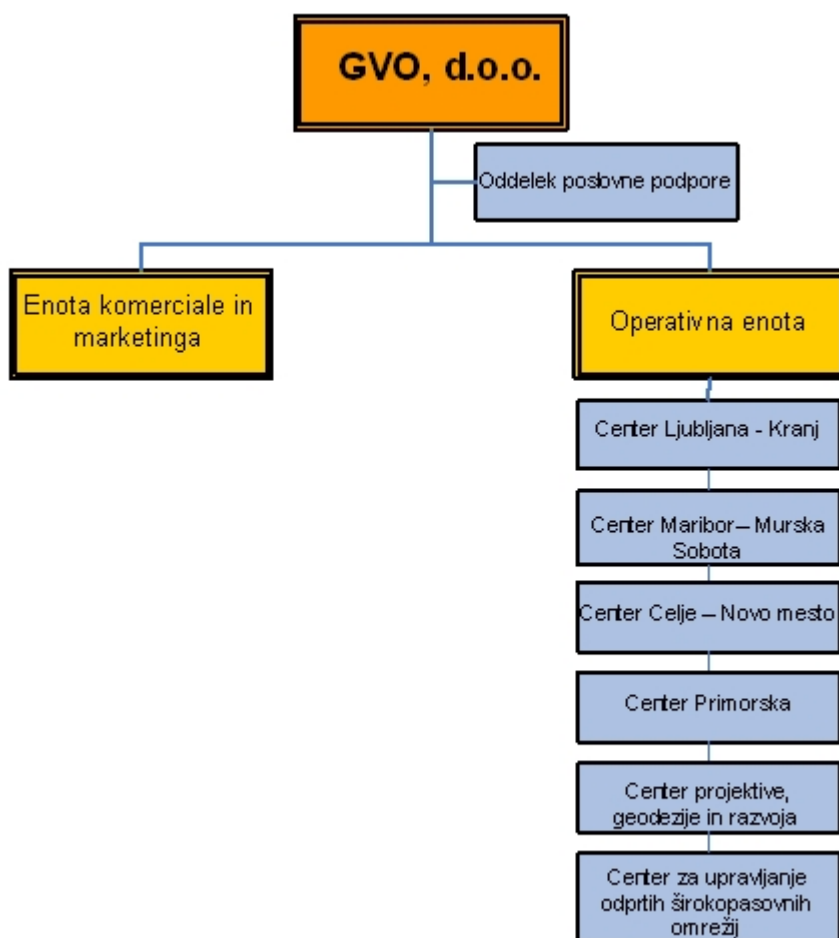
4 Stopnja tveganja

7. ORGANIZIRANOST IN ZAPOSLENI

7.1. Organiziranost

Organizacijska struktura družbe GVO je tri nivojska in je funkcijsko organizirana. Takšna organiziranost nam omogoča jasno razmejitev pristojnosti in odgovornosti na vseh hierarhičnih ravneh, medtem ko nam projektni pristop na nižjih ravneh omogoča visoko stopnjo odzivnosti in prilagodljivosti potrebam naročnikov.

Slika 12: Organizacijska struktura družbe GVO v letu 2022

Družba GVO je organizacijsko sestavljena iz Enote komercialne in marketinga, Operativne enote in Oddelka poslovne podpore, ki je umeščen kot štabna služba.

Enota Komercialne in marketinga se nahaja na sedežu družbe, na Cigaletovi 10 v Ljubljani. Ključne aktivnosti, ki jih ta enota izvaja, so pridobivanje poslov in prodaja storitev v Skupini Telekom Slovenije in neposredno na domačem in tujem trgu, vodenje postopkov izbora podizvajalcev in dobaviteljev, vključno s pripravo pogodbenne dokumentacije, raziskovanje in poročanje o tržni poziciji GVO, d.o.o. in konkurence, marketinška podpora pri uvajanju novih storitev in skrb za celostno podobo družbe.

Operativna enota gradnje je organizacijsko razdeljena na šest centrov, ki so lokacijsko razporejeni na 12 lokacij po celotnem ozemlju Slovenije, s čimer je omogočena hitra odzivnost na zahteve kupcev,

kot tudi bližina lokalnim skupnostim. Ključne aktivnosti, ki jih ta enota izvaja, so projektiranje, izvajanje projektov gradnje telekomunikacijskih omrežij, redno in kurativno vzdrževanje ter odprava napak na telekomunikacijskih omrežjih, in izdelava izvršilne tehnične dokumentacije v skladu z zahtevami kupcev. Z namenom učinkovitejšega upravljanja in vzdrževanja odprtih širokopasovnih omrežij smo v letu 2018 ustanovili Center za upravljanje odprtih širokopasovnih omrežij, ki deluje decentralizirano po vseh območjih Slovenije, kjer GVO upravlja in vzdržuje odprta širokopasovna omrežja. Razvoj in projektiranje sta centralizirana v Celju, kjer je projektivni biro, geodetske storitve pa zagotavljamo na lokacijah, kjer se nahajajo posamezni centri gradnje, saj je narava dela tesno vpeta v celovite procese, ki potekajo na posameznih lokacijah.

Oddelek poslovne podpore je centraliziran na sedežu družbe in delno na izpostavi v Mariboru. Skrbi za strateško in finančno načrtovanje, kontroling, poročanje vodstvu in organom lastnika, odnose z javnostmi, izvajanje nalog s področja kakovosti in okolja, izvajanje informacijske podpore in podpore pri izvajanju projektov javno-zasebnega partnerstva, poslovno korespondenco družbe ter kadrovske in splošne zadeve. S pomočjo strokovnih služb matične družbe skrbi za izvajanje celovite podpore poslovanju na področjih financ in računovodstva, kadrov, regulative in upravljanja nepremičnin.

7.2. Zaposleni

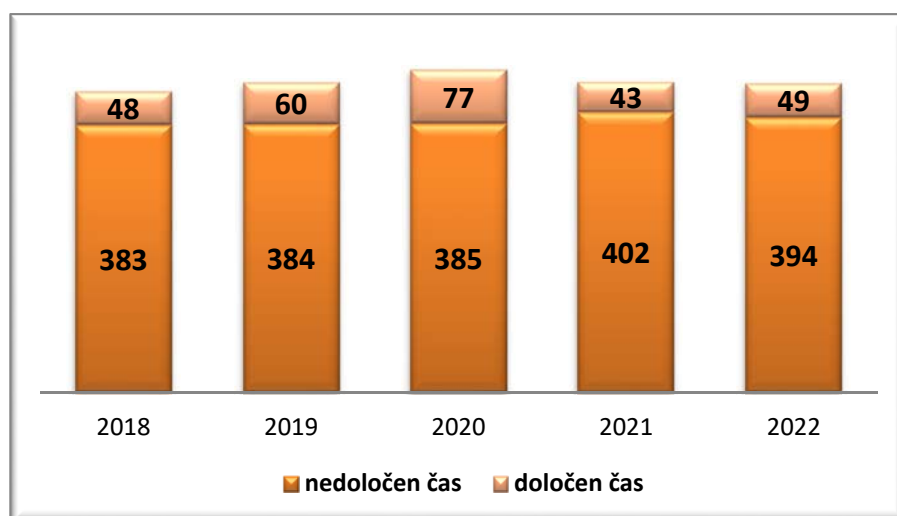
8.2.1. Število zaposlenih in vrsta delovnega razmerja

Konec leta 2022 je bilo v GVO, d.o.o. zaposlenih 443 delavcev, kar je za 2 manj kot leto prej. Od tega je 394 delavcev v delovnem razmerju za nedoločen čas (89%), 49 pa v delovnem razmerju za določen čas (11%). V primerjavi z letom prej se je število zaposlenih za nedoločen čas znižalo za 2%, število zaposlenih za določen čas pa povečalo za 14%.

Tabela 1: Kategorije zaposlenih primerjalno 2022 in 2021

Kategorije zaposlenih	2022		2021		Indeks 2022/2021
nedoločen čas	394	89%	402	90%	98
določen čas	49	11%	43	10%	114
Vsi zaposleni	443		445		100

Slika 13: Gibanje števila zaposlenih v obdobju 2018 – 2022 po vrsti zaposlitve

Od 49 delavcev, zaposlenih za določen čas, jih je 48 zaposlenih iz razloga povečanega obsega dela, 1 pa iz razloga opravljanja mandata direktorja družbe.

8.2.2. Polni in skrajšani delovni čas in invalidi

Skupno število invalidov II. in III. kategorije na dan 31.12.2022 je 16 oziroma 3,6% vseh zaposlenih. Uredba o določitvi kvote za zaposlovanje invalidov (Ur. l. RS, št. 21/08), ki velja od 1.3.2008 dalje, za dejavnost gradbeništva določa 3 % kvoto.

V obdobju januar – december 2022 smo ves čas presegali predpisano kvoto, število invalidov pa se je v primerjavi z letom 2020 povečalo za enega.

Tabela 2: Spremembe v strukturi invalidov primerjalno 2022 in 2021

Kategorije Invalidov	2022		2021		Indeks 2022/2021
invalidi II. kategorije	4	25%	4	27%	100
invalidi III. kategorije	12	75%	11	73%	109
Skupaj	16		15		107
Delež invalidov med vsemi zaposlenimi	3,6%		3,4%		

8.2.3. Struktura zaposlenih po spolu in starosti

V družbi predvsem zaradi narave dejavnosti še naprej prevladuje delež moških, ki znaša 91%. Njihova povprečna starost na dan 31.12.2022 je bila 40,8 leta, kar je za 0,2 leta več kot leto prej. Delež žensk znaša 9%, njihova povprečna starost pa je bila 36,2 leta, kar je za 1,2 leta manj kot leto prej. Povprečna starost vseh zaposlenih na dan 31.12.2022 je bila 40,3 leta, enako kot leto prej.

Povprečno starost zaposlenih ohranjamo z nadomeščanjem upokojenih sodelavcev z mladimi, perspektivnimi kadri. V letu 2022 smo znova zaposlili tudi več delavcev, ki so svoje delovne izkušnje v družbi pridobivali že z opravljanjem dela prek študentskega servisa in so se pri tem nadpovprečno izkazali.

Tabela 3: Struktura po spolu 2022 in 2021

Število	2022		2021		Indeks 2022/2021
Moški	404	91%	406	91%	100
Ženske	39	9%	39	9%	100
Skupaj	443		445		100

Tabela 4: Povprečna starost po spolu 2022 in 2021

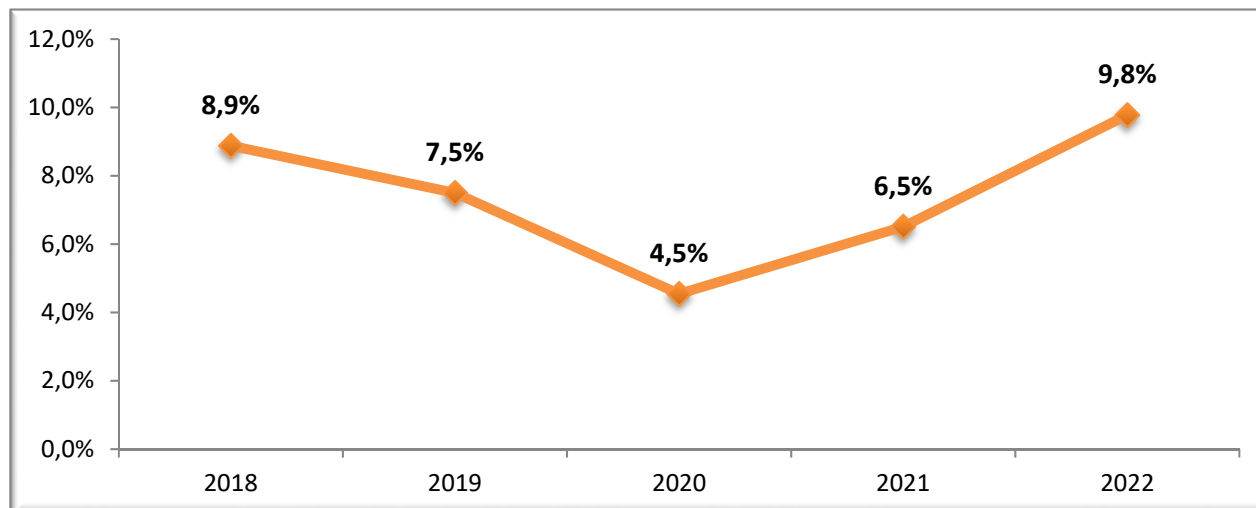
Povprečna starost	2022	2021	Indeks 2022/2021
Moški	40,8	40,6	100
Ženske	36,2	37,4	97
Skupaj	40,3	40,3	100

8.2.4. Prihodi in odhodi (fluktuacija)

V letu 2022 je z delom v družbi začelo 46 novih delavcev, zaključilo pa 48 delavcev.

Fluktuacija je v letu 2022 znašala 9,8% in je bila glede na leto prej zaradi razmer na trgu dela za 3,3 odstotne točke višja kot leta prej. Fluktuacija v obdobju zadnjih petih let je prikazana na sliki v nadaljevanju.

Slika 14: Fluktuacija v obdobju 2018 – 2022

8.2.5. Izobrazbena struktura

Iz pregleda izobrazbene strukture zaposlenih je mogoče ugotoviti, da je imelo v letu 2022 skupaj 25,7% delavcev doseženo VI. do IX. stopnjo izobrazbe, 46,5% je imelo doseženo V. stopnjo izobrazbe, 27,8% delavcev pa manj kot V. stopnjo izobrazbe. Povprečna stopnja izobrazbe se je v primerjavi z letom prej znova povišala, predvsem zaradi zaposlovanja mladih strokovnjakov in odhodov nižje izobraženih kadrov.

8.2.6. Letni ocenjevalni razgovori

Namen letnih ocenjevalnih razgovorov je usmeriti vse zaposlene v vnaprej določene cilje, jih osebno seznaniti s cilji podjetja, svoje enote in z individualnimi cilji, podati povratno informacijo o njihovi uspešnosti pri doseganju ciljev in kompetencah ter se z njimi pogovoriti o osebnostnem in strokovnem razvoju.

V družbi letne ocenjevalne razgovore izvajamo vsako leto, v letu 2022 smo jih izvajali v spomladanskem času, ko so epidemiološke razmere to omogočale, ob upoštevanju ukrepov za preprečevanje širjenja koronavirusa.

Ocena delovne uspešnosti, ki jo ocenjujemo za vsako tromesečje, je bila še naprej neposredno vezana na giblivi del plače in ima tudi posredni vpliv na napredovanje zaposlenih.

8.2.7. Spremljanje organizacijske vitalnosti

Spremljanje organizacijske vitalnosti (organizacijske klime in zadovoljstva zaposlenih) je praksa uspešnih podjetij. Pozornost je usmerjena predvsem na povezavo med tem, kako upravljamo (ravnamo) z zaposlenimi, kako se ti v organizaciji počutijo in kako zavzeti so pri svojem delu. S tem postane ključno vprašanje, kako podjetje zaposlenim omogoča, da uveljavljajo svoje znanje in ideje ter

tako dosegajo uspeh pri svojem delu. To namreč vpliva tako na počutje zaposlenih kot tudi na uspešnost podjetja.

Raziskava v letu 2022 je pokazala, da ključne prednosti med zaposlenimi ostajajo visoka pripadnost, zavzetost, motiviranost in odnos do dela, visoko osebno zadovoljstvo, jasnost strateških usmeritev, zaupanje v vodstvo ter dobri odnosi neposrednih vodij in med sodelavci. Največji izzivi ob nagli rasti življenjskih stroškov predstavljajo kazalniki, ki se navezujejo na zadovoljstvo s plačo in možnosti izobraževanja, ki je bilo v času spremenjenih okoliščin in omejitev zaradi koronavirusa precej okrnjeno.

Na podlagi meritev je poslovodstvo že sprejelo določene ukrepe za povečanje zadovoljstva zaposlenih in večino ukrepov uveljavilo že v letu 2022. V letu 2023 bomo raziskavo ponovno izvedli ter tako spremljali učinke izvedenih aktivnosti.

8.2.8. Izobraževanje in razvoj zaposlenih

V družbi trdno verjamemo, da je znanje vir napredka, zato finančna sredstva vlagamo tako v interno kot eksterno izobraževanje naših zaposlenih. Poleg strokovnih znanj zaposlenim načrtno nudimo znanja s področij varnosti in zdravja pri delu, odgovornega odnosa do okolja, vodenja, komuniciranja in drugih znanj, ki so nepogrešljiva pri delu ter zaposlenim omogočajo osebni in strokovni razvoj.

Po koncu omejitev, povezanih s koronavirusom, smo znova nadaljevali tudi s strokovnimi in tehničnimi izobraževanji, ki jih izvajamo v večjih skupinah v živo. S povečanimi aktivnostmi na področju izobraževanj bomo nadaljevali tudi v letu 2022.

8.2.9. Študij ob delu

V družbi dajemo velik poudarek strokovnemu razvoju in osebni rasti najbolj perspektivnih posameznikov. V letu 2022 smo še več poudarka namenili spodbujanju delavcev na različnih hierarhičnih nivojih k osebni in strokovni rasti, tako da smo jim omogočili nadaljevanje šolanja na področjih tehničnih in drugih znanj, ki so v dolgoročnem poslovnem interesu družbe. V letu 2022 smo pogodbo o študiju ob delu sklenili s šestimi delavci, tako smo skupaj devetim zaposlenim sofinancirali šolnino in jim omogočili plačano odsotnost v času opravljanja izpitov in drugih študijskih obveznosti.

8.2.10. Sodelovanje z izobraževalnimi zavodi

Sodelujemo s številnimi izobraževalnimi ustanovami, predvsem srednjimi in visokimi šolami. Njihovim dijakom oziroma študentom omogočamo opravljanje obvezne prakse (PUD), počitniškega in študentskega dela. S tem krepimo in širimo naše področje razvoja in izobraževanja ter omogočamo dijakom in študentom, da že v času šolanja pridobivajo tudi strokovne izkušnje iz prakse. Najboljšim praktikantom po zaključku šolanja omogočamo tudi vstop v redno delovno razmerje.

Za različne srednje šole iz naše stroke redno izvajamo tudi vsakoletni dogodek »Dan odprtih vrat«, na katerem dijakom predstavljamo dejavnosti naše družbe ter jih s tem spodbujamo k razmisleku o opravljanju strokovne prakse pri nas in o morebitni zaposlitvi po zaključku šolanja. Ta način spoznavanja in pridobivanja mladih in perspektivnih kadrov je že prvo leto rezultiral v zaposlitvi nekaj kakovostnih sodelavcev, zato s tovrstno prakso nadaljujemo si tako prizadevamo s ciljnim izobraževalnimi ustanovami ohranjati dobre in tvorne odnose, ki so nam v obojestransko korist in zadovoljstvo. Dan odprtih vrat smo v letu 2022 izvedli v mesecu aprilu.

Obvezno praktično usposabljanje dijakov in izobraževanje študentov je v letu 2022 opravilo 20 dijakov oziroma študentov, ki so spoznali delovne procese v družbi in vzpostavili dobre odnose z zaposlenimi ter si tako izboljšali zaposlitvene možnosti.

8.2.11. Kadrovske štipendije

V letu 2022 smo z namenom dolgoročnega zagotavljanja in mladih in perspektivnih kadrov ponovno uvedli kadrovske štipendije za strokovna področja, ki so v našem dolgoročnem poslovnem interesu. Pogodbe o štipendiranju smo sklenili z devetimi perspektivnimi posamezniki, ki študij oz. šolanje opravljajo na Fakulteti za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani, Šolskem centru za pošto, ekonomijo in telekomunikacije Ljubljana, Srednji šoli za kemijo, elektrotehniko in računalništvo Celje, Srednji elektro-računalniški šoli Maribor, Elektro računalniški šoli Nova Gorica ter Elektro in pomorski šoli Piran.

8.2.12. Stroški dela

Družba GVO je dober in odgovoren delodajalec, ki nagraduje dobro opravljeno delo s konkurenčnimi plačami in dobrimi delovnimi pogoji. Vodstvo družbe se zaveda, da je pomemben del motivacije zaposlenih tudi plača oziroma gibljivi del plače, ki je vezan na doseganje načrtovanih poslovnih ciljev.

Osnovna plača zaposlenega je enaka vrednosti plačnega razreda delovnega mesta, za katerega je zaposleni sklenil pogodbo o zaposlitvi, in ni odvisna od spola ali lokacije opravljanja dela.

V stroških dela predstavlja delež stroškov plač in nadomestil 63,7%, delež stroškov za socialno in pokojninsko zavarovanje 10,3 %, delež za dodatno pokojninsko zavarovanje 2,9%, delež regresa 5,8% in delež ostalih stroškov dela 17,3%.

Regres za letni dopust za leto 2022 je bil izplačan pri plači za mesec februar 2022 v višini 2.064,12 EUR na zaposlenega.

Božičnica je bila izplačana v mesecu decembru 2022 višini 1.390,77 EUR na zaposlenega.

Primerjalno z letom 2021 so stroški dodatkov k plačam prikazani v naslednji tabeli.

Tabela 5: Stroški za dodatke primerjalno 2022 in 2021

Stroški za dodatke (v EUR)	2022	2021	Indeks 2022/2021
dodatki po kolektivni pogodbi	374.145	343.157	109
nadure	211.393	186.814	113
kvartalna stimulacija	185.588	186.858	99
božičnica	595.250	589.968	101

8.2.13. Povprečna plača

V letu 2022 smo plače izplačevali na podlagi Kolektivne pogodbe GVO, d.o.o.. Osnovni plačni razred, od katerega so odvisne vse plače po kolektivni pogodbi, razen plač poslovodstva, smo s 1.6.2022 povečali za 5% na 642,58 EUR.

Povprečna mesečna bruto plača v družbi za leto 2022 je znašala 1.983,56 EUR, kar je za 3% več kot leto prej.

8.2.14. Skrb za zaposlene in druge skupine, ki so povezane s podjetjem

V družbi GVO svojim zaposlenim namenimo posebno skrb tudi izven delovnega okolja. Naše aktivnosti so usmerjene v zadovoljstvo, zdravje in nenehen razvoj naših zaposlenih.

Za zaposlene redno organiziramo rekreativne športne aktivnosti in športna tekmovanja. Sredstva so bila namenjena za športne aktivnosti kot so najem telovadnic, tenis, badminton, bowling, fitnes, dnevne in letne karte za smučanje in plavanje ter podobno, pri čemer smo aktivnosti prilagajali epidemiološkim razmeram zaradi koronavirusa.

Veliko vlagamo v kakovost in zdravo življenje zaposlenih, ki so bili napoteni tudi na preventivne zdravstvene preglede in na aktivni zdravstveni oddih v zdravilišča.

Delovne jubilate smo ob koncu leta na novoletnem srečanju GVO obdarili s priložnostnim darilom. V primerih posebnih socialnih in zdravstvenih razmer so bile dodeljene solidarnostne pomoči.

Pozornost namenimo novorojenim družinskim članom naših zaposlenih, otroke pa smo obdarovali ob božično-novoletnih praznikih in ob vstopu v prvi razred osnovne šole.

Družba podpira različna interesna društva s področij humanitarnih dejavnosti, kulture, športa in izobraževanja, v katera so včlanjeni delavci GVO in njihovi družinski člani. Na ta način utrjujemo dobre odnose z različnimi javnostmi, prispevamo k višji kakovosti življenja in razvoju posameznikov in interesnih društev, hkrati pa podpiramo naše zaposlene pri delovanju v teh društvih v svojem prostem času, kar povečuje njihovo pripadnost podjetju in spodbuja njihovo osebno rast.

8.2.15. Varnost in zdravje pri delu ter požarna varnost

Varnost in zdravje pri delu

V letu 2022 so opravljanje nalog varnosti in zdravja pri delu ter varstva pred požarom izvajali delno strokovni delavci matične družbe, delno pa zunanji izvajalec.

Strokovni delavci za varnost in zdravje pri delu so izvajali naloge skladno z določili zakonodaje oziroma pogodbe o izvajanju storitev. Največ aktivnosti je bilo usmerjenih k izvajanju aktivnosti po Izjavi o varnosti z ocenami tveganj ter vsemi prilogami, ki pomenijo zmanjšanje nevarnosti na najmanjšo možno raven. Dodatne aktivnosti so bile pregledi delovnih ekip in delovne opreme na terenu, usposabljanja iz varnosti pri delu in požarne varnosti in ostale aktivnosti v zvezi s tehnično varnostjo.

Na usposabljanjih iz varnosti pri delu so bili delavci posebej opozorjeni na potrebne ukrepe pri delu na višini, za področje varnosti v cestnem prometu ter na ukrepe varstva pred požarom. Na seminarjih iz varnosti in zdravja pri delu ter požarne varnosti je bilo skupaj 50 delavcev. Vsi udeleženci usposabljanj so na koncu opravili preizkus znanja o poznavanju nevarnosti in predpisanih ukrepov za varno delo.

Zdravstveno varstvo

V skladu z določili Zakona o varnosti in zdravju pri delu, Pravilnika o preventivnih zdravstvenih pregledih delavcev ter priloge k izjavi o varnosti so bili izvedeni preventivni zdravstveni pregledi. Obdobni preventivni zdravstveni pregled je opravilo 195 delavcev, predhodni preventivni zdravstveni pregled pa 31 delavcev.

Nadaljevali smo s postopki cepljenja proti klopnemu meningoencefalitisu za delavce, katerih delo je povezano z gibanjem v gozdovih.

Osebna varovalna oprema

Vsem delavcem zagotavljamo varno in sodobno opremo za zagotavljanje varnosti pri delu, ki jo redno pregledujemo in posodabljam, da s tem zagotavljamo pogoje za varno opravljanje dela.

Požarna varnost

Usposabljanje delavcev iz požarne varnosti je bilo tudi v preteklem letu sestavni del izobraževanj iz varnosti pri delu. Vsi delavci so bili seznanjeni s požarnim redom. Ob usposabljanju je bila delavcem prikazana praktična uporaba gasilnikov. V službenih vozilih so bili pregledani in servisirani vsi gasilniki.

8.2.15. Sodelovanje s sindikati in svetom delavcev

Vodstvo družbe dobro in konstruktivno sodeluje tako s Konferenco sindikatov GVO, d.o.o. kot tudi s Svetom delavcev GVO, d.o.o.. Člane na rednih mesečnih skupnih sestankih direktor družbe redno informira o njenem poslovanju ter o ostalih aktualnostih v podjetju in poslovnem okolju.

8. SISTEM VODENJA PO STANDARDU ISO 9001 in ISO 14001

Usmeritev in temeljni cilj družbe GVO, d.o.o. je opravljanje visoko kakovostnih storitev na področju projektiranja, geodezije, gradenj in vzdrževanja telekomunikacijskih kabelskih omrežij, kar še naprej ostaja naša osnovna dejavnost, ki jo dopolnjujemo tudi z deli na elektroenergetskih omrežjih.

Zahteve in pričakovanja poslovnih partnerjev in javnosti, zakoni, predpisi, varnostna določila, kakor tudi notranja navodila, nas zavezujejo k nenehnemu zagotavljanju kakovosti, hkrati pa tudi k skrbnemu ravnanju z okoljem. Skrbimo, da bi relacije med našo družbo in poslovnimi partnerji potekale čim bolj enostavno, jasno, hitro in transparentno. Pri tem uporabljamo in nenehno nadgrajujemo sistem, ki zaposlenim pri delu omogoča čim večjo učinkovitost, zanesljivost, natančnost in ažurnost, uporabnikom in partnerjem pa zagotavlja kakovostno in hitro storitev. Nenehno razvijamo, nadgrajujemo in izboljšujemo delovne procese in postopke. Obvladujemo tveganja in iz njih izhajajoče priložnosti.

Velik poudarek dajemo tudi na uveljavljanje načel vrednot, kot so vodenje z zgledom, spoštovanje, odgovornost, komunikacija, reševanje reklamacij, reševanje težav, tolerance do napak, učinkovitost.

Politika in poslanstvo podjetja GVO, d.o.o. je v zagotavljanju celovitih in do okolja prijaznih storitev s področij projektiranja, geodezije, gradenj, upravljanja in vzdrževanja telekomunikacijskih in elektroenergetskih omrežij. Z visoko kakovostnimi storitvami zadovoljujemo naše kupce in tako nagradujemo njihovo zvestobo, lastnikom zagotavljamo primeren donos na vloženi kapital, zaposlenim pa poklicni in osebni razvoj. Uveljavljena imamo načela vrednot, ki so skupna vsem zaposlenim.

Naša tradicionalna skrb za telekomunikacijsko omrežje se izkazuje skozi strokovno opravljanje vloge skrbnika omrežja. Politika kakovosti in ravnanja z okoljem se kaže skozi:

- visoko strokovno usposobljenost, ozaveščenost in motivacijo zaposlenih;
- sodobno tehnološko opremljenost;
- spoštovanje zakonodajnih zahtev, regulative in standardov;
- zmanjševanje vplivov na okolje s poudarkom na preprečevanju onesnaževanja;
- nenehno izboljševanje.

Politika kakovosti in ravnanja z okoljem je sestavni del celotne politike in poslanstva podjetja in je ključnega pomena za doseganje zastavljenih ciljev GVO. Zasnovana je dolgoročno, je odprta za spremembe, poznamo, razumemo in uresničujemo jo vsi zaposleni ter naši pogodbeni izvajalci. Naša vizija je postati vodilni infrastrukturni operater na podežlju v Sloveniji. Zagotavljamo tudi dostopnost politike zainteresiranim javnostim.

Učinkovito izvajanje, vzdrževanje in razvoj sistema vodenja skladno s standardoma ISO 9001:2015 in ISO 14001:2015 v družbi GVO, d.o.o. potrjuje tudi uspešno izvedena redna zunanja presoja, ki je bila s strani neodvisnih presojevalcev izvedena v mesecu novembru 2022. Presojevalci so podali niz pozitivnih ugotovitev, med katerimi so izpostavili ugodne poslovne rezultate za leto 2022 in obseg že sklenjenih poslov za leto 2023, visoke povratne ocene merjenja zadovoljstva odjemalcev, kvartalno ocenjevanje podizvajalcev, spremljanje podatkov o izvajanju posameznih projektov, skrb za redno osveževanje systemske dokumentacije, deset električnih vozil v uporabi, itn.

Kakovost izvedenih storitev, ki jih izvajamo, potrjujejo tudi ocenitve, ki jih dobimo s strani naših naročnikov. Po ločeni analizi zadovoljstva za Telekom Slovenije, d.d. in ločeno za ostale storitve na trgu, je skupni delež ocenitev kakovosti izvedenih del za celoten objekt z oceno odlično in zelo dobro v letu 2022 ponovno dosegel 100%.

Prav tako je pri ocenitvi zadovoljstva s kakovostjo izdelane projektne dokumentacije za Telekom Slovenije in na trgu skupni delež ocenitev z oceno odlično in zelo dobro dosegel 100%.

9. TRAJNOSTNO POSLOVANJE

V družbi se zavedamo pomembnosti trajnostnega poslovanja tako iz vidika zmanjšanja okoljskih vplivov, upoštevanja družbene odgovornosti kakor tudi zavedanja trajnostnega upravljanja oz. vodenja podjetja.

Dejavnost projektiranja, geodezije, gradenj in vzdrževanja telekomunikacijskih in elektroenergetskih omrežij z vidika varstva okolja ni problematična. Kljub temu se zavedamo odgovornosti do varstva okolja in tega dela trajnostnega razvoja

Naša usmerjenost k trajnostnemu razvoju se kaže skozi uvajanje električnih vozil v vozni park, kjer procesi dela to omogočajo. V letu 2022 smo k obstoječim električnim vozilom v uporabo dodali še eno osebno električno vozilo, tako, da je sedaj skupaj v uporabi deset električnih vozil na štirih lokacijah.

Usmerjenost v trajnostni razvoj je vplivala tudi na nabor storitev, ki jih ponujamo našim naročnikom, hkrati pa jih uporabljamo tudi za lastne potrebe. Z lastnim znanjem smo v preteklih letih pripravili zasnovano in projektno dokumentacijo ter na štirih lokacijah družbe postavili električne polnilnice za električna vozila. V sodelovanju z lokalnimi skupnostmi smo zgradili tri polnilnice za električna vozila, ki se nahajajo neposredno ob funkcijskih lokacijah odprtih širokopasovnih omrežij, ki jih upravljamo in se nahajajo predvsem na ruralnem območju. Storitve izdelave projektne dokumentacije in izgradnje električnih polnilnic smo izvedli tudi za matično družbo Telekom Slovenije, d.d..

Poudarek dajemo ozaveščanju zaposlenih za varčno in varno vožnjo. Tako smo v letu 2022 za 20 zaposlenih, ki so v predhodnem letu najučinkoviteje pripomogli k zmanjšanju porabe goriva, kakor tudi z njihovim odnosom do delovnih sredstev in okolja, tradicionalno ponovno omogočili udeležbo na tečaju varne vožnje v AMZS Centru varne vožnje Vransko. V obdobju 2015 - 2022 smo tako tečaj varne in varčne vožnje omogočili že 207 sodelavcem, kar je približno 45% vseh zaposlenih.

Poraba pogonskega goriva za vozni park in delovne stroje predstavlja naš največji delež neposrednega vpliva na okolje, zato bomo s širitvijo polnilnih mest in nabavo novih električnih vozil kakor tudi ozaveščanjem zaposlenih za varno in varčno vožnjo nadaljevali tudi v prihodnje, s čemer se kaže naš prispevek k trajnostnemu razvoju oziroma uresničevanju programov postavljenih okoljskih ciljev.

Na področju rabe električne energije v funkcijskih lokacijah na omrežju OŠO skrbimo, da so klimatske naprave ustrezno vzdrževane in nastavljene na predpisane režime delovanja. Vzpostavljen imamo tudi daljinski nadzor funkcijskih lokacij, s čemer imamo možnost za učinkovitejše ukrepanje ob morebitnih izpadih električne energije, vzpostavljen je tudi nadzor nad vstopi v prostore, temperaturo in požarno ogroženostjo objekta. S tem smo zmanjšali tveganja temperaturne preobremenitve aktivne opreme oz. požarov ter tudi zmanjšali tveganja s področja brezprekinitvenega delovanja.

V sklopu projekta gradnje odprtega širokopasovnega omrežja (GOŠO 5) smo v luči zagotovitve delne samozadostnosti električne energije preko fotovoltaičnih celic pripravili projektno dokumentacijo za izvedbo pilotskega projekta izgradnje sončne elektrarne na funkcijski lokaciji Radmirje.

Družbeno odgovornost do lokalnih skupnosti izpolnjujemo predvsem z medsebojnim sodelovanjem ob izgradnji odprtih širokopasovnih omrežij, s čemer se na ruralnih območjih prebivalstvu omogoči dostop do optičnih priključkov in s tem boljših komunikacijskih storitev. Hkrati pa z donacijami podpiramo različna humanitarne, kulturne, športne in izobraževalne institucije.

Odgovornost do zaposlenih je eden temeljev našega trajnostnega poslovanja, zato vsem zaposlenim zagotavljamo varno delovno okolje, omogočamo stalno izobraževanje za varno delo ter spoštujemo zakonodajne in druge zahteve s področja varnosti in zdravja pri delu.

Trajnostno upravljanje oz. vodenje podjetja je že dlje časa stalnica našega poslovanja, ki ju neposredno povežemo s sprejetim etičnim kodeksom ter doslednim spoštovanjem zakonodaje. Imamo obvladovane procese, ki jih z izboljšavami še nadgrajujemo. Izobraževanje in razvoj kompetenc zaposlenih sta del vsakoletnega poslovnega načrta družbe.

V družbi smo z vzpostavljenim lastnim sistemom ravnanja z okoljem posredno in neposredno vpeti tudi v sistem ravnanja z okoljem v Telekomu Slovenije, d.d.. Z intenzivnim medsebojnim sodelovanjem se dopolnjujemo oz. spoštujemo zahteve, ki jih postavlja Telekom Slovenije, d.d., tako na področju ločenega zbiranja odpadkov, kakor tudi na področju učinkovite rabe električne energije, učinkovite rabe energije za ogrevanje, porabe pitne vode, itd. Na področju ravnanja z odpadki skrbimo, da so vsi odpadki oddani v sklopu ločenega zbiranja odpadkov Telekoma Slovenije, d.d. ali neposredno pooblaščenim odjemalcem. Z vsemi dobavitelji oz. izvajalci, s katerimi sklenemo pogodbo, v pogodbi posebej opredelimo zahteve za celovito obvladovanje ravnanja z okoljem.

10. PREGLEDNOST ODNOSOV Z DRŽAVNIMI ORGANI

V letu 2022 je bila družba prejemnica javnih sredstev.

Iz naslova pogodb o sofinanciranju operacije Gradnja odprtega širokopasovnega omrežja naslednje generacije v občinah Ajdovščina, Cerklje na Gorenjskem, Idrija, Izola, Preddvor, Kamnik, Gornji Grad, Ljubno, Luče, Mozirje, Rečica ob Savinji, Brežice, Osilnica in Nazarje, sklenjenih z Ministrstvom za javno upravo Republike Slovenije na podlagi Javnih razpisov za sofinanciranje gradnje odprtih širokopasovnih omrežij naslednje generacije »GOŠO 4« (Uradni list RS št. 12/2020 z dne 28.2.2020 in Uradni list RS št. 58/202 z dne 24.4.202) in »GOŠO 5« (Uradni list RS št. 41/2021 z dne 19.3.2021 in Uradni list RS št. 74/2021 z dne 14.5.2021) v okviru Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014 -2020, je družba v letu 2022 prejela skupaj 4.970.070,59 EUR javnih sredstev.

Iz naslova pogodb o sofinanciranju izvedbe praktičnega usposabljanja oziroma izobraževanja z delom za dijake v srednjem poklicnem izobraževanju in študente višjih strokovnih šol v šolskem oziroma študijskem letu 2021/2022, sklenjenih z Javnim štipendijskim, razvojnim, invalidskim in preživninskim skladom Republike Slovenije, ki deluje v okviru Operativnega programa za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020, je družba v letu 2022 prejela skupaj 6.819,50 EUR javnih sredstev.

Na podlagi Zakona o ukrepih za omilitev posledic dviga cen energentov v gospodarstvu in kmetijstvu (ZUOPDCE; Uradni list RS, št. 29/2022 z dne 4.3.2022) je družba prejela državno pomoč za gospodarstvo pri odpravi škode zaradi dviga cen energentov v višini 90.000,00 EUR.

11. DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA

Dogodkov po datumu bilance stanja 31.12.2022, za katere bi bila potrebna prilagoditev računovodskih izkazov za leto 2022, ni bilo.

12. IZJAVA O UPRAVLJANJU

Družba GVO, d.o.o. (v nadaljevanju: družba GVO) Izjavo o upravljanju podaja v skladu s petim odstavkom 70. člena Zakona o gospodarskih družbah ter s priporočili Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države.

Izjava o upravljanju je sestavni del Letnega poročila GVO, d.o.o. za leto 2022. Nanaša se na obdobje od 1. 1. 2022 do 31. 12. 2022. Izjava je dostopna v elektronski obliki, in sicer najmanj pet let od njene objave na spletnih straneh družbe www.gvo.si.

V poslovnem letu 2022 je vodenje in upravljanje družbe GVO temeljilo na veljavni zakonodaji, priporočilih Slovenskega državnega holdinga, d. d., dobri praksi, javno objavljeni Politiki upravljanja družbe Telekom Slovenije, d.d., Pravilniku korporativnega upravljanja Skupine Telekom Slovenije in internih aktih družbe.

Pojasnila v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah

Opis glavnih značilnosti sistemov notranjih kontrol in upravljanja tveganj v družbi v povezavi s postopkom računovodskega poročanja:

- Skupina Telekom Slovenije in družba GVO upravljata tveganja in izvajata postopke notranjih kontrol na vseh ravneh. Sistem upravljanja tveganj zagotavlja prepoznavanje in oceno pomembnih tveganj, opredelitev ukrepov za obvladovanje tveganj ter poročanje o tveganjih. Sistem notranjih kontrol daje primerno zagotovilo o doseganju ciljev in obvladovanju ključnih tveganj. Za vzpostavitev delovanja sistema notranjih kontrol so odgovorni vodstvo matične družbe in vodstva družb v skupini. Notranje kontrole so vgrajene v poslovne procese in sisteme. Cilji delovanja notranjih kontrol so zagotavljanje skladnosti delovanja z zakonodajo in drugimi predpisi, s standardi, pogodbami in z internimi akti družbe, zagotavljanje zanesljivih in neoporečnih računovodskih in izvajalnih informacij, varovanje premoženja, doseganje učinkovitosti in uspešnosti poslovanja ter doseganje zastavljenih strateških ciljev. Nadzor nad delovanjem notranjih kontrol se izvaja z vodstvenim nadzorom, z notranjimi revizijskimi pregledi, z zunanjo revizijo računovodskih izkazov ter z drugimi neodvisnimi presojami (ISO in druge).
- Omejitve glasovalnih pravic:
Omejitev ni.
- Pravila družbe o imenovanju ter zamenjavi članov organov vodenja ali nadzora in spremembah akta o ustanovitvi:
Družba ima poslovodstvo, ki ga sestavlja en ali več poslovodij (direktorjev), ter nadzorni svet, ki ima tri člane, od tega sta dva predstavnika ustanovitelja, en član pa je predstavnik delavcev družbe.
Direktorje družbe in člane nadzornega sveta imenuje in razrešuje ustanovitelj v skladu z zakonskimi pristojnostmi, akta o ustanovitvi in določbami Statuta družbe Telekom Slovenije, d.d., po katerih uprava s soglasjem nadzornega sveta imenuje poslovodje, člane nadzornih svetov in člane upravnih odborov odvisnih družb. Za imenovanje člana nadzornega sveta, ki je predstavnik delavcev, se uporabljajo določbe zakona, ki ureja sodelovanje delavcev pri upravljanju.
Družba GVO nima posebnih pravil o spremembah akta o ustanovitvi. Morebitne spremembe akta o ustanovitvi se izvajajo skladno z zakonom in samim aktom.
- Podatki o delovanju skupščine družbe in njenih ključnih pristojnostih ter opis pravic delničarjev in načina njihovega uveljavljanja:

Skupščina:

Pristojnosti in delovanje skupščine z enim družbenikom opredeljujeta Zakon o gospodarskih družbah-1 in akt o ustanovitvi družbe.

Ustanovitelj/družbenik:

Skupščina oziroma ustanovitelj samostojno odloča o vseh vprašanih upravljanja družbe, za katere je pristojen po zakonu, predvsem pa o:

- spremembah in dopolnitvah akta o ustanovitvi,
 - temeljnih poslovne in razvojne politike družbe, poslovnem načrtu in programu razvoja družbe,
 - povečanju ali znižanju osnovnega kapitala,
 - ustanovitvah odvisnih družb ter kapitalskih in stvarnih vlaganj v druge subjekte,
 - pristopu novih družbenikov in vsakem razpolaganju s poslovnim deležem,
 - o imenovanju in odpoklicu članov nadzornega sveta,
 - o imenovanju in odpoklicu direktorjev,
 - postavitvi prokurista in poslovnega pooblaščenca,
 - uveljavljanju zahtevkov proti direktorjem družbe v zvezi s povračilom škode, nastale pri vodenju družbe,
 - zastopanju družbe v sodnih postopkih proti direktorjem družbe,
 - sprejetju letnega poročila in uporabi bilančnega dobička,
 - drugih zadevah, če tako določa zakon ali akt o ustanovitvi.
- Podatki o sestavi in delovanju organov vodenja ali nadzora ter njihovih komisij:
- Družba ima poslovodstvo, ki ga sestavlja en ali več poslovodij (direktorjev). Direktorje družbe imenuje in odpokliče ustanovitelj. Mandat direktorja je štiri leta, z možnostjo ponovnega imenovanja. V času trajanja mandata lahko ustanovitelj kadarkoli in brez navedbe razlogov odpokliče direktorja.
 - Poslovodstvo vodi posle družbe v dobro družbe in na lastno odgovornost. Za izpolnjevanje te naloge sprejema potrebne okoliščine in ukrepe. Direktor je pristojen za vse zadeve, ki niso v pristojnosti ustanovitelja in nadzornega sveta, zlasti pa:
 - o predlaga temelje poslovne in razvojne politike družbe, poslovni načrt in program razvoja družbe,
 - o sprejema splošne akte družbe,
 - o odloča o pravicah in obveznostih delavcev, v skladu z zakonom in kolektivno pogodbo, ki zavezuje družbo,
 - o najmanj četrtletno poroča ustanovitelju in nadzornemu svetu o poteku poslov, še posebej o prometu in finančnem stanju družbe, poslih, ki lahko pomembno vplivajo na donosnost in plačilno sposobnost družbe, upravljanju s tveganji in o drugih za družbo pomembnih oziroma relevantnih informacijah,
 - o skrbi za zakonitost poslovanja družbe,
 - o izvaja druge naloge, določene z aktom o ustanovitvi in zakonom.
 - Poslovodstvo mora za vsak sledeči posamezen primer predhodno pridobiti pisno soglasje ustanovitelja:
 - o nabavni pravni posli, kjer blago ali storitve niso namenjeni nadaljnji prodaji, v vrednosti nad 500.000 EUR,
 - o ostali nabavni posli, ki so namenjeni nadaljnji prodaji ter prodaja blaga, storitev in rešitev v vrednosti nad 2.000.000 EUR,
 - o odpis ali razpolaganje z osnovnimi sredstvi, če je njihova knjigovodska vrednost v posameznem primeru nad 100.000 EUR,
 - o dana ali prejeta posojila v vrednosti nad 500.000 EUR,
 - o delni ali celotni odpust dolga (tudi v okviru poravnave) v vrednosti nad 100.000 EUR,
 - o dajanje poroštv, korporacijske garancije, hipoteke ali podobnega zavarovalnega instrumenta ne glede na vrednost,
 - o ustanovitev, nakup, prodaja in prenehanje odvisne družbe,
 - o imenovanje in odpoklic članov organov vodenja in nadzora v odvisnih družbah,

- o k sklepom, ki jih družba sprejme kot ustanovitelj oziroma družbenik v svojih odvisnih družbah, in sicer izključno v tistih primerih odločitev o poslih odvisnih družb, ki zapadejo pod eno izmed predhodnih alinej tega odstavka.
- Nadzorni svet družbe ima tri člane, od tega sta dva predstavnika ustanovitelja, en član pa je predstavnik delavcev družbe. Člani nadzornega sveta so imenovani za dobo štirih let in so po poteku mandata lahko ponovno izvoljeni. Za imenovanje člana nadzornega sveta, ki je predstavnik delavcev, se uporabljajo določbe zakona, ki ureja sodelovanje delavcev pri upravljanju.
- Nadzorni svet nadzira vodenje poslov družbe. Nadzorni svet tudi:
 - o obravnava poslovni načrt družbe in skupščini (ustanovitelju) poda predlog glede sprejema poslovnega načrta družbe,
 - o pregleda letno poročilo in skupščini (ustanovitelju) poda predlog glede sprejema letnega poročila,
 - o preveri predlog za uporabo bilančnega dobička, ki ga predloži poslovodstvo,
 - o nadzira sistem upravljanja s tveganji in sistem notranjih revizij ter kontrole,
 - o sprejme poslovnik nadzornega sveta,
 - o lahko kadarkoli zahteva od poslovodstva poročilo o kateremkoli vprašanju, povezanem s poslovanjem družbe,
 - o predlaga ustanovitelju odpoklic člana nadzornega sveta,
 - o predlaga akte, katerih sprejem je v pristojnosti skupščine,
 - o obravnava in odloča o vseh drugih zadevah, za katere je pristojen po zakonu, drugih predpisih in splošnih aktih družbe ter skladno s tem aktom niso v pristojnosti ustanovitelja (skupščine).

Družba GVO spoštuje Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države, ki ga je v marcu 2021 sprejel Slovenski državni holding, d. d., ter Priporočila in pričakovanja Slovenskega državnega holdinga iz julija 2020 (objavljena na spletnih straneh www.sdh.si) prek določil Pravilnika korporativnega upravljanja Skupine Telekom Slovenije, ki zavezuje vse družbe v Skupini Telekom Slovenije in je objavljen na spletnih straneh matične družbe www.telekom.si.

Družba GVO poleg svojih internih aktov spoštuje in uporablja tudi Etični kodeks Skupine Telekom Slovenije z dne 1. 2. 2017, ki je dostopen na spletnih straneh matične družbe www.telekom.si.

V skladu z usmeritvami družbe Telekom Slovenije družba GVO načrtno izvaja aktivnosti na področju korporativne integritete, s čimer zagotavlja skladnost svojega poslovanja z zakonodajo, predpisi in internimi akti. Družba GVO na področju skladnosti poslovanja aktivnosti izvaja predvsem na naslednjih področjih:

- preprečevanje korupcije in navzkrižja interesov,
- konkurenčno pravo,
- varovanje podatkov.

Sistem upravljanja skladnosti poslovanja vključuje vzpostavitev organov za izvajanje funkcije zagotavljanja skladnosti poslovanja, sprejem, izvajanje in vzdrževanje aktov s področja skladnosti poslovanja in integritete ter opredelitev aktivnosti izvajanja funkcije zagotavljanja skladnosti poslovanja

Pri izvajanju navedenih kodeksov in priporočil v letu 2022 v družbi GVO večjih odstopanj ni bilo, v nadaljevanju pa družba GVO pojasnjuje odstopanja od posameznih priporočil.

Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države

Okvir upravljanja družb s kapitalsko naložbo države

Politika upravljanja - tč. 3.2:

Upravljanje družbe GVO temelji na zakonskih določilih, priporočilih iz kodeksov ter poslovne prakse vodenja, upravljanja in internih aktov. Politika upravljanja družbe Telekom Slovenije iz leta 2020, kot lasten kodeks upravljanja matične družbe ter Pravilnik korporativnega upravljanja Skupine Telekom Slovenije predstavljata podlago za delovanje na tem področju.

Politika raznolikosti – tč. 3.6:

Družba nima sprejete politike raznolikosti. Politika raznolikosti je sprejeta na ravni matične družbe ([https://www.telekom.si/o-podjetju/za-vlagatelje/javne-objave/Politika Zagotavljanja Raznolikosti Uprave In Nadzornega Sveta](https://www.telekom.si/o-podjetju/za-vlagatelje/javne-objave/Politika_Zagotavljanja_Raznolikosti_Uprave_In_Nadzornega_Sveta))

Položaj družb s kapitalsko naložbo države

Javne obveznosti in naloge - tč. 5.1.2:

Družba GVO nima javnih obveznosti in nalog.

Neekonomski cilji - tč. 5.1.3:

Družba GVO nima neekonomskih ciljev.

Nadzorni svet

Sestava posloводства – tč. 6.1.1 in 6.1.2:

Skladno z Aktom o ustanovitvi družbe je izbor in imenovanje posloводства v pristojnosti ustanovitelja.

Politika nasledstva – tč. 6.2:

Družba nima sprejete politike nasledstva, se pa postopki vodijo tako, da se v postopke vključijo potencialni interni nasledniki.

Sestava nadzornega sveta – tč. 6.7 in 6.7.2:

Odvisna sta dva člana nadzornega sveta, imenovana s strani ustanovitelja in edinega družbenika. Člani nadzornega podpišejo izjavo o neodvisnosti.

Neodvisnost in uvajanje članov nadzornega sveta – tč. 6.8.1 in 6.8.2:

Člani nadzornega sveta so imenovani s strani edinega ustanovitelja oz. družbenika. Uvajanje novih članov nadzornega sveta je urejeno v Poslovniku o delu NS. Ob nastopu funkcije člana NS se novemu članu zagotovi gradivo in usposabljanje. Člani NS se seznani z akti družbe, po potrebi se izvedejo sestanki novih članov s poslovoidstvom.

Postopek izbire kandidatov za člane nadzornega sveta – tč. 6.9 in 6.9.2:

V skladu z določili akta o ustanovitvi družbe ustanovitelj imenuje dva člana nadzornega sveta, ki sta praviloma interna kadra Telekoma Slovenije, d.d.

Nominacijska komisija – tč. 6.9.3, 6.9.4 in 6.9.5:

Družba nima nominacijske komisije. Skladno z Aktom o ustanovitvi družbe ima nadzorni svet tri člane, od tega sta dva člana predstavnika ustanovitelja, en član pa predstavnik delavcev družbe. Ustanovitelj za člana nadzornega sveta praviloma imenuje vsakokratnega člana uprave, v katerega pristojnost in odgovornost sodi družba, in vsakokratnega direktorja organizacijske enote, pristojne za finance, računovodstvo ali kontroling. Za imenovanje člana nadzornega sveta, ki je predstavnik delavcev, se uporabljajo določbe zakona, ki ureja sodelovanje delavcev pri upravljanju.

Preglednost posloovanja in poročanje

Finančni koledar – tč. 8.5:

Družba kot del skupine nima izdelanega lastnega finančnega koledarja, saj poročanje za celotno skupino izvaja obvladujoča družba, ki finančni koledar objavi na svoji spletni strani.

Priporočila in pričakovanja Slovenskega državnega holdinga

Triletno poslovno načrtovanje družbe/skupine – tč. 1:

Družba GVO delno odstopa od priporočila, saj letne in strateške poslovne načrte obravnava kot poslovno skrivnost. Njihovo razkritje bi negativno vplivalo na konkurenčni položaj družbe in Skupine Telekom Slovenije. Povzetek Strateškega poslovnega načrta Skupine Telekom Slovenije je javno objavljen na sistemu SEOnet Ljubljanske borze, d. d..

Periodično poročanje o poslovanju družbe/skupine – tč. 2:

Družba GVO delno odstopa od priporočila; o poslovanju družbe in skupine poroča skladno z veljavno zakonodajo, ki zavezuje matično družbo kot javno delniško družbo.

Transparentnost postopkov sklepanja poslov, ki zadeva izdatke družbe (naročilo blaga in storitev, donatorstvo in sponzorstvo) – tč. 3.3, 3.6, 3.7 in 3.8:

Družba delno odstopa od priporočila. Družba v skladu s poslovnimi interesi ter zaradi varovanja poslovnih skrivnosti iz pogodbenih razmerij in podatkov, katerih razkritje bi lahko škodilo konkurenčnemu položaju družbe ali družbi povzročilo škodo, na svoji spletni strani ne objavlja podatkov o izbranem ponudniku (naročilo blaga in storitev), vrstah poslov in vrednosti sklenjenega posla. Na svojih spletnih straneh (www.gvo.si) skladno z Zakonom o dostopu do informacij javnega značaja, redno objavlja informacije javnega značaja, ki se nanašajo na donatorske, sponzorske, svetovalne in druge avtorske ali intelektualne storitve.

Optimizacija stroškov

Javna objava podatka o nameravanih izplačilih – tč. 4.3:

Družba GVO delno odstopa od priporočila. Podatke o stroških dela razkriva v letnih poročilih.

Javna objava podatka o realizaciji plačil – tč. 4.4:

Družba GVO delno odstopa od priporočila. Podatke o stroških dela razkriva v letnih poročilih.

Javna objava besedila veljavnih kolektivnih pogodb za družbo in skupino ter dogovorov s predstavniki delavcev, ki se nanašajo na plačilo za delo – tč. 4.5:

Družba GVO delno odstopa od priporočila. Zavezujoče kolektivne pogodbe oz. dogovore s predstavniki delavcev, ki se nanašajo na plačilo za delo, niso javno objavljene, saj za objavo nima soglasja predstavnikov delavcev.

Doseganje kakovosti in odličnosti poslovanja družb/skupine – tč. 5:

Družba GVO odstopa od priporočila, ker ne uporablja nobenega modela za preverjanje odličnosti. Družba bo tudi v prihodnje izpopolnjevala sistem korporativnega upravljanja v sodelovanju z matično družbo in drugimi družbami v Skupini Telekom Slovenije.

Trajnostno poslovanje družbe – tč. 7:

Vidiki trajnostnega poslovanja so vključeni v poslovno strategijo skupine. Družba ima sicer vzpostavljena standarda ISO 9001:2015 za sistem vodenja kakovosti in ISO 14001:2015 za sistem ravnanja z okoljem, ki ju redno obnavlja.

Spoštovanje človekovih pravic pri poslovanju – tč. 8:

Obvladujoča družba je pristopila k zavezi o spoštovanju človekovih pravic v gospodarstvu. Družba bo sledila implementaciji, skladno z usmeritvami obvladujoče družbe.

Ljubljana, 17.3.2023

Podpis:

Zef Vučaj
direktor

13. IZJAVA O ODGOVORNOSTI POSLOVODSTVA

Poslovodstvo potrjuje računovodske izkaze družbe GVO d.o.o. za leto, končano na dan 31. decembra 2022.

Poslovodstvo potrjuje, da so bile pri izdelavi računovodskih izkazov dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve in da poročilo predstavlja resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja družbe in izidov njenega poslovanja za leto 2022.

Poslovodstvo je odgovorno tudi za ustrezno vodenje računovodstva, za vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje notranjega kontroliranja, povezanega s pripravo in pošteno predstavitvijo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake ter za sprejem ustreznih ukrepov za zavarovanje premoženja in drugih sredstev ter potrjuje, da so računovodski izkazi s pojasnili izdelani na podlagi predpostavke o nadaljnjem poslovanju družbe ter v skladu z veljavno zakonodajo in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, ki jih je sprejela Evropska unija.

Davčne oblasti lahko kadarkoli v roku 5 let po poteku leta, v katerem je bilo potrebno davek odmeriti, preverijo poslovanje družbe, kar lahko posledično povzroči nastanek dodatne obveznosti plačila davka, zamudnih obresti in kazni iz naslova DDPO ali drugih davkov ter dajatev. Poslovodstvo družbe ni seznanjeno z okoliščinami, ki bi lahko povzročile morebitno pomembno obveznost iz tega naslova.

Ljubljana, 17.3.2023

Podpis:

Zef Vučaj
direktor

 gradnja in vzdrževanje
telekomunikacijskih
omrežij d.o.o.
1.0

II. RAČUNOVODSKO POROČILO

1. RAČUNOVODSKI IZKAZI DRUŽBE

1.1. Izkaz poslovnega izida družbe GVO, d.o.o. za obdobje, ki se je končalo 31.12.2022 in 31.12.2021

v tisoč EUR	Pojasnilo	2022	2021
Čisti prihodki od prodaje	3.1	56.776	52.987
Drugi prihodki od poslovanja	3.2	300	158
Stroški materiala in energije	3.3	-8.988	-8.219
Stroški storitev	3.4	-25.326	-23.357
Stroški dela	3.5	-15.266	-15.183
Amortizacija	3.9, 3.10, 3.11	-3.480	-3.169
Drugi odhodki poslovanja	3.6	-327	2.704
Skupaj odhodki poslovanja		-53.387	-47.224
Dobiček iz poslovanja		3.689	5.921
Finančni prihodki	3.7	85	61
Finančni odhodki	3.7	-58	-64
Dobiček pred obdavčitvijo		3.716	5.918
Davek iz dobička	3.8	-644	-721
Odložen davek	3.8	18	-265
Čisti dobiček/izguba poslovnega leta		3.090	4.932

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati skupaj z njimi.

1.2. Izkaz drugega vseobsegajočega poslovnega donosa za obdobje, ki se je končalo na 31.12.2022 in 31.12.2021

v tisoč EUR	Pojasnilo	2022	2021
Čisti dobiček poslovnega leta	3.20	3.090	4.932
Drugi vseobsegajoči donos, ki se v prihodnosti sme prenesti v izkaz poslovnega izida:		0	0
Sprememba rezerve - aktuarski primanjkljaji in presežki	3.20	400	-127
Drugi vseobsegajoči donos poslovnega leta po davkih		400	-127
Celotni vseobsegajoči donos poslovnega leta		3.490	4.805

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati skupaj z njimi.

1.3. Bilanca stanja družbe GVO, d.o.o. na dan 31.12.2022 in 31.12.2021

v tisoč EUR	Pojasnilo	31.12.2022	31.12.2021
NEKRATKOROČNA SREDSTVA		40.834	29.294
Neopredmetena sredstva	3.9	11.467	12.453
Opredmetena osnovna sredstva	3.10	19.503	6.499
Sredstva v najemu (pravica do uporabe – ROU)	3.11	1.265	1.511
Naložbe v odvisne družbe	3.12	7.846	7.846
Druge finančne naložbe	3.13	504	754
Odložene terjatve za davek	3.14	249	231
KRATKOROČNA SREDSTVA		17.601	12.869
Zaloge	3.15	1.583	1.298
Poslovne in druge terjatve	3.16	9.519	7.290
Pogodbena sredstva	3.17	512	605
Razmejena sredstva	3.18	41	24
Terjatve za davek od dobička	3.8	77	0
Finančne naložbe	3.13	251	201
Denar in denarni ustrezniki	3.19	5.618	3.451
SREDSTVA SKUPAJ		58.435	42.163
KAPITAL IN REZERVE		28.119	24.629
Vpoklicani kapital	3.20	5.758	5.758
Kapitalske rezerve	3.20	1	1
Rezerve iz dobička	3.20	575	575
Zadržani poslovni izid preteklih let	3.20	18.591	13.650
Poslovni izid tekočega leta	3.20	3.090	4.932
Rezerve za aktuarske primanjkljaje in presežke	3.20	104	-287
NEKRATKOROČNE OBVEZNOSTI		11.538	3.936
Pogodbene obveznosti	3.21	439	439
Odloženi prihodki	3.22	5.041	47
Rezervacije	3.23	2.223	2.246
Prejeta posojila in krediti	3.24	2.990	0
Obveznosti iz najemov	3.25	623	1.064
Poslovne obveznosti	3.26	222	140
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI		18.778	13.598
Poslovne obveznosti	3.26	14.497	10.170
Obveznost za davek iz dobička	3.8	0	174
Prejeta posojila in krediti	3.24	3	0
Obveznosti iz najemov	3.25	622	568
Pogodbene obveznosti	3.21	164	0
Odloženi prihodki	3.27	85	136
Vnaprej vračunani stroški in odhodki	3.28	3.407	2.550
SKUPAJ KAPITAL IN OBVEZNOSTI		58.435	42.163

Pojasnili so sestavni del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati skupaj z njimi.

1.4. Izkaz gibanja kapitala družbe GVO, d.o.o. za obdobje, ki se je končalo 31.12.2022

v tisoč EUR	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Rezerve iz dobička	Zadržani čisti poslovni izid preteklih let	Poslovni izid tekočega leta	Presežek iz prevr. aktuarskih prim. in presežkov	Skupaj
Stanje 1. 1. 2022	5.758	1	575	13.651	4.931	-287	24.629
Čisti poslovni izid obdobja	0	0	0	0	3.090	0	3.090
Drugi vseobsegajoči poslovni izid obdobja	0	0	0	0	0	400	400
Celotni vseobsegajoči poslovni izid	0	0	0	0	3.090	400	3.490
Izplačilo dividend	0	0	0	0	0	0	0
Transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0	0
Prenos poslovnega izida preteklega leta v zadržani poslovni izid	0	0	0	4.931	-4.931	0	0
Drugi premiki v kapitalu	0	0	0	9	0	-9	0
Spremembe v kapitalu	0	0	0	4.940	-4.931	-9	0
Stanje 31. 12. 2022	5.758	1	575	18.591	3.090	104	28.119

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati skupaj z njimi.

Izkaz gibanja kapitala družbe GVO, d.o.o. za obdobje, ki se je končalo 31.12.2021

v tisoč EUR	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Rezerve iz dobička	Zadržani čisti poslovni izid preteklih let	Poslovni izid tekočega leta	Presežek iz prevr. aktuarskih prim. in presežkov	Skupaj
Stanje 1. 1. 2021	5.758	1	575	21.735	2.915	-160	30.824
Čisti poslovni izid obdobja	0	0	0	0	4.932	0	4.932
Drugi vseobsegajoči poslovni izid obdobja	0	0	0	0	0	-127	-127
Celotni vseobsegajoči poslovni izid	0	0	0	0	4.932	-127	4.805
Izplačilo dividend	0	0	0	-11.000	0	0	-11.000
Transakcije z lastniki	0	0	0	-11.000	0	0	-11.000
Prenos poslovnega izida preteklega leta v zadržani poslovni izid	0	0	0	2.915	-2.915	0	0
Spremembe v kapitalu	0	0	0	2.915	-2.915	0	0
Stanje 31. 12. 2021	5.758	1	575	13.650	4.932	-287	24.629

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati skupaj z njimi.

1.5. Izkaz denarnih tokov družbe GVO, d.o.o. za obdobje, ki se je končalo na 31.12.2022 in 31.12.2021

v tisoč EUR	2022	2021
A. Denarni tokovi pri poslovanju		
a.) Čisti dobiček	3.090	4.932
b.) prilagoditve za:		
Amortizacija osnovnih sredstev	3.480	3.169
Slabitve in odpis neopredmetenih sredstev	0	23
Dobiček/izguba pri prodaji opredmetenih osnovnih sredstev	-125	1
Finančni prihodki	-86	-61
Finančni odhodki	58	64
Davek iz dobička in odloženi davki	626	986
Spremembo poslovnih in drugih terjatev	-2.229	206
Sprememba aktivnih časovnih razmejitev	-219	-551
Sprememba zalog	-285	790
Sprememba rezervacij	448	-1.616
Sprememba odloženih prihodkov	4.944	88
Sprememba vnaprej vračunanih stroškov in odhodkov	856	-169
Spremembo poslovnih in drugih obveznosti	4.859	236
Plačani davek iz dobička	-881	-588
c.) Čista denarna sredstva iz poslovanja	14.537	7.510
B. Denarni tokovi iz naložbenja		
a.) Prejemki pri naložbenju	364	10.471
Prejemki od prodaje osnovnih sredstev	154	29
Prejete obresti	11	42
Odtujitev nekratkoročnih finančnih naložb	200	0
Odtujitev kratkoročnih finančnih naložb-revolving posojilo	0	10.400
b.) Izdatki pri naložbenju	-14.790	-3.831
Nakup opredmetenih osnovnih sredstev	-14.517	-3.726
Nakup neopredmetenih dolgoročnih sredstev	-273	-60
Nakup finančnih naložb	0	-44
Pridobitev finančnih naložb-revolving posojilo	0	0
c.) Čista denarna sredstva porabljena pri naložbenju	-14.425	6.640
C. Denarni tokovi iz financiranja		
a.) Prejemki pri financiranju	2.990	0
Prejeta nekratkoročna posojila	2.990	0
Prejeta kratkoročna posojila	0	0
b.) Izdatki pri financiranju	-934	-11.705
Odplačila za sredstva v najemu IFRS 16	-933	-705
Plačane obresti	-2	0
Izplačilo dividend	0	-11.000
c.) Čista denarna sredstva porabljena pri financiranju	2.056	-11.705
Čisto povečanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov	2.167	2.445
Č. Končno stanje denarnih sredstev	5.618	3.451
Začetno stanje denarnih sredstev	3.451	1.006

Pojasnili so sestavni del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati skupaj z njimi.

2. POJASNILA POSTAVK RAČUNOVODSKIH IZKAZOV IN POVZETEK POMEMBNIH RAČUNOVODSKIH USMERITEV GVO, d.o.o.

2.1. Splošno o družbi

a. Splošni podatki družbe GVO, d.o.o.

Družba: GVO, gradnja in vzdrževanje telekomunikacijskih omrežij, d.o.o. (v nadaljevanju družba).
Sedež: Cigaletova 10, 1000 Ljubljana, Slovenija.

b. Ustanovitev, registracija in lastništvo

Družba je bila ustanovljena v letu 2000. Leto 2004 je bilo prvo leto njenega delovanja. Osnovni kapital družbe na dan 31.12.2022 je znašal 5.758 tisoč EUR.

c. Dejavnost družbe

Glavna dejavnost družbe gradnja in vzdrževanje telekomunikacijskega omrežja.

d. Skupinski računovodski izkazi

Edini družbenik družbe GVO, d.o.o. je družba Telekom Slovenije, d.d. Letno poročilo Skupine Telekom Slovenije je na voljo na sedežu družbe Telekom Slovenije, d.d., Cigaletova 15, 1000 Ljubljana.

Končni lastnik družbe je Republika Slovenija, ki ima 62,54-odstotni delež v družbi Telekom Slovenije.

Družba GVO, d.o.o. je v začetku leta 2013 ustanovila hčerinsko družbo GVO Telekommunikation GmbH s sedežem v Zvezni Republiki Nemčiji zaradi pridobitve novih poslov za gradnjo razvodnih naročniških (optičnih) omrežij v Zvezni Republiki Nemčiji.

V decembru 2017 je družba GVO d.o.o. prevzela 100% poslovni delež v družbi OPTIC-TEL telekomunikacije d.o.o. in s tem prevzela upravljanje in vzdrževanje odprtega širokopasovnega omrežja v občinah Hrpelje-Kozina, Ilirska Bistrica, Komen in Sežana na območju belih lis. V januarju 2018 je družba GVO d.o.o. prevzela 100% poslovni delež v družbi Infratel d.o.o. in s tem prevzela v upravljanje in vzdrževanje odprtega širokopasovnega omrežja v občinah Hrpelje-Kozina, Ilirska Bistrica, Komen in Sežana tudi na območju sivih lis.

Družba GVO d.o.o. ne pripravlja konsolidiranega letnega poročila, ker je v 100% lasti družbe Telekom Slovenije, d.d. in v skladu z MRS 27 in presojo edinega družbenika skupinske računovodske izkaze pripravlja matična družba Telekom Slovenije, d.d., Cigaletova 15, 1000 Ljubljana. Končni lastnik družbe je Republika Slovenija. Letno poročilo Telekoma Slovenije in Skupine Telekom Slovenije je na voljo na www.telekom.si in na spletnih straneh Ljubljanske borze, d.d. <http://seonet.ljse.si/>.

e. Organi družbe

Organi družbe:

- uprava družbe, vlogo katere opravlja direktor družbe,
- skupščina družbe, ki jo predstavlja Telekom Slovenije d.d. kot ustanovitelj in edini družbenik
- nadzorni svet.

Direktor družbe: Zef Vučaj.

Nadzorni svet ima tri člane, od tega sta dva predstavnika ustanovitelja, en član pa je predstavnik delavcev družbe.

2.2. Podlaga za sestavo

a. Izjava o skladnosti

Računovodski izkazi so skladani z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), kot jih je sprejela EU, ter v skladu z določili Zakona o gospodarskih družbah (ZGD).

Računovodske izkaze je poslovodstvo odobrilo dne 17.3.2023.

b. Osnove za izdelavo računovodskih izkazov

Računovodski izkazi družbe so pripravljeni ob predpostavki delujočega podjetja. Pripravljeni so na podlagi izvirnih vrednosti.

Poslovanje družbe ni sezonske narave.

Postavke v računovodskih izkazih so izražene v evrih, zaokrožene na tisoč enot.

c. Funkcionalna valuta in poslovni dogodki v tuji valuti

Računovodski izkazi družbe GVO, d.o.o so predstavljeni v evrih (EUR), ki je funkcionalna in predstavitvena valuta matične družbe Telekom Slovenije, d.d. ter odvisnih družb v Sloveniji. Transakcije, izražene v tuji valuti, so preračunane v funkcionalno valuto z dnevnim tečajem menjave na dan transakcije.

Denarna sredstva in obveznosti so na dan bilance stanja preračunana v funkcionalno valuto z uporabo dnevnega tečaja menjave na dan bilance stanja. Vse tečajne razlike so pripoznane v izkazu poslovnega izida.

Nedenarna sredstva in obveznosti v tuji valuti, ki so merjena po izvirni vrednosti, so preračunana z uporabo tečaja, veljavnega na dan transakcije. Nedenarna sredstva in obveznosti, izražena v tuji valuti, merjena po poštenih vrednosti, so preračunana z uporabo tečaja na dan, ko je bila določena poštena vrednost.

d. Uporaba pomembnih ocen in presoj

Priprava računovodskih izkazov zahteva od poslovodstva določene ocene, presoje in predpostavke, ki vplivajo na neodpisano vrednost sredstev in obveznosti družbe ter na razkritje potencialnih obveznosti na dan bilance stanja ter zneskov prihodkov in odhodkov družbe v obdobju, ki se konča na dan bilance stanja.

Prihodnjih dogodkov in njihovega vpliva ni mogoče določiti z gotovostjo. Prav zaradi tega je potrebno pri računovodskih ocenah uporabiti presojo, saj se računovodske ocene spreminjajo glede na nove dogodke, izkušnje, dodatne informacije ter kot posledica sprememb poslovnega okolja, v katerem družba deluje. Dejanske vrednosti se lahko razlikujejo od ocenjenih. Oblikovanje ocen in s tem povezane predpostavke in negotovosti so opisane v usmeritvah k posameznim postavkam v poglavju 2.3. Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev.

Ocene in predpostavke se redno pregledujejo. Popravki računovodskih ocen se pripoznajo v obdobju, za katerega se ocene popravijo, ter za vsa prihodnja obdobja, na katera popravek vpliva.

Družba letno preverja dobo koristnosti pri pomembnejših postavkah opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih sredstev, amortizacijske stopnje pa glede na to preračuna za sedanja in bodoča obdobja, če so pričakovanja bistveno drugačna od ocen. Učinek take spremembe družba opiše v pojasnilih v obračunskem obdobju, v katerem je do spremembe prišlo. Prav tako družba letno preverja preostalo vrednost.

Poslovodske ocene med drugim zajemajo odločitve glede slabitve naprav in opreme ter neopredmetenih sredstev. Ocene morajo vključevati vzrok, časovni okvir in znesek slabitev. Ravno tako je potrebno oceniti pričakovane denarne tokove, dobo koristnosti in preostalo vrednost sredstev. Oceniti je potrebno vrednost vlaganja v instrumente, naprave in orodja ter opremo, ki je potrebna za ustvarjanje prihodnje rasti prihodkov.

Poslovodstvo ohranja vrednost terjatev tako, da oceni dvomljivost terjatev, ki izhaja iz nezmožnosti poplačila gradbenih in ostalih podjetij. Poslovodstvo oceni slabitev dvomljivih terjatev na podlagi starosti terjatev, preteklih odpisov, kreditne sposobnosti in spremembe plačilnih zmožnosti posameznih podjetij. Če se dejansko finančno stanje podjetij poslabša bi lahko bili dejanski odpisi višji od pričakovanih.

Poslovodska presoja je potrebna za preračun dejanskih in odloženih davkov. Za oceno te verjetnosti mora poslovodstvo upoštevati več dejavnikov vključno s preteklimi poslovnimi rezultati, poslovnimi načrti in z načrtovanjem davčne strategije. Če dejanski rezultati odstopajo od teh ocen ali če morajo biti ocene prilagojene v prihodnjih obdobjih imajo lahko negativen vpliv na poslovne rezultate, bilanco stanja in denarne tokove. V primeru, da se ocena prihodnje porabe odloženih davkov spremeni, morajo biti že pripoznani odloženi davki zmanjšani v izkazu poslovnega izida ali direktno v kapitalu odvisno načina prvotne pripoznave.

Pomembne presoje poslovodstva družbe GVO so potrebne pri merjenju in priznavanju izpostavljenosti družbe pogojnim obveznostim, povezanih z nerešenimi sodnimi spori in drugimi neporavnanimi obveznostmi, ki so predmet pogajanj poravnave in drugih pogojnih obveznosti. Sodne spore poslovodstvo presoja na podlagi ocen in mnenj strokovnih služb o verjetnem izidu za vsak posamezni spor. Primernost oblikovanja rezervacije se oblikuje na podlagi višine tožbenega zahtevka, predmet tožbe, navedb tožeče stranke in glede na potek posameznega postopka. Zaradi negotovosti, značilne za ta proces ocenjevanja, so lahko dejanske izgube drugačne od prvotno ocenjenih. Poslovodske ocene se lahko spremenijo, v kolikor poslovodstvo pridobi nove informacije. Popravki teh ocen lahko bistveno vplivajo na rezultate poslovanja.

Poslovodstvo oceni prihodke po začasnih gradbenih situacijah glede na stroške pripoznane in knjižene v tem obdobju.

2.3. Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev

Pomembne računovodske usmeritve, uporabljene pri sestavi računovodskih izkazov družbe so predstavljene v nadaljevanju.

Uporabljene računovodske usmeritve in metode izračunavanja so enake kot pri zadnjem letnem poročanju, z izjemo novo sprejetih standardov ter pojasnil, navedenih v nadaljevanju in upoštevanih pri pripravi računovodskih izkazov, če je družba navedene dogodke za poročano obdobje imela.

Seznam novih EU MSRP standardov, izjav in sprememb veljavnih standardov v zvezi z razkritji v računovodskih izkazih, pripravljenih v skladu z MSRP, kot jih je za letno računovodsko poročanje in poslovno leto, ki se je končalo 31. decembra 2022 sprejela Evropska Unija (EU):

a. Standardi, pojasnila in spremembe objavljenih standardov

Začetna uporaba novih sprememb obstoječih standardov, ki veljajo v tekočem poročevalskem obdobju

V tekočem poročevalskem obdobju veljajo naslednji novi računovodski standardi, spremembe obstoječih standardov in nova pojasnila, ki jih je izdal Odbor za mednarodne računovodske standarde (OMRS) ter sprejela EU:

Nepremičnine, naprave in oprema: Prejemki pred nameravano uporabo – Spremembe MRS 16 Najemi

Sprememba prepoveduje družbi, da od nabavne vrednosti opredmetenega osnovnega sredstva odšteje, kakršen koli izkupiček od prodaje predmetov, ki so bili proizvedeni, ko je bilo sredstvo pripeljana na lokacijo in še ni bilo pripravljeno za nameravano uporabo, kot ga je predvidelo poslovodstvo. Prihodki od prodaje takih predmetov, skupaj s stroški njihove proizvodnje morajo biti pripoznani v poslovnem izidu.

Ta sprememba ni vplivala na izkaze družbe, saj ni bilo nobenih prodaj takšnih predmetov, proizvedenih z opredmetenimi osnovnimi sredstvi, ki so bila razpoložljiva za uporabo na, ali po začetku prvega predstavljenega obdobja.

Kočljive pogodbe – Stroški izpolnjevanja pogodbe – Spremembe MRS 37

Sprememba MRS 37 pojasnjuje pomen »stroškov izpolnitve pogodbe«. Sprememba pojasnjuje, da neposredni stroški izpolnitve pogodbe obsegajo dodatne stroške izpolnitve zadevne pogodbe ter razporeditev drugih stroškov, ki se nanašajo neposredno na izpolnitev. Sprememba pojasnjuje tudi, da podjetje, preden se oblikuje posebna rezervacija za kočljivo pogodbo, pripozna izgubo zaradi oslabitve sredstev, uporabljenih za izpolnitev takšne pogodbe, namesto sredstev, povezanih s takšno pogodbo.

Ta sprememba ni vplivala na izkaze družbe saj družba ni imela kočljivih pogodb.

Sklicevanje na Temeljni okvir – Spremembe MSRP 3

MSRP 3 je bil spremenjen tako, da se nanaša na Temeljni okvir za računovodsko poročanje iz leta 2018 za določitev, kaj predstavlja sredstvo ali obveznost v poslovni združitvi. Pred spremembo se je MSRP 3 nanašal na Temeljni okvir za računovodsko poročanje iz leta 2001. Poleg tega je bila v MSRP 3 dodana nova izjema za obveznosti in pogojne obveznosti. Izjema navaja, da bi se moralo za nekatere vrste obveznosti in pogojnih obveznosti podjetje, ki uporablja MSRP 3, sklicevati na MRS 37 ali OPMSRP 21, in ne na Temeljni okvir 2018. Brez te nove izjeme bi podjetje pripoznavalo nekatere obveznosti v poslovni združitvi, ki jih ne bi pripoznavalo po MRS 37. Zato bi moralo podjetje takoj po pridobitvi odpraviti pripoznavanje takih obveznosti in pripoznati dobiček, ki ne prikazuje gospodarskega dobička. Pojasnjeno je bilo tudi, da pridobitelj ne bi smel pripoznati pogojnih sredstev, kot so opredeljena v MRS 37, na datum pridobitve.

Ta sprememba ni vplivala na izkaze družbe saj ni bilo poslovnih združitvev.

MSRP 9 Finančni instrumenti – Provizije v 10-odstotnem testu za odpravo pripoznavanja finančnih obveznosti

Sprememba MSRP 9 obravnava, katera plačila bi bilo treba vključiti v 10% test za odpravo pripoznavanja finančnih obveznosti. Stroški ali plačila bi bili lahko plačani bodisi tretjim osebam bodisi posojilodajalcu. V sklopu spremembe stroški ali plačila tretjim osebam ne bodo vključeni v 10% test.

Te spremembe niso imele vpliva na izkaze družbe, saj v obdobju ni bilo sprememb finančnih instrumentov družbe.

Prilagoditve najemnin v zvezi s COVID-19 – Spremembe MSRP 16, (izdane 31. 3. 2021 in veljavne za letna obdobja od vključno 1. 4. 2021 naprej). V maju 2020 je bila izdana sprememba MSRP 16, ki je zagotovila izbirno praktično rešitev, s katero se lahko najemnik odloči, ali prilagoditev najemnine v zvezi s COVID-19, ki je povzročila znižanje plačil najemnin in bi prvotno zapadla 30. 6. 2021 ali pred tem, predstavlja spremembo najema. Sprememba, izdana 31. 3. 2021, je datum praktične rešitve od 30. 6. 2021 podaljšala do 30. 6. 2022

Družba v letu 2022 ni imela pomembnih prilagoditev najemnin v zvezi s covidom-19.

Spremembe drugih računovodskih standardov, ki ne zavezujejo družbe oziroma za družbo niso relevantni in ne bodo vplivali na računovodske izkaze, zato jih ne razkrivamo.

Standardi in spremembe obstoječih standardov, ki veljajo od 1. 1. 2023 dalje:

Spremembe MRS 1 in MSRP Stališče o praksi 2: Razkrivanje računovodskih usmeritev (izdano 12. 2. 2021 in velja za letna obdobja od vključno 1. 1. 2023 naprej). MRS 1 je bil spremenjen tako, da od podjetij zahteva, da namesto bistvenih računovodskih usmeritev razkrijejo pomembne informacije o svojih računovodskih usmeritvah. Sprememba je opredelila pomembne informacije o računovodskih usmeritvah. Sprememba tudi pojasnjuje, da se informacije o računovodskih usmeritvah smatrajo kot pomembne, če brez njih uporabniki računovodskih izkazov ne bi mogli razumeti drugih pomembnih informacij v računovodskih izkazih. V spremembah so podani tudi ponazorilni zgledi informacij o računovodskih usmeritvah, za katere obstaja verjetnost, da se štejejo kot pomembne za računovodske izkaze podjetja. Nadalje sprememba MRS 1 pojasnjuje, da informacij o nepomembnih računovodskih usmeritvah ni treba razkriti. V primeru, da do tovrstnega razkritja vseeno pride, slednje ne sme zakriti pomembnih informacij o

računovodskih usmeritvah. V podporo tej spremembi je bilo spremenjeno tudi stališče o praksi MSRP 2 »Presoja pomembnosti«, da bi podalo napotke o tem, kako upoštevati koncept pomembnosti pri razkritjih računovodskih usmeritev.

Spremembe MRS 8: Opredelitev računovodskih ocen (izdano 12. 2. 2021 in velja za letna obdobja od vključno 1. 1. 2023 naprej). Sprememba MRS 8 pojasnjuje, kako naj podjetja razlikujejo spremembe računovodskih usmeritev od sprememb računovodskih ocen.

Odloženi davek v zvezi s sredstvi in obveznostmi, ki izhajajo iz posamezne transakcije –

Spremembe MRS 12 (izdane 7. 5. 2021 in veljavne za letna obdobja od vključno 1. 1. 2023 naprej); Spremembe MRS 12 opredeljujejo, kako se obračunava odloženi davek pri transakcijah, kot so najemi in zahteve za razgradnjo. V določenih okoliščinah so podjetja oproščena pripoznavanja odloženega davka, ko prvič pripoznajo sredstva ali obveznosti. V preteklosti je bilo nekaj negotovosti v zvezi s tem, ali izjema velja za transakcije, kot so najemi in zahteve za razgradnjo – transakcije, za katere se pripoznata tako sredstvo kot obveznost. Spremembe pojasnjujejo, da oprostitev ne velja in da morajo podjetja pri tovrstnih transakcijah pripoznati odloženi davek. Spremembe zahtevajo, da družbe pripoznajo odloženi davek pri transakcijah, ki ob prvotnem pripoznanju povzročijo enake zneske obdavčljivih in odbitnih začasnih razlik.

Družba ni predčasno sprejela nobenega drugega standarda, pojasnila ali dopolnila, ki je bil izdan, vendar še ni veljaven.

b. Neopredmetena sredstva

Družba pripozna neopredmetena sredstva, ko je verjetno, da bodo pritekale z njimi povezane gospodarske koristi in ko je njihovo nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Neopredmetena sredstva, s končno dobo koristnosti, se ob začetnem pripoznanju izkažejo po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrani amortizacijski popravek vrednosti in izgubo zaradi oslabitve.

Neopredmetena sredstva predstavljajo:

- neopredmetena sredstva iz naslova koncesij (GOŠO)
- neopredmetena sredstva v izgradnji in izdelavi,
- licence za programsko opremo,
- programska oprema, pridobljena ločeno od računalniške opreme, ki je v uporabi v obdobju, ki je daljše od enega leta in
- druga neopredmetena sredstva.

Amortizacija neopredmetenih sredstev se začne z dnem, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo in se obračunava na podlagi enakomernega časovnega amortiziranja skozi celotno ocenjeno dobo koristnosti sredstva.

Skupine neopredmetenih osnovnih sredstev	Dobe koristnosti v letih
Neopredmetena sredstva iz naslova koncesij	20
Licence	2-5
Računalniški programi - aplikacijska programska podpora	3-7

Ocenjene dobe koristnosti se glede na preteklo leto niso spremenile.

Neopredmetena sredstva iz projekta GOŠO se amortizirajo 20 let, to je v dobi koncesije.

Stroški programske opreme se usredstviijo po nabavni vrednosti in enakomerno časovno amortizirajo v ocenjeni dobi koristnosti, ki znaša običajno 2-3 leta, posamezne licence za uporabo programske opreme pa v dobi trajanja pogodbe, ki znaša običajno 2 do 3 leta.

Druge premoženjske pravice se amortizirajo v dobi trajanja pogodbe (programski paketi za računalniško podprto modeliranje - Autocad licence 5 let, Microsoft licence 3 leta).

Kasnejši izdatki, nastali v zvezi z neopredmetenimi sredstvi, povečujejo njihovo nabavno vrednost, če povečujejo bodoče gospodarske koristi posameznega sredstva. Vsi ostali izdatki so pripoznani kot odhodki ob nastanku.

Družba letno preverja dobo koristnosti pomembnejših neopredmetenih sredstev in preračuna amortizacijske stopnje za sedanja in bodoča obdobja, če so pričakovanja bistveno drugačna od prejšnjih ocen. Učinek spremembe se opiše v poročilu v obračunskem obdobju, ko do spremembe pride. V letu 2021 ni bilo sprememb dobe koristnosti.

Družba letno preverja ali obstajajo pokazatelji, ki bi nakazovali, da je morebiti potrebno kakšno neopredmeteno sredstvo oslabiliti. Pri ocenjevanju ali ti pokazatelji obstajajo, družba preveri ali je prišlo do pomembnih tehnoloških sprememb (zastarelost programske opreme, licenc), spremembe trga (zaostretev konkurenčnih razmer, izguba trga) oz. bistvenega padca obrestnih mer. V tem primeru se ugotavlja nadomestljiva vrednost takih sredstev. Nadomestljiva vrednost je poštena vrednost zmanjšana za stroške prodaje ali vrednost pri uporabi in sicer tista, ki je večja. Vrednost pri uporabi se oceni kot sedanja vrednost pričakovanih bodočih denarnih tokov, pri čemer so pričakovani denarni tokovi diskontirani na sedanjo vrednost z uporabo diskontne stopnje pred davki. Slabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida.

c. Opredmetena osnovna sredstva

Opredmetena osnovna sredstva v lasti družbe se ob pridobitvi izkažejo po nabavni vrednosti.

V nabavno vrednost se vključijo tudi vsi stroški, ki jih je mogoče neposredno pripisati usposobitvi opredmetenega sredstva za nameravano uporabo.

Kasnejši izdatki, nastali v zvezi z nadomestitvijo posameznega dela opredmetenega osnovnega sredstva, povečujejo njegovo nabavno vrednost. Drugi kasnejši izdatki v zvezi z opredmetenim osnovnim sredstvom povečajo njegovo nabavno vrednost, če je verjetno, da bodo njegove bodoče gospodarske koristi večje v primerjavi s prvotno ocenjenimi. Vsi ostali izdatki se pripoznajo kot odhodek ob nastanku. V primeru kasnejših izdatkov v zvezi z opredmetenim osnovnim sredstvom, ki povečujejo njegovo nabavno vrednost, se njegova preostala doba koristnosti ponovno oceni. V primeru kasnejših izdatkov v dokončno amortizirano opredmeteno osnovno sredstvo, se sredstvo pripozna kot novo sredstvo z novo dobo koristnosti.

Amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev se obračunava na podlagi enakomernega časovnega amortiziranja skozi celotno ocenjeno dobo koristnosti sredstev. Znotraj poslovnega leta se letna amortizacija enakomerno razdeli po obdobjih.

Skupine opredmetenih osnovnih sredstev	2022 Dobe koristnosti v letih
- medkrajevno kabelsko omrežje – zemeljsko - optično	25
- kabelska kanalizacija	33
- zabojniki	20
- elektro-energetske naprave	5-11
- instrumenti	5
-standardno in specialno orodje	5
-osebna in tovorna vozila	6
-priklopniki	7
-druga transportna sredstva	3-6
-gradbeni stroji in naprave	6-8

-računalniška oprema	3
-klimatske naprave in oprema	5-10
-druga oprema	4-6

Opredmetena osnovna sredstva v gradnji ali izdelavi se pripoznajo po nabavni vrednosti in se začnejo amortizirati isti dan, ko so razpoložljiva za uporabo.

Družba letno preverjanja zunanje in notranje okoliščine poslovanja (pomembne tehnološke spremembe, spremembe trga, zastarelost ali fizična poškodba sredstva), ki bi lahko bile pomemben pokazatelj glede potrebe po oslabitvi opredmetenih osnovnih sredstev.

Ocenjene dobe koristnosti se glede na preteklo leto niso spremenile.

Opredmeteno osnovno sredstvo je oslabiljeno, če njegova knjigovodska vrednost presega nadomestljivo. Nadomestljiva vrednost je poštena vrednost zmanjšana za stroške prodaje ali vrednosti pri uporabi in sicer tista, ki je večja. Vrednost pri uporabi se oceni kot sedanja vrednost pričakovanih bodočih denarnih tokov, pri čemer so pričakovani denarni tokovi diskontirani na sedanjo vrednost z uporabo diskontne stopnje pred davki.

Slabitev se pripozna v izkazu poslovnega izida.

d. Sredstva v najemu

Ob podpisu pogodbe se presoja, ali pogodba vsebuje najem v skladu s standardom MSRP 16. Za najem se po tem standardu šteje pogodba, ki za določeno obdobje daje pravico do uporabe določenega sredstva v zameno za plačilo.

Novi standard za take pogodbe določa, da najemnik na začetku najema pripozna pravico do uporabe sredstva (sredstvo v najemu) in obveznost iz najema.

Sredstvo s pravico do uporabe se pripozna na dan začetka najema, to je, ko je sredstvo na voljo za uporabo. Začetno merjenje sredstva zajema znesek začetnega merjenja obveznosti iz najema (diskontirana sedanja vrednost najemnin, ki na ta datum še niso plačane), plačila najemnin, ki so bila izvedena na datum začetka najema ali pred njim, zmanjšana za prejete spodbude na najem in oceno morebitnih stroškov, ki bodo nastali v družbi pri odstranitvi sredstva.

Sredstva se nato merijo po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrano amortizacijo in za izgube zaradi oslabitve in se prilagodijo za vsako ponovno merjenje obveznosti iz najema. Sredstvo se amortizira od začetka najema do konca njegove dobe koristnosti oz. do konca trajanja najema, če je to krajše od dobe koristnosti. V primeru, da je pogodba sklenjena za nedoločen čas ali se letno avtomatično podaljšuje, se uporabijo pričakovane dobe amortiziranja za posamezno skupino sredstev.

Sredstva s pravico do uporabe se razvrstijo v naslednje skupine in se, če gre za pogodbe z nedoločeno dobo uporabljajo naslednje dobe koristnosti:

Skupine sredstev v najemu	Dobe koristnosti v letih
- najem prostorov	10
- najem vodov	2-15
- drugo	5

Ocenjene dobe koristnosti se glede na preteklo leto niso spremenile.

Letno se preverjajo znamenja slabitve in v primeru njihovega nastanka se ugotavlja nadomestljiva vrednost teh sredstev. V primeru slabitve, se le ta pripozna v izkazu poslovnega izida v skladu z MRS 36.

Družba GVO je opravila preverbo potrebe po oslabitvi osnovnih sredstev in ugotovila, da dodatne slabitve niso potrebne.

e. Finančna sredstva

Finančno sredstvo se pripozna, ko družba postane stranka v pogodbenih določbah finančnega instrumenta.

Finančna sredstva, merjena po odplačni vrednosti, so finančni instrumenti, ki jih družba poseduje v okviru poslovnega modela, katerega cilj se dosega s prejemanjem pogodbenih denarnih tokov in na določene datume prihaja do denarnih tokov, ki so izključno odplačila glavnice in obresti. V tej kategoriji se vodijo posojila, terjatve in depoziti. Posojila se pripoznajo na dan njihovega nastanka in se ob začetnem pripoznanju merijo po pošteni vrednosti. Po začetnem pripoznanju se merijo po odplačni vrednosti z uporabo metode efektivnih obresti, zmanjšani za izgubo zaradi slabitve.

Naložbe v deleže družb

Naložbe v odvisne družbe se v ločenih računovodskih izkazih družbe vodijo po nabavni vrednosti, zmanjšani za morebitne izgube iz oslavitve. Naložbe v odvisne družbe se pripoznajo na dan, ko je izvršen prenos tveganj in koristi na obvladujočo družbo – ko družba dobi kontrolni vpliv.

f. Zaloge

Ob nabavi se zaloge ovrednotijo po nabavni ceni, ki jo sestavljajo nakupna cena, v kateri so upoštevani na računu pripoznani popusti, uvozne in druge nevračljive nakupne dajatve ter neposredni stroški nabave. Zaloge se vrednotijo po metodi drsečih povprečnih cen.

Zaloge z malo gibanja se oslabijo na čisto iztržljivo vrednost. Čista iztržljiva vrednost je ocenjena prodajna cena, dosežena v okviru rednega poslovanja, zmanjšana za stroške dokončanja in stroške prodaje količinske enote.

Najmanj na koncu poslovnega leta se zaloge zaradi oslavitve prevrednotijo, če knjigovodska vrednost presega njihovo čisto iztržljivo vrednost.

Drobni inventar, in osebna varovalna oprema in službena obleka, dana v uporabo, se takoj prenese med stroške. Vodi se posebna količinska in vrednostna evidenca po posameznem zadolžencu v družbi.

g. Poslovne in druge terjatve

Terjatve do kupcev se ob začetnem pripoznanju merijo po transakcijski ceni, zmanjšani za izgube zaradi oslavitve. Nato se vodijo po odplačni vrednosti.

Za vrednotenje terjatev do kupcev skladno z IFRS 9 družba uporablja poenostavljen pristop. Popravek vrednosti se izračunava kot znesek, ki je enak pričakovanim kreditnim izgubam v celotnem obdobju trajanja finančnega sredstva. Družba oblikuje skupine terjatev na podlagi prejetih zavarovanj, zapadlosti in podobnih značilnosti tveganja in poplačljivosti v preteklih letih, ki so popravljene za oceno posloводства o tem, ali so dejanske izgube zaradi tekočih gospodarskih razmer lahko večje ali manjše od izgub, ki so ocenjene na podlagi zgodovinskih podatkov.

Pri skupinskem oblikovanju popravka vrednosti terjatev so izločene terjatve, za katere je posloводство iz utemeljenih razlogov opravilo individualno presojo izterljivosti. Razlogi za izvedbo individualne presoje izterljivosti so pomembna višina vrednosti terjatve in tudi hkraten obstoj obveznosti do istega poslovnega partnerja ter dodatne informacije in analize o finančnem stanju in poslovanju partnerja.

Izguba zaradi oslavitve terjatev se pripozna med poslovnimi odhodki v izkazu poslovnega izida in kot zmanjšanje (popravek) vrednosti terjatev.

h. Kratkoročna pogodbeni sredstva

Kratkoročna sredstva iz pogodb s kupci so pravica družbe do nadomestila v zameno za blago ali storitve, ki jih je družba prenesla na kupca in za katero pričakuje, da bo izvršena v manj kot 12 mesecih.

i. Kratkoročno razmejena sredstva

Med kratkoročnimi razmejenimi sredstvi se evidentira predvsem odložene stroške in vnaprej vračunane prihodke za že opravljene storitve in dobavljeno blago, za katere še ni bil izstavljen račun.

j. Denar in denarni ustrezniki

Denar in denarni ustrezniki vključujejo prosto razpoložljiva sredstva na računih pri bankah.

k. Nekratkoročne pogodbene obveznosti

Nekratkoročne pogodbene obveznosti so obveze za prenos blaga ali storitev kupcu, za katere je družba od kupca prejela nadomestilo (ali za katere je znesek nadomestila zapadel v plačilo) in za katere se pričakuje, da bodo prenesena v obdobju, daljšem od 12 mesecev.

Kot nekratkoročne pogodbene obveznosti družba evidentira vnaprej zaračunane prihodke iz gradbenih projektov, ki so opredeljene kot storitev v skladu z MSRP 15.

l. Rezervacije

Rezervacije se pripoznajo, ko obstaja zaradi preteklega dogodka sedanja obveza (pravna ali posredna), in če je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo pritekanje gospodarskih koristi in je mogoče znesek obveze zanesljivo izmeriti. V primeru pomembnega učinka se rezervacije določijo na podlagi diskontiranih pričakovanih bodočih denarnih tokov.

Rezervacije se zmanjšujejo neposredno za stroške oziroma odhodke, za pokrivanje katerih so bile oblikovane.

Rezervacije za obveznosti za tožbe družba oblikuje na podlagi ocene o možnem izidu tožb. Družba primernost oblikovanja rezervacij preverja za vsak tožbeni postopek posebej glede na višino tožbenega zahtevka, predmet tožbe, navedbe tožeče stranke in glede na potek posameznega postopka.

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade so oblikovane na podlagi zakonskih predpisov, kolektivnih pogodb in internih aktov, po katerih obstaja zaveza k plačilu odpravnin ob upokojitvi in jubilejnih nagrad zaposlenim. Rezervacije so oblikovane na podlagi aktuarskega izračuna, ki ga pripravi pooblaščen aktuar. Oblikovane so v višini ocenjenih prihodnjih izplačil za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na dan bilance stanja. Izračun se naredi za vsakega zaposlenega, ob upoštevanju stroškov odpravnine ob upokojitvi in stroška vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve.

Ob zaključku vsakega poslovnega leta se preveri višina tako oblikovanih rezervacij in se ustrezno povečajo ali zmanjšajo. To velja predvsem za določitev diskontne stopnje, ocene fluktuacije zaposlenih in ocene rasti plač. Ocena obveznosti za te rezervacije se zaradi kompleksnosti aktuarskega izračuna in dolgoročnosti v prihodnosti lahko spremeni.

Rezervacije za dana jamstva za opravljene storitve se oblikujejo, če je le-te možno zanesljivo oceniti na podlagi pogodb o opravljenih storitvah. Oceno poda strokovna služba družbe, potrdi pa direktor družbe.

Družba oblikovanje rezervacij za dana jamstva za gradnjo odprtih širokopasovnih omrežij presoja na podlagi 10-letnih preteklih izkušenj. Višina oblikovanja predstavlja odstotek črpanja rezervacij v zadnjih desetih letih, kar predstavlja 1% od izvedenih del.

Na investicijskih projektih za naročnike na trgu, ki predstavljajo nove in obstoječe vrste storitev, se oblikujejo rezervacije v višini 1% od višine izvedenih del. Družba ima sprejeto obveznost za odpravo napak v garancijski dobi, ki traja praviloma dve leti. Ustreznost višine oblikovanih rezervacij se letno preverja.

Rezervacije za prestrukturiranje podjetja se nanašajo na odpravnine zaposlenim ob kadrovskem prestrukturiranju in se oblikujejo, ko so del poslovnega načrta ter sta znana število in dinamika odhodov delavcev.

m. Prejeta posojila

Prejeta posojila se ob začetnem pripoznanju ovrednotijo z zneski iz ustreznih listin o njihovem nastanku, ki dokazujejo prejem denarnih sredstev ali poplačilo kakega poslovnega dolga, kar predstavlja njihovo pošteno

vrednost. Po začetnem pripoznanju se prejeta posojila izkažejo po odplačni vrednosti z uporabo efektivne obrestne mere. Razlike med prvotno vrednostjo in vrednostjo odplačila se pripoznajo v izkazu poslovnega izida v času trajanja posojilne pogodbe. Če se dejanska oziroma dogovorjena obrestna mera ne razlikuje pomembno od efektivne obrestne mere, se prejeta posojila v bilanci stanja izkažejo po začetni pripoznani vrednosti, zmanjšani za odplačila.

Merjenje poštenih vrednosti za prejeta posojila je kategorizirano kot 2. nivo.

Hierarhija poštenih vrednosti

Pri določanju poštenih vrednosti finančnih instrumentov je bila upoštevana naslednja hierarhija ravni določanja poštenih vrednosti:

1. nivo: določanje poštenih vrednosti neposredno s sklicevanjem na uradno objavljeno ceno na aktivnem trgu;
2. nivo: druge tehnike ugotavljanja poštenih vrednosti na podlagi predpostavk s pomembnim vplivom na pošteno vrednost, ki so v skladu z opaznimi trenutnimi tržnimi transakcijami z istimi instrumenti, bodisi neposredno bodisi posredno;
3. nivo: druge tehnike ugotavljanja poštenih vrednosti na podlagi predpostavk s pomembnim vplivom na pošteno vrednost, ki niso v skladu z opaznimi trenutnimi tržnimi transakcijami z istimi instrumenti

n. Nekratkoročne finančne obveznosti iz najemov

Obveznosti iz najema se pripoznajo na datum začetka najema sredstva po sedanji vrednosti najemnin, ki še niso plačane. Te najemnine se diskontirajo. Pri poznejšem merjenju finančne obveznosti iz najemov se le ta poveča za vrednost, ki odraža obresti na obveznosti iz najema, zmanjša za vrednost plačil najemnine in v primeru spremembe pogojev najema ponovno izmeri sedanja vrednost na podlagi ponovne ocene prihodnjih najemnin ali spremembe najema (trajanje najema ali cene najema).

Po datumu začetka najema se finančne obveznosti iz najemov ponovno izmerijo z uporabo nove diskontne stopnje, če se je spremenilo trajanje najema ali vrednost prihodnjih najemnin. V primeru odpovedi najema ali zmanjšanja, se dobiček ali izguba, ki sta povezana z delno ali popolno odpovedjo najema, pripoznata v izkazu poslovnega izida.

Obveznosti iz najema se izkazujejo kot nekratkoročna obveznost, razen obveznosti, ki bodo poravnane v obdobju 12 mesecev in so v bilanci stanja izkazane kot kratkoročne obveznosti iz najema.

o. Nekratkoročne poslovne obveznosti

Med nekratkoročnimi poslovnimi obveznostim so evidentirane predvsem obveznosti za programske pravice, nekratkoročne varščine in druge obveznosti, ki izhajajo iz poslovanja.

p. Poslovne in druge obveznosti

Obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti se ob začetnem pripoznanju izkažejo po nabavni vrednosti, po začetnem pripoznanju pa po odplačni vrednosti.

r. Kratkoročne pogodbene obveznosti

Obveznost iz pogodb s kupci je obveza za prenos blaga ali storitev kupcu, za katere je bilo od kupca že prejeto nadomestilo (ali za katere je znesek nadomestila zapadel v plačilo). Med obveznostmi iz pogodb s kupci se evidentira prihodek iz gradbenih projektov, ki so opredeljene kot storitev v skladu z MSRP 15.

s. Kratkoročno razmejene obveznosti

Družba ima med vnaprej vračunani stroški evidentirane stroške za neizkoriščene letne dopuste, vnaprej vračunane plače in nagrade ter stroške storitev, za katere družba do datuma zaključka bilance stanja še ni prejela računov. Če se računa za že vnaprej vračunane stroške ne prejme v roku 3 let po pripoznanju, se jih po preteku tega časa odpravi.

t. Prihodki

Prihodki zajemajo prodajno vrednost prodanega blaga in storitev, opravljenih v obdobju. Prihodki se pripoznajo le na podlagi sklenjene pogodbe s kupcem po petih korakih, določenih s standardom. Pripoznajo se, ko se prenesejo blago in storitve na kupca v znesku, ki odraža nadomestilo, ki se ga pričakuje v zameno za to blago in storitve.

Vsak obljubljeni proizvod ali storitev je obravnavan kot samostojna izvršitvena obveza, če je različen. Različen je takrat, ko ima lahko kupec koristi od proizvoda ali storitve. Izvršitvena obveza je obljuba kupcu zagotoviti proizvode ali storitve.

Pri storitvah, pri katerih se izvršitvene obveze izpolnijo postopoma, družba prihodke pripoznava mesečno v znesku, ki neposredno ustreza vrednosti do tistega trenutka izpolnjenega dela obveze podjetja (npr. mesečne situacije pri gradbenih delih). Družba pri merjenju postopnega napredka podjetja v smeri popolne izpolnitve izvršitvene obveze uporablja metodo izlozkov (output metoda).

Po metodi izlozkov družba pripoznava prihodke na podlagi neposrednih meritev vrednosti za kupca, ki jo imajo blago ali storitve, prenesene do datuma meritve, glede na preostalo blago ali storitve, obljubljene v okviru pogodbe.

Družba pri pripoznavanju prihodkov, pri katerih se izvršitvene obveze izpolnijo postopoma, pripoznavajo prihodke na podlagi doseženih mejnikov za merjenje napredka v smeri popolne izpolnitve izvršitvene obveze, obljubljene v okviru pogodbe. Družba ima sklenjene pogodbe, pri katerih se ugotavlja vmesna situacija glede na opravljeno delo. Na podlagi zaključenih situacij se izda mesečna faktura, ki jo potrdi kupec.

Prihodke sestavljajo v glavnem prihodki iz naslova storitev: investicije, upravljanja in vzdrževanje širokopasovnih in tk omrežij ter javno zasebno partnerstvo.

Prihodki investicij zajemajo gradnje telekomunikacijskih omrežij, elektro inštalacije, ostale investicije (komunalne gradnje in podobno) ter geodetske storitve in projektiranje. Pogodbe investicij so sklenjen z vnaprej določenim pogodbenim rokom, ki praviloma ne presega 12 mesecev. Prihodki so pripoznani v obdobju, v katerem je bila storitev opravljena v času trajanja pogodbe na osnovi mesečnih situacij glede na opravljeno delo v posameznem mesecu.

Prihodki iz upravljanja in vzdrževanja širokopasovnih in TK omrežij se nanašajo na upravljanje in vzdrževanje omrežij na območju posameznih občin, s katerimi ima družba sklenjene pogodbe za dostop do širokopasovnih omrežij s telekomunikacijskimi operaterji, ki preko navedenih omrežij ponujajo storitve končnim uporabnikom ter iz vzdrževanja in odprave napak tk omrežja matične družbe. Prihodki so pripoznani v obdobju, v katerem je bila storitev opravljena na osnovi mesečnih situacij.

Prihodki iz javno zasebnega partnerstva se nanašajo na gradnjo odprtih širokopasovnih omrežij na podlagi javnih razpisov lokalnih skupnosti. Prihodki so pripoznani v obdobju trajanja pogodbe na osnovi mesečnih situacij glede na opravljeno delo v posameznem mesecu.

Prihodki iz najema se nanašajo na najem kabelske kanalizacije in se pripoznajo mesečno v času najema.

u. Finančni prihodki in odhodki

Prihodki in odhodki od obresti se pripoznajo v izkazu poslovnega izida glede na pretečeno obdobje, v obdobju, v katerem so nastali na osnovi pogodbene obrestne mere.

v. Davek iz dobička

Davek iz dobička poslovnega leta vključuje tekoči davek in odloženi davek. Davek iz dobička se pripozna v izkazu poslovnega izida, razen če se nanaša na postavke, ki so neposredno pripoznane v kapitalu (odloženi davki). V tem primeru je pripoznan v drugem vseobsegajočem donosu ali v kapitalu.

Tekoči davek je pričakovani znesek davka iz dobička, ki ga je potrebno poravnati glede na obdavčljivi dobiček v posameznem letu, ob uporabi davčnih stopenj, ki so veljavne na bilančni datum, ter vseh prilagoditev, pripoznanih v obdobju za davek za prejšnja obdobja.

Odloženi davki se izkažejo z uporabo metode obveznosti po bilanci stanja za vsečasne razlike, ki se pojavijo med knjigovodskimi in davčnimi vrednostmi sredstev in obveznosti. Znesek odloženega davka se ugotovi na osnovi pričakovanega načina plačila oziroma poravnave knjigovodske vrednosti sredstev in obveznosti z uporabo davčnih stopenj, veljavnih na datum poročanja.

Odložene terjatve za davek se pripoznajo, če je verjetno, da se bo pojavil zadosten obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo mogoče uporabiti odbitne začasne razlike. Odložene terjatve oziroma obveznosti za davek se pripoznajo ne glede na čas, v katerem so začasne razlike poravnane.

z. Izkaz denarnih tokov

Izkaz denarnih tokov je sestavljen po posredni metodi, na osnovi postavk v bilanci stanja z dne 31.12.2022 in 31.12.2021 ter izkaza poslovnega izida za leto 2022 ter dodatnih podatkov, ki so potrebni za prilagoditev odtokov in pritokov.

3. POJASNILA K IZKAZOM

3.1. Čisti prihodki od prodaje

v tisoč EUR	2022	2021
Prihodki od prodaje storitev	56.776	52.987
a.) Domači trg	56.524	52.430
Gradnja omrežja	47.984	44.543
Vzdrževanje in odprava napak	4.269	4.511
Uporabnina za OŠO	2.922	2.748
Najemnine	476	0
Ostale storitve	873	628
b.) Tuji trg	252	557
Investicije	252	557
Čisti prihodki od prodaje	56.776	52.987

Višji obseg prihodkov iz naslova investicij v letu 2022 je predvsem posledica večjega obsega storitev za hčerinske družbe Optic-tel in Infratel ter rasti prihodkov na trgu. Prihodki iz vzdrževanja in odprave napak za matično družbo so se v primerjavi z letom prej znova znižali, višji pa so bili prihodki iz uporabnine za OŠO omrežja in ostalih storitev. V letu 2022 je družba prvič zabeležila prihodke iz najemnin iz naslova najema kabelske kanalizacije.

3.2. Drugi prihodki od poslovanja

v tisoč EUR	2022	2021
Prihodki od prejetih državnih in drugih pomoči	157	111
Dobiček pri prodaji opredmetenih osnovnih sredstev	127	5
Prevrednotovalni poslovni prihodki	0	11
Drugi prihodki	16	31
Skupaj drugi prihodki od poslovanja	300	158

Prihodki od prejetih državnih pomoči vsebujejo državno pomoč interventnih ukrepov za zaježitev epidemije Covid-19 in omilitev njenih posledic v znesku 11 tisoč EUR (v letu 2021: 70 tisoč EUR), državna pomoč energenti v višini 90 tisoč EUR, črpanje subvencij OŠO v višini 16 tisoč EUR, subvencije iz Eko sklada 8 tisoč EUR (v letu 2021: 5 tisoč EUR), sofinanciranje prakse dijakov 7 tisoč EUR (v letu 2021: 3 tisoč EUR), zadržani prispevki in nagrade za zaposlene invalide 23 tisoč EUR (v letu 2021: 31 tisoč EUR) ter druge pomoči 2 tisoč EUR (v letu 2021: 2 tisoč EUR).

3.3. Stroški materiala in energije

v tisoč EUR	2022	2021
Stroški materiala	8.204	7.609
Stroški energije	784	610
Skupaj stroški materiala in energije	8.988	8.219

Višji obseg stroškov materiala je posledica večjega obsega izvedenih del (in višjih prihodkov), višji strošek energije pa je predvsem posledica povišanja cen energentov v letu 2022.

3.4. Stroški storitev

v tisoč EUR	2022	2021
Stroški zakupa vodov	9	8
Stroški storitev podizvajalcev	22.290	20.325
Stroški vzdrževanja opredmetenih osnovnih sredstev	584	610
Stroški najema opredmetenih osnovnih sredstev	111	117
Stroški intelektualnih in osebnih storitev	1.422	1.432
Povračila stroškov v zvezi z delom	19	10
Stroški zavarovalnih premij	192	201
Stroški bančnih storitev	35	36
Stroški komunikacijskih in prevoznih storitev	172	171
Stroški sejmov, oglaševanja	26	17
Stroški reprezentance	14	12
Stroški drugih storitev	452	418
Skupaj stroški storitev	25.326	23.357

Stroški storitev so v letu 2022 v primerjavi z letom 2021 višji za 1.969 tisoč EUR. Največ so se povečali stroški storitev podizvajalcev, kar je posledica večjega obsega izvedenih gradbenih del.

Stroški intelektualnih in osebnih storitev vsebujejo izvajanje strokovnih nalog podpore v višini 1.258 tisoč EUR (v letu 2021: 1.283 tisoč EUR) in odvetniške, revizijske in računovodske storitve v višini 164 tisoč EUR (v letu 2021: 149 tisoč EUR).

Stroški drugih storitev vsebujejo stroške za delo študentov in dijakov v višini 294 tisoč EUR (v letu 2021: 265 tisoč EUR), stroški cestnin in registracij motornih vozil v višini 88 tisoč EUR (v letu 2021: 82 tisoč EUR) in ostale stroške drugih storitev v višini 70 tisoč EUR (v letu 2021: 71 tisoč EUR).

3.5. Stroški dela

v tisoč EUR	2022	2021
Plače in nadomestila plač	10.063	10.202
Prispevki za socialno varnost	2.179	2.173
- od tega prispevki za pokojninsko zavarovanje	1.435	1.428
Drugi stroški dela	2.536	2.474
Rezervacije za jub. nagrade in odpravnine ob upokojitvi	488	343
Usredstveni lastni proizvodi in storitve	0	-9
Skupaj stroški dela	15.266	15.183

V družbi je bilo na dan 31.12.2022 zaposlenih 443 delavcev (na dan 31.12.2021: 445 delavcev), od tega 394 za nedoločen čas in 49 zaposlenih za določen čas. Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v letu 2022 je bilo 420,99 (v letu 2021: 442,96).

3.6. Drugi odhodki poslovanja

v tisoč EUR	2022	2021
Stroški oblikovanja rezervacij	85	-2.801
Izguba pri prodaji opredmetenih in neopredmetenih osnovnih sredstev	2	7
Slabitev in odpisi zalog	45	0
Slabitev in odpis terjatev	20	23
Usredstvena lastna režija	0	-4
Ostali odhodki	175	71
Skupaj drugi odhodki poslovanja	327	-2.704

Družba je v letu 2022 oblikovala rezervacije za dana jamstva v višini 455 tisoč EUR (v letu 2021: 319 tisoč EUR), odprava rezervacij za dana jamstva je bila 370 tisoč EUR (v letu 2021: 3.120 tisoč EUR). Neto efekt oblikovanja in odprave rezervacij je prikazan v zgornji tabeli.

3.7. Finančni prihodki in odhodki

v tisoč EUR	2022	2021
Prihodki od obresti	16	40
Prihodki od odpisa finančnih obveznosti – sredstva v najemu	0	1
Drugi finančni prihodki	69	20
Skupaj finančni prihodki	85	61
Odhodki za obresti	7	3
Odhodki za obresti od sredstev v najemu	36	54
Drugi finančni odhodki	15	7
Skupaj finančni odhodki	58	64
Finančni izid	27	-3

3.8. Davek iz dobička in odloženi davki**Davčni odhodek izkazan v izkazu poslovnega izida**

v tisoč EUR	2022	2021
Davek tekočega leta	-644	-721
Odložene terjatve / obveznosti za davek	18	-265
Skupaj	-626	-986

Uskladitev med dejanskim in izračunanim odhodkom za davek z upoštevanjem efektivne davčne stopnje

v tisoč EUR	2022	2021
Dobiček pred obdavčitvijo	3.716	5.918
Davek iz dobička upoštevajoč predpisano davčno stopnjo	-706	-1.124
Koriščenje davčne olajšave v tekočem obdobju	215	230
Odprava davčnih olajšav, koriščenih v prejšnjih letih	0	0
Davčno nepriznani odhodki	-135	-92
Priznani odhodki/prihodki, ki so bili nepriznani v preteklih letih	0	0
Ostale postavke	0	0
Skupaj odhodek za davek	-626	-986

Efektivna davčna stopnja v letu 2022 je znašala 16,9%, v letu 2021 pa 16,7%.

Družba ima v letu 2022 terjatev za davek iz dobička v višini 77 tisoč EUR zaradi preplačila akontacij, v letu 2021 je imela obveznost za davek iz dobička v znesku 174 tisoč EUR.

Spremembe odloženih davkov, ki so pripoznane v izkazu poslovnega izida

v tisoč EUR	2022	2021
Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva	0	0
Rezervacije	16	-267
Terjatve in zaloge	2	2
Spremembe odloženih terjatev/obveznosti za davek	18	-265

3.9. Neopredmetena sredstva**Gibanje neopredmetenih sredstev v letu 2022**

v tisoč EUR	Koncesije in licence	Računalniški programi	Druga neopr. sredstva - GOŠO	Neopr. dolg. sredstva v izgradnji	Skupaj
NABAVNA VREDNOST					
Stanje 1. 1. 2022	494	182	22.269	0	22.945
Povečanja	0	0	0	273	273
Osnovna sredstva ustvarjena v družbi	0	0	0	0	0
Prenos v uporabo	246	26	0	-273	-1
Stanje 31. 12. 2022	740	208	22.269	0	23.217
POPRAVEK VREDNOSTI					
Stanje 1. 1. 2022	453	115	9.923	0	10.491
Drugi prenosi	0	0	0	0	0
Amortizacija	75	13	1.172	0	1.260
Stanje 31. 12. 2022	528	128	11.095	0	11.751
NEODPISANA VREDNOST					
Stanje 1. 1. 2022	41	67	12.346	0	12.454
Stanje 31. 12. 2022	212	80	11.174	0	11.466

Gibanje neopredmetenih sredstev v letu 2021

v tisoč EUR	Koncesije in licence	Računalniški programi	Druga neopr. sredstva - GOŠO	Neopr. dolg. sredstva v izgradnji	Skupaj
NABAVNA VREDNOST					
Stanje 1. 1. 2021	494	109	22.247	0	22.850
Povečanja	0	0	0	83	83
Osnovna sredstva ustvarjena v družbi	0	0	0	12	12
Prenos v uporabo	0	73	22	-95	0
Stanje 31. 12. 2021	494	182	22.269	0	22.945
POPRAVEK VREDNOSTI					
Stanje 1. 1. 2021	392	109	8.753	0	9.254
Drugi prenosi	0	0	0	0	0
Amortizacija	62	6	1.170	0	1.238
Stanje 31. 12. 2021	454	115	9.923	0	10.492
NEODPISANA VREDNOST					
Stanje 1. 1. 2021	102	0	13.494	0	13.596
Stanje 31. 12. 2021	40	67	12.346	0	12.453

Na dan 31.12.2022 družba izkazuje licence (Microsoft, Autocad, Telecad-GIS 2016, Acrobat professional, Infinitv basic, Briscad, aplikacija GURS, Autodesk) in programsko opremo.

Med neopredmetenimi sredstvi izkazuje družba investicije zasebnega dela projekta javno zasebnega partnerstva (projekti GOŠO Koroška, Ormož, Podravje, Mokronog - Trebelno, Slovenske Konjice, Sevnica, Pavlovci, Sveti Tomaž, Dražgoše, Pivka, ŠO Žiče, ŠO Dašnica in ŠO Spodnje Laže). Zasebni del omrežja GOŠO je zgrajen z lastnimi sredstvi po modelu BOT (Build - Operate - Transfer) – zgradi – upravlja – prenesi v last. Pri tem modelu gre za pogodbeno javno – zasebno partnerstvo, v katerem zasebni partner zgradi infrastrukturo, jo nato upravlja in vzdržuje določeno pogodbeno obdobje (20 let). V tem času je zasebni partner upravičen uporabnikom zaračunavati nadomestilo za uporabo zgrajene infrastrukture. Po izteku pogodbenega obdobja zasebni partner prenese infrastrukturo na javnega partnerja. Neodpisana vrednost projektov GOŠO na dan 31.12.2022 je 11.174 tisoč EUR (GOŠO Koroška, GOŠO Ormož, GOŠO Mokronog – Trebelno, GOŠO Slovenske Konjice, GOŠO Sevnica, GOŠO Podravje, GOŠO Pavlovci, GOŠO Sveti Tomaž, GOŠO Dražgoše, OŠO Pivka, ŠO Žiče, ŠO Dašnica, ŠO Spodnje Laže in OŠO Ajdovščina).

Neopredmetena sredstva niso zastavljena in zanje družba nima obvez. Na 31.12.2022 je družba presojala znamenja slabitve in ni ugotovila njihovega nastanka.

3.10. Opredmetena osnovna sredstva

Gibanje opredmetenih sredstev v letu 2022

v tisoč EUR	Zgradbe in zemljišča	Kabelska kanalizacija	Kabelsko omrežje	Telefonske centrale	Druga oprema	Sredstva v izgradnji	Skupaj
NABAVNA VREDNOST							
Stanje 1. 1. 2022	30	396	296	10	15.341	1.663	17.736
Povečanja	0	0	0	0	0	14.517	14.517
Osnovna sredstva ustvarjena v družbi	0	0	0	0	0	0	0
Prenos iz sredstev v izgradnji	0	0	1.830	47	1.150	-3.027	0
Zmanjšanja	0	0	0	0	-1.060	0	-1.060
Stanje 31. 12. 2022	30	396	2.126	57	15.431	13.153	31.193
POPRAVEK VREDNOSTI							
Stanje 1. 1. 2022	13	7	53	4	11.161	0	11.238
Povečanja	0	0	0	0	2	0	2
Amortizacija	2	12	64	5	1.424	0	1.507
Zmanjšanja	0	0	0	0	-1.057	0	-1.057
Stanje 31. 12. 2022	15	19	117	9	11.530	0	11.690
NEODPISANA VREDNOST							
Stanje 1. 1. 2022	17	389	243	6	4.180	1.663	6.498
Stanje 31. 12. 2022	15	377	2.009	48	3.901	13.153	19.503

Gibanje opredmetenih sredstev v letu 2021

v tisoč EUR	Zgradbe in zemljišča	Kabelska kanalizacija	Kabelsko omrežje	Telefonske centrale	Druga oprema	Sredstva v izgradnji	Skupaj
NABAVNA VREDNOST							
Stanje 1. 1. 2021	23	18	131	10	13.855	257	14.294
Povečanja	0	0	0	0	0	3.695	3.695
Osnovna sredstva ustvarjena v družbi	0	0	0	0	0	1	1
Prenos iz sredstev v izgradnji	7	379	165	0	1.739	-2.290	0
Zmanjšanja	0	0	0	0	-253	0	-253
Stanje 31. 12. 2021	30	397	296	10	15.341	1.663	17.737
POPRAVEK VREDNOSTI							
Stanje 1. 1. 2021	12	2	45	3	10.000	0	10.062
Povečanja	0	0	0	0	5	0	5
Amortizacija	1	5	7	2	1.384	0	1.399
Zmanjšanja	0	0	0	0	-228	0	-228
Stanje 31. 12. 2021	13	7	52	5	11.161	0	11.238
NEODPISANA VREDNOST							
Stanje 1. 1. 2021	11	16	86	7	3.855	257	4.232
Stanje 31. 12. 2021	17	390	244	5	4.180	1.663	6.499

Druga oprema zajema gradbene stroje, standardno in specialno orodje, tovarna in osebna vozila, instrumente, elektroenergetske naprave in ostalo.

Opredmetena osnovna sredstva niso zastavljena. Družba zanje nima obvez. Na 31.12.2022 je družba presojala znamenja slabitve in ni ugotovila njihovega nastanka.

3.11. Sredstva v najemu (pravica do uporabe – ROU)

Družba imata sklenjene najemne pogodbe za različna sredstva, kot so najem prostorov, najem vodov, avtomobili in drugo. Najemne pogodbe so večinoma sklenjene za obdobje 2 do 15 let.

Gibanje sredstev v najemu v letu 2022

v tisoč EUR	Najem prostorov in zemljišč	Vozila	Najem vodov	Drugo	Skupaj
NABAVNA VREDNOST					
Stanje 1. 1. 2022	3.016	11	48	2	3.077
Povečanja	238	0	230	0	468
Izločitve	0	0	0	0	0
Stanje 31. 12. 2022	3.254	11	278	2	3.545
POPRAVEK VREDNOSTI					
Stanje 1. 1. 2022	1.551	3	12	1	1.567
Amortizacija	577	2	134	0	713
Izločitve	0	0	0	0	0
Stanje 31. 12. 2022	2.128	5	146	1	2.280
NEODPISANA VREDNOST					
Stanje 1. 1. 2022	1.465	8	36	1	1.510
Stanje 31. 12. 2022	1.126	6	132	1	1.265

Strošek amortizacije sredstev v najemu v letu 2022 znaša 713 tisoč EUR.

Gibanje sredstev v najemu v letu 2021

v tisoč EUR	Najem prostorov in zemljišč	Vozila	Najem vodov	Drugo	Skupaj
NABAVNA VREDNOST					
Stanje 1. 1. 2021	2.983	37	46	0	3.066
Povečanja	34	0	40	1	75
Izločitve	0	-26	-38	0	-64
Stanje 31. 12. 2021	3.017	11	48	1	3.077
POPRAVEK VREDNOSTI					
Stanje 1. 1. 2021	1.029	22	10	0	1.061
Amortizacija	523	7	1	0	531
Izločitve	0	-26	0	0	-26
Stanje 31. 12. 2021	1.552	3	11	0	1.566
NEODPISANA VREDNOST					
Stanje 1. 1. 2021	1.954	15	36	0	2.005
Stanje 31. 12. 2021	1.465	8	37	1	1.511

Strošek amortizacije sredstev v najemu v letu 2021 znaša 531 tisoč EUR.

3.12. Naložbe v odvisna podjetja

V letu 2013 je GVO d.o.o. ustanovil odvisno družbo GVO GmbH s sedežem v mestu Stadtlohn, ZR Nemčija, z osnovnim kapitalom 25 tisoč EUR. Družba je v postopku likvidacije.

Družba GVO, GmbH je imela v letu 2022 negativni poslovni izid v višini 22 tisoč EUR in kapital na dan 31.12.2022 v višini 4 tisoč EUR. Družba GVO Telekommunikation GmbH nima prejetih posojil ali drugih obveznosti, vključno s potencialnimi.

V decembru 2017 je družba GVO d.o.o. prevzela 100% poslovni delež v družbi OPTIC-TEL telekomunikacije d.o.o., naložba v to družbo je izkazana v višini 4.352 tisoč EUR. V januarju 2018 je družba GVO d.o.o. prevzela 100% poslovni delež v družbi INFRATEL, telekomunikacijska infrastruktura, d.o.o., naložba v to družbo je izkazana v višini 3.469 tisoč EUR.

Družba OPTIC-TEL telekomunikacije d.o.o. je imela v letu 2022 čisti poslovni izid 707 tisoč EUR in kapital na dan 31.12.2022 v višini 5.989 tisoč EUR. Družba Infratel d.o.o. je imela v letu 2022 čisti poslovni izid 127 tisoč EUR in kapital na dan 31.12.2022 v višini 5.122 tisoč EUR.

3.13. Druge finančne naložbe

Družba GVO, d.o.o. je dne 30.1.2019 sklenila posojilno pogodbo za dano nekratkoročno posojilo odvisni družbi Infratel d.o.o., v višini 1.500 tisoč EUR, s končnim rokom vračila posojila 31.12.2027, po davčno priznani obrestni meri za obresti na posojila med povezanimi osebami v višini 0,929%. Posojilo je bilo korišćeno v višini 954 tisoč EUR. Stanje posojila na dan 31.12.2022 je 754 tisoč EUR.

v tisoč EUR	31.12.2022	31.12.2021
Nekratkoročna dana posojila	504	754
Dana posojila	504	754
Kratkoročna dana posojila	251	201
Del nekratkoročnega posojila, ki zapade v 12 mesecih- dana posojila	250	200
Kratkoročna dana posojila in obresti	1	1
Stanje konec obdobja dana posojila	755	955

Dana posojila po ročnosti

v tisoč EUR	31.12.2022	31.12.2021
Ročnost		
Zapadle	0	0
Nezapadle		
- manj kot 3 mesece	1	1
- od 3 do 12 mesecev	250	200
- od 1 do 2 let	250	250
- od 2 do 5 let	254	504
- več kot 5 let	0	0
Skupaj	755	955

3.14. Odložene terjatve za davek

v tisoč EUR	31.12.2022	31.12.2021
Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva	6	6
Terjatve iz poslovanja	110	107
Rezervacije	133	118
Odložene terjatve za davek	249	231

Odložene terjatve za davek so izračunane na podlagi začasnih razlik po metodi obveznosti po bilanci stanja glede na stopnjo obdavčitve dohodka pravnih oseb v naslednjih letih.

Odložene terjatve za davek iz rezervacij izhajajo iz davčno nepriznanih stroškov rezervacij za dana jamstva in rezervacij za prestrukturiranje kadrov. Za terjatve iz poslovanja so odloženi davki iz naslova nepriznanih odhodkov oslabitev terjatev.

3.15. Zaloge

v tisoč EUR	31.12.2022	31.12.2021
Material	1.583	1.298
Skupaj zaloge	1.583	1.298

Med zalogami družbe prevladuje material za telekomunikacijsko dejavnost v višini 1.507 tisoč EUR (na 31.12.2021: 1.264 tisoč EUR) ter varstvena obleka in obutev v višini 76 tisoč EUR (na 31.12.2021: 34 tisoč EUR). Družba nima zalog, ki bi bile zastavljene kot jamstvo za obveznosti. Višji obseg zalog je posledica gradnje OŠO omrežij.

Knjigovodska vrednost zalog ne presega njene iztržljive vrednosti. V letu 2022 je bila oslabitev vrednosti zalog materiala in odpis v višini 45 tisoč EUR, primanjkljaj zalog pri letnem inventurnem popisu je 156,59 EUR, viški pa 3,56 EUR.

3.16. Poslovne in druge terjatve

	31.12.2022			31.12.2021
v tisoč EUR	Bruto vrednost	Popravek vrednosti	Neto vrednost	Neto vrednost
Poslovne terjatve	9.597	-580	9.017	6.734
Skupaj terjatve do kupcev	9.597	-580	9.017	6.734
Dani predujmi	7	0	7	3
Terjatve za DDV in druge davke	439	0	439	471
Druge terjatve	56	0	56	82
Skupaj druge terjatve	502	0	502	556
Skupaj poslovne in druge terjatve	10.099	-580	9.519	7.290

Družba med poslovnimi terjatvami izkazuje 88% (v letu 2021: 88 %) poslovnih terjatev do podjetij v skupini. Druge terjatve (v višini 502 tisoč EUR) zajemajo predvsem druge kratkoročne terjatve do državnih in drugih institucij in sicer v višini 439 tisoč EUR.

Terjatve niso zastavljene in so ustrezno zavarovane.

Gibanje popravka vrednosti terjatev

v tisoč EUR	2022	2021
Stanje 1.1.	-566	-555
Popravki v letu	-61	-41
Odprava popravkov (plačila)	41	17
Poraba (odpisi)	6	13
Stanje 31.12.	-580	-566

Starostna struktura terjatev na dan 31.12.2022

v tisoč EUR	2022		2021	
	Bruto vrednost	Popravek vrednosti	Bruto vrednost	Popravek vrednosti
Nezapadle	8.756	-14	6.678	-10
Zapadle	841	-566	622	-556
do vključno 30 dni	124	0	18	0
od vključno 31 do vključno 60 dni	50	-1	19	0
od vključno 61 do vključno 90 dni	38	-1	3	0
od vključno 91 do vključno 180 dni	9	0	5	0
od vključno 181 do vključno 365 dni	69	-28	38	-17
od vključno 366 do dve leti	25	-10	2	-2
nad dve leti	5	-5	3	-3
Terjatve do kupcev v insolvenčnih postopkih	521	-521	534	-534
Skupaj terjatve do kupcev	9.597	-580	7.300	-566

Druge terjatve v višini 502 tisoč EUR (na 31.12.2021: 556 tisoč EUR) so v obeh letih nezapadle.

3.17. Pogodbena sredstva

v tisoč EUR	31.12.2022	31.12.2021
Kratkoročna pogodbena sredstva	512	605
Skupaj pogodbena sredstva	512	605

Kratkoročna pogodbena sredstva iz pogodb s kupci izkazujejo pripoznane prihodke za storitve iz investicijskih projektov in vzdrževanja, ki bodo dokončana v roku 12 mesecev v višini 512 tisoč EUR.

3.18. Razmejena sredstva

v tisoč EUR	31.12.2022	31.12.2021
Odloženi stroški	41	24
Skupaj razmejena sredstva	41	24

Med kratkoročnimi razmejenimi sredstvi se evidentirajo predvsem odloženi stroški in vnaprej vračunani prihodki za že opravljene storitve in dobavljeno blago, za katere še ni bil izstavljen račun. Aktivne časovne razmejitve vključujejo odložene stroške v višini 41 tisoč EUR. V letu 2022 ni bilo pomembnega gibanja na teh postavkah.

3.19. Denar in denarni ustrezniki

v tisoč EUR	31.12.2022	31.12.2021
Denarna sredstva na TRR računih na bankah	5.618	3.451

Denarna sredstva na transakcijskih računih na bankah vključujejo prosto razpoložljiva sredstva ter sredstva, ki služijo kot jamstvo za zavarovanje obveznosti. Družba na transakcijskih računih nima limitov.

3.20. Kapital in rezerve

v tisoč EUR	31.12.2022	31.12.2021
Vpoklicani kapital	5.758	5.758
Kapitalske rezerve	1	1
Rezerve iz dobička	575	575
Zadržani poslovni izid preteklih let	18.591	13.650
Poslovni izid tekočega leta	3.090	4.932
Rezerve za aktuarske primanjkljaje in presežke	104	-287
Skupaj kapital in rezerve	28.119	24.629

Rezerve iz dobička zajemajo zakonske rezerve v višini 575 tisoč EUR. Zakonske rezerve se oblikujejo, dokler njihova višina vključno s kapitalnimi rezervami ne doseže 10% osnovnega kapitala družbe. Družba v letu 2022 skladno z Zakonom o gospodarskih družbah in statutom družbe ni oblikovala zakonskih rezerv, saj že dosegajo minimalno dovoljeno višino.

Kot aktuarski primanjkljaj ali presežek se izkazujejo spremembe sedanje vrednosti obveznosti do zaposlencev zaradi sprememb v aktuarskih predpostavkah in na podlagi izkustvenih prilagoditev. V letu 2022 so se rezerve za aktuarske primanjkljaje povečale za 391 tisoč EUR.

Ugotovitev bilančnega dobička na dan 31.12.2022

v tisoč EUR	2022
Čisti poslovni izid tekočega leta	3.090
Preneseni poslovni izid	18.591
Dolgoročno odloženi stroški razvijanja	0
Bilančni dobiček	21.681

Bilančni dobiček ostaja nerazporejen, predloga sklepa o njegovi razporeditvi še ni.

3.21. Pogodbene obveznosti

v tisoč EUR	31.12.2022	31.12.2021
Druge nekratkoročne pogodbene obveznosti	439	439
Skupaj nekratkoročne pogodbene obveznosti	439	439
Pogodbene obveznosti - najemi	152	0
Druge kratkoročne pogodbene obveznosti	12	0
Skupaj kratkoročne pogodbene obveznosti	164	0

Nekratkoročne pogodbene obveznosti predstavljajo obvezo družbe, da bodisi prenese blago ali storitve v prihodnosti kupcu bodisi vrne prejetu nadomestilo. V obeh primerih se obveznost meri kot znesek nadomestila, prejetega od kupca. Med nekratkoročno odloženimi prihodki družba evidentira odložene prihodke iz gradbenega projekta višini 439 tisoč EUR. Družba pričakuje realizacijo tega projekta v obdobju 5 let.

3.22. Odloženi prihodki

v tisoč EUR	31.12.2022	31.12.2021
Brezplačni prevzem osnovnih sredstev	1	3
Drugi nekratkoročno odloženi prihodki	5.040	44
Skupaj nekratkoročno odloženi prihodki	5.041	47

Družba izkazuje nekratkoročne odložene prihodke iz naslova prejetih subvencij Ministrstva za javno upravo za projekta OŠO 4 in OŠO 5.

3.23. Rezervacije

v tisoč EUR	31.12.2021	Črpanje	Odprava	Oblikovanje	Sprem. diskontne stopnje	Prenos na kratkoročni del	31.12.2022
Rezervacije za verjetne obveznosti po tožbah	0	0	0	0	0	0	0
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	1.371	-4	-400	24	13	0	1.004
Rezervacije za jubilejne nagrade	287	-20	0	99	-68	0	298
Druge rezervacije (invalidi)	0	-16	0	16	0	0	0
Rezervacije za reorganizacijo podjetja	268	-199	-70	435	0	0	435
Rezervacije za dana jamstva	319	0	0	485	0	-319	485
Skupaj rezervacije	2.246	-239	-470	1.059	-55	-319	2.223

Družba oblikuje rezervacije za obveznosti, ki se bodo po predvidevanjih na podlagi obvezujočih preteklih dogodkov pojavile v obdobju, daljšem od leta dni in katerih velikost je mogoče zanesljivo oceniti.

Rezervacije za verjetne obveznosti po tožbah

Rezervacije za obveznosti za tožbe so oblikovane na podlagi ocene verjetnega izida, ki je opravljena z visoko stopnjo previdnosti. Datuma zapadlosti obveznosti ni mogoče določiti.

Proti družbi ni bila na dan 31.12.2022 vložena nobena tožba (na 31.12.2022 odprtih tožb proti družbi ni bilo). Družba na dan 31.12.2022 nima oblikovanih rezervacij za obveznosti za tožbe.

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi so oblikovane na podlagi aktuarskega izračuna s strani pooblaščenega aktuarja na dan 31.12.2022.

Pri izračunu je bila uporabljena diskontna stopnja 4,41%, stopnja fluktuacije pa je upoštevana glede na starostne intervale in znaša od 0 % do 3,5 % (v letu 2021: diskontna stopnja 0,95%, stopnja fluktuacije od 0 % do 3,5 %). Obveznosti družbe so enake sedanji vrednosti ocenjenih bodočih izplačil.

Rezervacije za reorganizacijo podjetja

Družba je v letu 2022 oblikovala rezervacije za odpravnine presežnih delavcev v višini 435 tisoč EUR (v letu 2021 v višini 268 tisoč EUR). V letu 2022 je imela črpanje rezervacij iz leta 2021 v znesku 199 tisoč EUR ter odpravo rezervacij v znesku 69 tisoč EUR.

Rezervacije za dana jamstva za opravljene storitve (garancije)

Rezervacije za dana jamstva za opravljene storitve se oblikujejo, če je le-te možno zanesljivo oceniti na podlagi pogodb o opravljenih storitvah. Oceno poda strokovna služba družbe, potrdi pa direktor družbe.

Družba je v letu 2021 opravila presojo dosedanje politike oblikovanja rezervacij za dana jamstva. Na podlagi presoje posameznih vrst gradenj in izvedenih projektov je družba spremenila % oblikovanja rezervacij, ki je nižji kot v preteklih letih.

V letu 2022 so bile rezervacije za jamstva pri odpravi napak v garancijski dobi oblikovane v višini 1% od zneska izvedenih del. Družba oblikovanje rezervacij za dana jamstva za gradnjo odprtih širokopasovnih omrežij presoja na podlagi 10-letnih preteklih izkušenj.

Pri novih in obstoječih vrstah storitev se oblikujejo rezervacije v višini 1% od višine izvedenih del. Družba ima sprejeto obveznost za odpravo napak v garancijski dobi, ki traja praviloma dve leti. Ustreznost višine oblikovanih rezervacij se letno preverja.

3.24. Prejeta posojila

v tisoč EUR	31.12.2022	31.12.2021
Prejeta nekratkoročna posojila	2.990	0
Posojila družb v skupini	2.990	0
Skupaj nekratkoročni del	2.990	0
Prejeta kratkoročna posojila	3	0
Posojila družb v skupini	0	0
Obresti od posojil	3	0
Skupaj kratkoročni del	3	0

Med nekratkoročnimi obveznostmi iz financiranja družba izkazuje finančne obveznosti do družb v skupini v višini 2.990 tisoč EUR (nekratkoročno posojilo prejeto od Telekom Slovenije, d.d. z dne 17.5.2022) z zapadlostjo 31.12.2025 in pogodbeno obrestno mero 1,243%.

3.25. Obveznosti iz najemov

v tisoč EUR	31.12.2022	31.12.2021
Nekratkoročne obveznosti iz najemov	623	1.064
Kratkoročne obveznosti iz najemov	622	568

Kratkoročne finančne obveznosti iz najemov predstavljajo obveznosti za sredstva v najemu, katerih poravnava se pričakuje v naslednjih 12 mesecih.

Gibanje obveznosti iz najemov

v tisoč EUR	
Stanje 1.1.2021	2.124
Povečanja/zmanjšanja	159
Obresti	54
Plačilo najemnin	-705
Stanje 31.12.2021	1.632
Povečanja/zmanjšanja	510
Obresti	36
Plačilo najemnin	-933
Stanje 31.12.2022	1.245

Stanje 31.12.2021	
Kratkoročne obveznosti iz najemov	568
Dolgoročne obveznosti iz najemov	1.064
Skupaj obveznosti iz najemov	1.632
Stanje 31.12.2022	
Kratkoročne obveznosti iz najemov	622
Dolgoročne obveznosti iz najemov	623
Skupaj obveznosti iz najemov	1.245

3.26. Poslovne obveznosti

v tisoč EUR	31.12.2022	31.12.2021
Pogodbene obveznosti za aktivirane programske pravice	82	0
Prejete nekratkoročne varščine	140	140
Nekratkoročne poslovne obveznosti	222	140
Obveznosti do dobaviteljev	11.933	8.049
Obveznosti za DDV in druge davčne obveznosti	150	151
Obveznosti do zaposlenih	1.015	1.104
Obveznosti za predujme	33	30
Druge obveznosti	1.367	836
Kratkoročne poslovne obveznosti	14.497	10.170
Skupaj poslovne obveznosti	14.719	10.310

Med nekratkoročnimi poslovnimi obveznostmi so evidentirane prejete nekratkoročne varščine in obveznosti za programske pravice.

V letu 2022 so obveznosti do dobaviteljev višje zaradi predčasnega plačevanja računov v letu 2021 in zaradi povečanega obsega odhodkov v letu 2022. Druge obveznosti so višje in predstavljajo v največji meri obveznosti iz naslova cesij in asignacij v višini 1.202 tisoč EUR (v letu 2021: 774 tisoč EUR). Družba ima med poslovnimi in drugimi obveznostmi 61 tisoč EUR zapadlih poslovnih obveznosti.

3.27. Odloženi prihodki

v tisoč EUR	31.12.2022	31.12.2021
Kratkoročni del vladne podpore za opredmetena osnovna sredstva	2	2
Drugi kratkoročni odloženi prihodki	83	134
Kratkoročno odloženi prihodki	85	136

Drugi kratkoročno odloženi prihodki v višini 83 tisoč EUR predstavlja kratkoročni del iz naslova sofinanciranja projekta OŠO Ajdovščina in OŠO 5.

3.28. Vnaprej vračunani stroški in odhodki

v tisoč EUR	31.12.2022	31.12.2021
Vnaprej vračunani stroški in odhodki za že opravljene storitve	2.509	1.650
Vnaprej vračunani stroški za neizkoriščene letne dopuste	488	454
Vnaprej vračunane plače in nagrade	91	76
Kratkoročni del rezervacij	319	370
Vnaprej vračunani stroški in odhodki	3.407	2.550

Kratkoročno vračunani stroški v višini 3.407 tisoč EUR zajemajo vnaprej vračunane stroške za neizkoriščene letne dopuste in prerazporejene ure v višini 488 tisoč EUR, vnaprej vračunane nagrade v višini 91 tisoč EUR, kratkoročni del rezervacij v višini 319 tisoč EUR ter vnaprej vračunane ostale poslovne stroške v višini 2.509 tisoč EUR, ki zajemajo ocenjene stroške materiala, podizvajalcev in gradbenih del.

Tabela gibanja vnaprej vračunanih stroškov in odhodkov v letu 2022

v tisoč EUR	
Stanje 31.12.2021	2.550
Črpanje	-2.152
Odprava	-398
Oblikovanje	3.088
Prenos iz dolgoročnega dela	319
Stanje 31.12.2022	3.407

Črpanje je iz naslova vnaprej vračunanih stroškov, neporabljenega letnega dopusta in prerazporejenih ur. Odprava je v pretežni meri iz naslova kratkoročnega dela rezervacij za dana jamstva.

Tabela gibanja vnaprej vračunanih stroškov in odhodkov v letu 2021

v tisoč EUR	
Stanje 31.12.2020	2.722
Črpanje	-1.313
Odprava	-1.409
Oblikovanje	2.180
Prenos iz dolgoročnega dela	370
Stanje 31.12.2021	2.550

3.29. Knjigovodske in pošteno vrednosti

Tabela vsebuje podatke o razvrstitvi v ravni hierarhije pošteno vrednosti le za sredstva in finančne obveznosti, ki so merjene po pošteni vrednosti in za katere se poštena vrednost razkriva.

Knjigovodske in pošteno vrednosti finančnih instrumentov na 31. 12. 2022

v tisoč EUR	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	1.nivo	2.nivo	3.nivo
Nekratkoročna finančna sredstva					
Dana posojila	504	504	-	504	-
Kratkoročna finančna sredstva					
Dana posojila	251	251	-	251	-
Poslovne in druge terjatve	9.519	9.519	-	9.519	-
Denar in denarni ustrezniki	5.618	5.618	-	5.618	-
Nekratkoročne finančne obveznosti					
Poslovne obveznosti	140	140	-	140	-
Prejeta posojila	2.990	2.990	-	2.990	-
Kratkoročne finančne obveznosti					
Poslovne obveznosti	14.497	14.497	-	14.497	-
Prejeta posojila	3	3	-	3	-

Knjigovodske in poštene vrednosti finančnih instrumentov na 31. 12. 2021

v tisoč EUR	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	1.nivo	2.nivo	3.nivo
Nekratkoročna finančna sredstva					
Dana posojila	754	754	-	754	-
Kratkoročna finančna sredstva					
Dana posojila	201	201	-	201	-
Poslovne in druge terjatve	7.290	7.290	-	7.290	-
Denar in denarni ustrezniki	3.451	3.451	-	3.451	-
Nekratkoročne finančne obveznosti					
Poslovne obveznosti	140	140	-	140	-
Prejeta posojila	0	0	-	0	-
Kratkoročne finančne obveznosti					
Poslovne obveznosti	10.170	10.170	-	10.170	-
Prejeta posojila	0	0	-	0	-

3.30. Potencialne obveznosti

Dane garancije

v tisoč EUR	31.12.2022	31.12.2021
Garancije za dobro opravljeno delo in za odpravo napak	2.958	3.008
Garancije za zavarovanje pogodbenih obveznosti	0	0
Druge jamstva – resnost ponudbe	49	144
Dane garancije	3.007	3.152

Družba evidentira v izvenbilančni evidenci dana zavarovanja z bančnimi garancijami za dobro opravljeno delo in za odpravo napak v garancijski dobi in druga jamstva kot so resnost ponudbe v višini 3.007 tisoč EUR. Na dan 31.12.2021 jih je bilo 3.152 tisoč EUR.

Drugih potencialnih obveznosti družba nima.

4. DRUGA RAZKRITJA

4.1. Posli s povezanimi strankami

Prejemki posloводства in zaposlenih po individualni pogodbi

Skupni zneski vseh prejemkov, ki so jih za opravljanje nalog v družbi v poslovnem letu prejeli direktor, člani nadzornega sveta, člani komisij nadzornega sveta in drugi delavci družbe, zaposleni na podlagi pogodbe, za katero ne velja tarifni del kolektivne pogodbe znaša za leto 2022:

v EUR	2022	2021
Direktor	113.424	126.680
Člani nadzornega sveta	17.834	10.560
Člani komisij nadzornega sveta	2.333	1.353
Delavci družbe, zaposleni na podlagi pogodbe za katero ne velja tarifni del KP	248.434	257.048
Skupaj	382.025	395.641

Med skupnimi zneski prejemkov direktorja in delavcev družbe, zaposlenih na podlagi pogodbe, za katere ne velja tarifni del KP, so v letu 2022 upoštevani stroški plač in nadomestil v breme podjetja in ostali stroški dela - regres, drugi osebni prejemki, neto povračila, bonitete z upoštevanjem bonitete za uporabo službenih vozil za privatne namene, povračila stroškov v zvezi z delom in premije prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja.

Med skupnimi zneski prejemkov članov nadzornega sveta in komisij nadzornega sveta so v letu 2022 upoštevane sejnine za nadzorni svet, plačila za opravljanje funkcij in sejnine za komisije za zunanje in notranje člane nadzornega sveta.

Pri razkrivanju podatkov o skupinah oseb družba upošteva določila ZGD-1 v 69. členu in razkriva prejemke za naslednje skupine oseb: člane posloводства, člane nadzornega sveta in komisij nadzornega sveta in druge delavce družbe, zaposlene na podlagi pogodbe, za katero ne velja tarifni del kolektivne pogodbe.

Obveznost družbe do direktorja iz naslova prejemkov, ki še niso bili izplačani (obveznost družbe za nagrado iz naslova uspešnosti poslovanja za leto 2021) znaša 2.414,03 EUR.

Na 31.12.2022 ni danih posojil direktorju in zaposlenim na podlagi pogodbe, za katero ne velja tarifni del KP.

Poročilo o odnosih do povezanih družb

Skladno z zahtevami ZGD-1 v 545. členu o razkritju poslov med povezanimi družbami, mora posloводство odvisne družbe v prvih treh mesecih poslovnega leta sestaviti poročilo o razmerjih s povezanimi družbami. V njem se navedejo vsi pravni posli, ki jih je družba sklenila v preteklem poslovnem letu z obvladujočo družbo ali z njo povezano družbo ali na pobudo ali v interesu teh družb, in vsa druga dejanja, ki jih je storila ali opustila na pobudo ali v interesu teh družb v preteklem poslovnem letu. Pri pravnih poslih se navedeta izpolnitev in nasprotna izpolnitev, pri dejanjih pa razlogi zanje, koristi in prikrajšanja za družbo.

Kot povzetek poročila o razmerjih s povezanimi družbami, družba GVO, d.o.o., kot odvisna družba matične družbe Telekom Slovenije, d. d., pojasnjuje, da je glede na okoliščine, ki so ji bile znane v trenutku, ko so bili opravljeni pravni posli z obvladujočo družbo oziroma z njo povezanimi družbami, pri vsakem takšnem pravnem poslu dobila ustrezno vračilo in s sklenitvijo teh pravnih poslov ni bila prikrajšana. Prav tako družba v poslovnem letu 2022 ni sklepala pravnih poslov s tretjimi na pobudo oziroma v interesu obvladujoče družbe ali z njo povezanih družb, oziroma v poslovnem letu 2022 ni bilo drugih dejanj, ki bi jih družba storila ali

opustila na pobudo oziroma v interesu obvladujoče družbe ali z njo povezanih družb, posledično pa o prikrajšanju ni mogoče govoriti.

Posli s povezanimi podjetji

v tisoč EUR	31.12.2022	31.12.2021
Terjatve do podjetij v skupini	8.371	6.477
Telekom Slovenije, d.d.	7.513	5.294
Optic-tel d.o.o.	501	1.068
Infratel d.o.o.	357	115
Poslovne obveznosti do podjetij v skupini	5.541	5.733
Telekom Slovenije, d.d.	3.672	4.585
Avtenta, d.o.o.	54	4
Soline, d.o.o.	1	0
Optic-tel d.o.o.	1.641	1.144
Infratel d.o.o.	173	0
Prihodki od prodaje v skupini	51.080	48.427
Telekom Slovenije, d.d.	37.417	46.855
Optic-tel d.o.o.	12.032	1.342
Infratel d.o.o.	1.631	230
Nakup blaga in storitev v skupini	7.306	8.707
Telekom Slovenije, d.d.	7.178	7.093
Avtenta, d.o.o.	67	35
Soline, d.o.o.	3	5
Optic-tel d.o.o.	58	1.574

Družba GVO, d.o.o. ima na dan 31.12.2022 terjatev do matične družbe v skupni višini 7.513 tisoč EUR, od tega poslovnih in drugih terjatev v višini 7.357 tisoč EUR, kratkoročno odložene stroške in odhodke v višini 1 tisoč EUR in kratkoročno pogodbeni sredstva v višini 155 tisoč EUR. Družba ima do družbe Optic-tel d.o.o. poslovnih in drugih terjatev v višini 501 tisoč EUR, do družbe Infratel d.o.o. pa ima poslovnih in drugih terjatev v višini 67 tisoč EUR ter kratkoročnih pogodbenih sredstev v višini 290 tisoč EUR.

Na dan 31.12.2022 družba GVO d.o.o. izkazuje obveznosti do matične družbe v skupni višini 3.672 tisoč EUR, od tega poslovnih in drugih obveznosti v višini 2.612 tisoč EUR, nekratkoročnih poslovnih obveznosti v višini 82 tisoč EUR, rezervacij v višini 295 tisoč EUR, nekratkoročnih pogodbenih obveznosti v višini 439 tisoč EUR ter vnaprej vračunanih stroškov in odhodkov v višini 244 tisoč EUR. Družba ima do družbe Avtenta, d.o.o. poslovnih in drugih obveznosti v višini 54 tisoč EUR, do družbe Optic-tel poslovnih in drugih obveznosti v višini 19 tisoč EUR, vnaprej vračunanih stroškov in odhodkov v višini 1.509 tisoč EUR ter rezervacij v višini 113 tisoč EUR, do družbe Infratel kratkoročnih pogodbenih obveznosti v višini 163 tisoč EUR ter rezervacij v višini 10 tisoč EUR, do družbe Soline poslovnih in drugih obveznosti v višini 1 tisoč EUR.

v tisoč EUR	31.12.2022	31.12.2021
Dana posojila podjetjem v skupini	755	955
Infratel d.o.o.	755	955
Finančne obveznosti do podjetij v skupini	4.120	1.603
Telekom Slovenije, d.d.	4.120	1.603

Družba GVO, d.o.o. ima na dan 31.12.2022 do družbe Infratel d.o.o. terjatev iz danih nekratkoročnih posojil v višini 504 tisoč EUR ter kratkoročnih posojil v višini 251 tisoč EUR.

Na dan 31.12.2022 družba GVO d.o.o. izkazuje finančne obveznosti do matične družbe iz naslova prejetih nekratkoročnih posojil v višini 2.990 tisoč EUR, obresti v višini 3 tisoč EUR ter nekratkoročnih in kratkoročnih finančnih obveznosti iz najemov v višini 1.127 tisoč EUR.

Posli z drugimi povezanimi podjetji v državni lasti

Z lastniki povezane družbe so tiste, v katerih imata Republika Slovenija in SDH skupno neposredno najmanj 20-odstotni lastniški delež. Seznam teh družb je objavljen na spletni strani SDH

(<http://www.sdh.si/sl-si/upravljanje-nalozb/seznam-nalozb>).

Posli s Telekom Slovenije in povezanimi družbami tukaj niso upoštevani, ker so prikazani v zgornji tabeli. Skupna vrednost poslov je prikazana v spodnji tabeli.

v tisoč EUR	31.12.2022	31.12.2021
Odperte poslovne terjatve	148	173
Odperte poslovne obveznosti	97	21

v tisoč EUR	2022	2021
Prihodki iz poslovanja	915	554
Stroški za nakup materiala in storitev	599	666

Transakcije z državo – plačani davki

v tisoč EUR	2022	2021
Plačilo/vračilo davka od dobička (vračilo predznak -)	881	582
Plačilo/vračilo davka – DDV (vračilo predznak -)	-1.903	-1.699
Skupaj plačilo/vračilo davka	-1.008	-1.117

Pandemija koronavirus

V skladu z Zakonom o interventnih ukrepih za zaježitev epidemije Covid-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo je družba koristila državno pomoč:

- povračila nadomestila za kratkotrajno odsotnost od dela zaradi COVID bolniške do 3 dni v breme delodajalca v znesku 1 tisoč EUR,
- povračilo nadomestila za čas karantene v znesku 9 tisoč EUR,
- povračilo nadomestila za čas, ko delavec zaradi višje sile ni opravljal dela, v znesku 1 tisoč EUR.

4.2. Stroški revizorja

V tisoč EUR	2022	2021
Revidiranje letnih poročil	8	8
Druge nerevizijske storitve	2	2
Skupaj stroški revizorja	10	10

4.3. Upravljanje finančnih tveganj

V skupini finančnih tveganj družbe je najpomembnejše tveganje kreditno tveganje. Izpostavljenosti obrestnemu tveganju ni, saj družba na dan 31.12.2022 ni izkazovala obrestno občutljivih sredstev ali obveznosti. Izpostavljenost posameznim vrstam finančnih tveganj ter ukrepe za njihovo obvladovanje se izvaja in presoja na podlagi učinkov na denarne tokove in uspešnost poslovanja. V nadaljevanju so podrobneje prikazana pomembna finančna tveganja, ki se jih skladno s sprejeto politiko redno ocenjuje in preverja ustreznost ukrepov za njihovo obvladovanje.

Kreditno tveganje

Najpomembnejši vir kreditnega tveganja (tveganja neizpolnitve obveznosti nasprotne stranke) predstavlja neplačevanje obveznosti s strani pogodbenih strank. Poslovne in druge terjatve predstavljajo 54% kratkoročnih sredstev v družbi GVO, d.o.o.. Pretežni del poslovnih terjatev izvira iz terjatev do matične družbe Telekom Slovenije, in sicer 88%, kar pomembno znižuje kreditno tveganje.

Postopke predsodne in sodne izterjave se izvaja v skladu s sprejeto politiko. Družba terjatve slabi skladno z računovodskimi usmeritvami, pri čemer pri oblikovanju popravka vrednosti terjatev do kupcev upošteva kriterij starosti posamezne terjatve. Družba oblikuje popravke vrednosti terjatev do kupcev skladno z oceno pričakovanih kreditnih izgub, ki se določi v odstotkih in temelji na analizi zgodovinskih podatkov ter napovedi obračunskega obdobja. Zaradi uvedenih postopkov upravljanja terjatev je kreditno tveganje obvladljivo.

Starostna struktura terjatev in gibanje popravka vrednosti terjatev sta razkriti v točki 3.16 Poslovne in druge terjatve.

V zvezi z drugimi finančnimi sredstvi, kot so denarna sredstva na TRR in dana posojila, izpostavljenost družbe kreditnemu tveganju izhaja iz tveganja neporavnane obveznosti druge pogodbene stranke. Kreditno tveganje iz tega naslova ocenjujemo kot nizko, saj je posojilo dano družbi v skupini, katere poslovanje in sposobnost poplčila posojila se redno spremlja in nadzoruje. Prav tako zaradi visoke likvidnosti bank in stabilnega bančnega sistema ni bistvenega tveganja z vidika držanja denarnih sredstev na TRR.

Izpostavljenost kreditnemu tveganju

v tisoč EUR	31.12.2022	31.12.2021
Dana nekratkoročna posojila podjetjem	504	754
Del nekratkoročnega posojila, ki zapade v 12 mesecih – dana posojila podjetjem	250	200
Druga kratkoročna posojila podjetjem	1	1
Poslovne in druge terjatve	9.519	7.290
<i>od tega terjatve do kupcev</i>	<i>9.017</i>	<i>6.734</i>
Denar in denarni ustrezniki	5.618	3.451
Skupaj	15.892	11.696

Tveganje kratkoročne in nekratkoročne plačilne sposobnosti

Plačilno-sposobnostno tveganje je povezano s primanjkljajem razpoložljivih finančnih virov oziroma s sposobnostjo zagotavljanja virov likvidnosti in posledično s sposobnostjo za poravnavanje obveznosti ob njihovi zapadlosti.

Družba tveganje kratkoročne plačilne sposobnosti učinkovito obvladuje na podlagi rednega uravnavanja in načrtovanja denarnih tokov. Likvidnost se spremlja dnevno in načrtuje na mesečni, dvomesečni in letni osnovi, s čemer pravočasno zaznava morebitne primanjkljaje likvidnih sredstev, kar je osnova za odločanje o ukrepih. Družba je večino leta 2022 razpolagala z viški likvidnih sredstev, ki jih je plasirala v obliki danega kratkoročnega revolving posojila matični družbi. Ob koncu leta družba ni imela naložb iz naslova kratkoročnih posojil, saj je v mesecu novembru, za namen financiranja investicij, črpala nekratkoročno

posojilo pri matični družbi. Stanje le tega je ob koncu leta znašalo 2.990 tisoč EUR.

Kot nizko je ocenjeno tudi tveganje dolgoročne plačilne sposobnosti, kar je rezultat dokaj predvidljivega denarnega toka, ustrezne kapitalske strukture z visokim deležem kapitala.

Zapadlost obveznosti družbe na dan 31.12.2022 in 31.12.2021 na osnovi pogodbenih, nediskontiranih plačil

v tisoč EUR	Zapadle	Do 3 mesece	Od 3 do 12 mesecev	Od 1 do 2 let	Od 2 do 5 let	Nad 5 let	Skupaj	Knjigovod. vrednost obv.	Predvidene obresti
31.12.2022									
Posojila in krediti	0	3	0	2.000	990	0	2.993	2.993	0
Predvidene obresti od posojil	0	9	43	57	34	0	143	0	0
Obveznosti do dobaviteljev in druge poslovne obveznosti	61	11.589	2.848	81	0	140	14.719	14.719	0
Obveznosti iz sredstev v najemu	0	209	429	580	29	27	1.274	1.246	28
31.12.2021									
Posojila in krediti	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Predvidene obresti od posojil	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Obveznosti do dobaviteljev in druge poslovne obveznosti	44	8.691	1.435	0	0	140	10.310	10.310	0
Obveznosti iz sredstev v najemu	0	201	406	532	540	30	1.709	1.632	77

Upravljanje s kapitalom

Glavni namen upravljanja s kapitalom družbe je zagotoviti kapitalsko ustreznost in s tem finančno stabilnost.

Družba spremlja gibanje kapitala z uporabo kazalnika finančnega vzvoda, izračunanega z delitvijo (neto) finančnih obveznosti s kapitalom in kazalnika deleža kapitala v bilančni vsoti. V okviru neto obveznosti družba vključuje prejeta posojila in druge finančne obveznosti, znižane za znesek kratkoročnih finančnih naložb in denarnih sredstev ter denarnih ustreznikov. Družba je na dan 31.12.2022 izkazovala negativen neto finančni dolg, zato izračun kazalnika neto dolg v kapitalu ni smiseln.

v tisoč EUR	2022	2021
Prejeta posojila in druge finančne obveznosti	4.235	1.632
Manj kratkoročne finančne naložbe in denarna sredstva s kratkoročnimi depoziti	-5.869	-3.652
Neto finančne obveznosti	-1.634	-2.020
Kapital	28.119	24.628
Bilančna vsota	58.435	42.163
Kapital v bilančni vsoti	48,1%	58,4%

5. DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA

Dogodkov po datumu bilance stanja 31.12.2022, za katere bi bila potrebna prilagoditev računovodskih izkazov za leto 2022, ni bilo.

6. POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

Poročilo neodvisnega revizorja

Lastniku družbe GVO, d.o.o.

Poročilo o reviziji računovodskih izkazov

Naše mnenje

Po našem mnenju računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj družbe GVO, d.o.o. (»družba«) na dan 31. 12. 2022, ter finančno uspešnost in denarne tokove za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU.

Naše mnenje je skladno z našim dodatnim poročilom za revizijsko komisijo družbe GVO, d.o.o. z dne 17. 03. 2023.

Kaj smo revidirali

Računovodski izkazi družbe obsegajo naslednje:

- izkaz poslovnega izida za leto končano 31. 12. 2022;
- izkaz drugega vseobsegajočega donosa za tedaj končano leto;
- bilanco stanja na dan 31. 12. 2022;
- izkaz gibanja kapitala za tedaj končano leto;
- izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto; in
- pojasnila k računovodskim izkazom, ki vsebujejo tudi bistvene računovodske usmeritve in druge pojasnjevalne informacije.

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja (MSR) in Uredbo (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o posebnih zahtevah v zvezi z obvezno revizijo subjektov javnega interesa (»Uredba«). Naša odgovornost na podlagi teh standardov je opisana v poročilu v delu *Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov*.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Neodvisnost

V skladu z Mednarodnim kodeksom etike za računovodske strokovnjake (vključno z Mednarodnimi standardi neodvisnosti) (Kodeks IESBA), ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake, ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od družbe. Potrjujemo, da smo izpolnili druge etične obveznosti v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.
Cesta v Kleče 15, SI-1000 Ljubljana, Slovenija
T: +386 (1) 5836 000, F: +386 (1) 5836 099, www.pwc.com/si
Matična št.: 5717159, davčna št.: SI35498161

Družba je vpisana v sodni register pri Okrožnem sodišču v Ljubljani s sklepom Srg. 200110427 z dne 19. 7. 2001 pod vložno številko 12156800 ter v register revizijskih družb pri Agenciji za javni nadzor nad revidiranjem pod številko RD-A-014/94. Višina vpisanega osnovnega kapitala je 34.802 EUR. Seznam zaposlenih revizorjev z veljavno licenco za delo je na voljo na sedežu družbe.

Po našem najboljšem vedenju in prepričanju izjavljamo, da so nerevizijske storitve, ki smo jih opravili za družbo, v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi v Sloveniji in da nismo opravili nerevizijskih storitev, ki so prepovedane po členu 5(1) Uredbe.

Nerevizijske storitve, ki smo jih opravili za družbo v obdobju od 01. 01. 2022 do 31. 12. 2022 so razkrite v pojasnilu 4.2. k računovodskim izkazom.

Ključne revizijske zadeve

Ključne revizijske zadeve so tiste, ki so bile po naši strokovni presoji najbistvenejše pri reviziji računovodskih izkazov za tekoče obdobje. Te zadeve so bile obravnavane v okviru našega revidiranja računovodskih izkazov kot celote in pri oblikovanju mnenja o njih, zato ne podajamo ločenega mnenja o teh zadevah.

Ključna revizijska zadeva

Kako je bila ključna revizijska zadeva obravnavana v naši reviziji

Pripoznavanje prihodkov od prodaje

Družba razkriva informacijo o prihodkih od prodaje v pojasnilu 2.3 t. *Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev – Prihodki* in 3.1. *Čisti prihodki od prodaje*. Izkaz poslovnega izida družbe za leto, ki se je zaključilo 31. 12. 2022, vključuje prihodke od prodaje v višini 56.776 TEUR.

Na prepoznavanje prihodkov od prodaje smo se osredotočili zaradi:

- pozornosti uporabnikov na to postavko računovodskega poročanja kot merilo uspešnosti,
- pomembnega zneska z vidika vrednosti,
- s tem povezanih bistvenih tveganj pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Uporaba Mednarodnega standarda računovodskega poročanja 15 *Prihodki iz pogodb s kupci* je kompleksna in temelji na ocenah in predpostavkah posloводства. Zaradi zgoraj navedenih dejavnikov smo pripoznavanje prihodkov od prodaje opredelili kot ključno revizijsko zadevo.

Naš revizijski pristop k revidiranju prihodkov od prodaje, ki jih je priznala družba, je vključeval preizkušanje internih procesov in kontrol, pa tudi postopke preizkušanja podatkov:

- Pridobili smo razumevanje prodajnega procesa in ocene posloводства glede meril za pripoznavanje prihodkov od prodaje, kot so ugotavljanje izvršitvene obveze, časovna razporeditev izpolnjevanja te obveze in dodelitev transakcijske cene.
- Na podlagi vzorca smo preizkušali učinkovitost notranjih kontrol prodaje, ki zagotavljajo izvedbo in knjiženje prodaje v pravilnem znesku.
- Pregledali smo izbran vzorec pogodb, prodajnih nalogov, izdanih računov in druge ustrezne dokumentacije, kjer je bilo to primerno, da smo preverili, ali so bili s tem povezani prihodki pravilno knjiženi v skladu z MSRP 15 *Prihodki iz pogodb s kupci*.
- Na podlagi vzorca smo proučili izdane račune strankam in prejeme plačil.
- Ocenili smo predstavitve in razkritja v računovodskih izkazih.

Poročanje o drugih informacijah, vključno s poslovnim poročilom

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo. Druge informacije vključujejo poslovno poročilo (vendar ne vključujejo računovodskih izkazov in poročila revizorja o njih), ki smo ga pridobili pred datumom tega revizorjevega poročila.

Naše mnenje o računovodskih izkazih ne pokriva in ne bo pokrivalo drugih informacij, kar vključuje poslovno poročilo, in ne izražamo nobenega sklepa o njihovem zagotovitlu, razen v obsegu, ki je sicer izrecno naveden v našem poročilu.

V zvezi z revizijo računovodskih izkazov je naša odgovornost, da preberemo zgoraj opredeljene druge informacije in presodimo, ali so druge informacije pomembno neskladne z računovodskimi izkazi ali našim poznavanjem, pridobljenim med revizijo, ali pa naj bi bile sicer videti pomembno napačno navedene.

V zvezi s poslovnim poročilom smo izvedli tudi postopke, ki jih zahteva slovenski Zakon o gospodarskih družbah. Ti postopki zajemajo presojo, ali je poslovno poročilo skladno z računovodskimi izkazi, in ali je bilo poslovno poročilo pripravljeno v skladu z veljavnimi pravnimi zahtevami.

Na podlagi dela, opravljenega v okviru revizije, je naše mnenje sledeče:

- informacije, podane v poslovnem poročilu za poslovno leto, za katerega so bili pripravljeni računovodski izkazi, so, v vseh pomembnih pogledih, skladne z računovodskimi izkazi; in
- poslovno poročilo je pripravljeno, v vseh pomembnih pogledih, v skladu z zahtevami slovenskega Zakona o gospodarskih družbah.

Poleg tega smo na podlagi poznavanja in razumevanja družbe in njenega okolja, ki smo ga pridobili tekom revidiranja, dolžni poročati o tem, ali smo v drugih informacijah, ki smo jih pridobili pred datumom tega revizorjevega poročila, zaznali pomembno napačne navedbe. V zvezi s tem ni bilo odkritih pomembno napačnih navedb.

Odgovornosti poslovodstva in pristojnih za upravljanje za računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev računovodskih izkazov v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU, in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo poslovodstva potrebno, da omogoči pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačnih navedb zaradi prevare ali napake.

Poslovodstvo je pri pripravi računovodskih izkazov odgovorno za oceno sposobnosti družbe, da nadaljuje kot delujoče podjetje, primerno razkrivanje zadev, povezane z delujočim podjetjem, in uporabo predpostavke delujočega podjetja, kot podlago za računovodenje, razen če namerava poslovodstvo družbe likvidirati ali zaustaviti poslovanje, ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Pristojni za upravljanje so odgovorni za nadziranje postopka računovodskega poročanja družbe.

Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov

Naša cilja sta pridobitev sprejemljivega zagotovila, da računovodski izkazi kot celota ne vsebujejo pomembno napačnih navedb zaradi prevare ali napake, in izdaja poročila neodvisnega revizorja, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar pa ni garancija, da bo revizija, opravljena v skladu z MSR, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, kadar ta obstaja. Napačne navedbe lahko nastanejo zaradi prevare ali napake in velja, da so pomembne, če bi lahko posamično ali skupaj razumno pričakovali, da vplivajo na poslovne odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh računovodskih izkazov.

Kot del revizije v skladu z MSR uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost med revizijo. Prav tako:

- prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačnih navedb v računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke v odziv na taka tveganja in pridobimo revizijske dokaze, ki so zadostni in ustrezni, da zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bi odkrili pomembno napačne navedbe, ki je posledica prevare, je višje kot tveganje, ki je posledica napake, saj lahko prevara vključuje tajno dogovarjanje, ponarejanje, namerne opustitve, napačne predstavitve ali razveljavitev notranjega kontroliranja;
- pridobimo razumevanje o notranjem kontroliranju, ki je pomembno za revizijo, da bi oblikovali revizijske postopke, ki so ustrezni v danih okoliščinah, vendar pa ne za izražanje mnenja o učinkovitosti notranjega kontroliranja družbe;
- presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen in z njimi povezanih razkritij, ki jih pripravi poslovodstvo;
- ugotavljamo ustreznost uporabe podlage računovodenja za delujoče podjetje s strani poslovodstva in ali na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov obstaja pomembna negotovost v povezavi z dogodki ali pogoji, ki lahko vzbudijo bistven dvom glede sposobnosti družbe, da nadaljuje kot delujoče podjetje. Če presodimo, da obstaja pomembna negotovost, moramo v revizorjevem poročilu opozoriti na s tem povezana razkritja v računovodskih izkazih ali prilagoditi mnenje, če so taka razkritja neustrezna. Naše presoje temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma revizorjevega poročila. Vendar pa nadaljnji dogodki ali okoliščine lahko povzročijo, da družba preneha delovati kot delujoče podjetje;
- ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo in vsebino računovodskih izkazov, vključno z razkritji, in ali računovodski izkazi predstavljajo osnovne posle in dogodke na način, ki dosega pošteno predstavitev.

S pristojnimi za upravljanje se med drugimi zadevami pogovorimo o načrtovanem obsegu in časovnem načrtu revizije in bistvenih revizijskih ugotovitvah, vključno z bistvenimi pomanjkljivostmi pri notranjem kontroliranju, ki jih ugotovimo med revizijo.

Pristojnim za upravljanje prav tako zagotovimo izjavo, da izpolnujemo ustrezne etične zahteve glede neodvisnosti in z njimi komuniciramo o vseh razmerjih in drugih zadevah, za katere se lahko utemeljeno domneva, da vplivajo na našo neodvisnost, in kadar je to primerno, o ukrepih, sprejetih z namenom odprave groženj, oziroma o uporabljenih zaščitnih ukrepih.

Izmed zadev, o katerih se pogovorimo s pristojnimi za upravljanje, določimo tiste zadeve, ki so bile pri reviziji računovodskih izkazov v sedanjem obdobju najbistvenejše in so ključne revizijske zadeve. Te zadeve opišemo v revizorjevem poročilu, razen če zakon ali predpis preprečuje javno razkritje teh zadev ali kadar se v izjemno redkih okoliščinah odločimo, da zadev ne objavimo v našem poročilu, ker utemeljeno pričakujemo, da bi bile škodljive posledice takega ravnanja večje od javne koristi takšnega sporočanja.

Poročilo o drugih zakonskih in regulativnih zahtevah

Imenovanje

Za revizorja družbe smo bili prvič imenovani na skupščini delničarjev matične družbe dne 05. 06. 2020 za poslovno leto, ki se je zaključilo 31. 12. 2020. Direktor družbe je revizijsko pogodbo podpisal dne 16. 11. 2020. Pogodba je bila sklenjena za 3 leta. Obdobje našega neprekinjenega imenovanja v okviru posla za družbo, kot subjekt javnega interesa, znaša 3 leta.

Ključna revizijska partnerja, zadolžena za revizijo, katere rezultat je to poročilo neodvisnega revizorja, sta Damjan Ahčin in Barbara Kočar.

Za in v imenu družbe PricewaterhouseCoopers d.o.o.:

Damjan Ahčin

Direktor, pooblaščen revizor

 PricewaterhouseCoopers d.o.o.

Barbara Kočar
Pooblaščen revizorka

17. 03. 2023

Ljubljana, Slovenija